

STUDIEGIDS

2025 - 2026

Bacheloropleiding Psychologie

FACULTEIT DER MAATSCHAPPIJWETENSCHAPPEN

Inhoudsopgave

Woord vooraf	3
Algemene informatie van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen	4
Faculteit der Maatschappijwetenschappen (FMijW)	6
De Commissies van de FMijW	7
De opleiding Psychologie	14
Inhoud van het programma	20
Toelating en Aanmelding	21
Bachelor-1	22
Vak omschrijvingen	24
Bachelor-2	38
Vak omschrijvingen	24

Woord vooraf

Voor je ligt de studiegids van de Bacheloropleiding Psychologie van de Anton de Kom Universiteit van Suriname. Deze opleiding is een onderdeel van de Faculteit der Maatschappij Wetenschappen van de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

Behalve algemene informatie over de faculteit, bevat deze studiegids alle noodzakelijke informatie over de opleiding. Zo wordt in het eerste hoofdstuk aangegeven wat het profiel van de studie is en hoe het programma is vormgegeven. Kenmerkend voor dat programma is de combinatie van probleemgestuurd onderwijs, vaardigheidstraining en gebruik van Informatie en Communicatietechnologie (ICT). In mei 2018 ontving de studierichting positief advies voor accreditatie volgens de NOVA-standaarden, en in mei 2024 werd ook de heraccreditatie met succes afgerond !

In de volgende hoofdstukken wordt de Anton de Kom Universiteit en de Faculteit waar de studierichting Psychologie onderdeel van is, Faculteit der Maatschappij Wetenschappen, beschreven. Verder vind je globale beschrijvingen van de inhoud van de blokken en practica in Bachelor 1 en 2. Daarmee kun je je alvast een beeld vormen van wat de studie allemaal inhoudt. Elk vak heeft echter een aparte handleiding (of blokboek) waar meer details over het vak, de leervorm en het tentamen staan.

Moodle is ons informatiesysteem en communicatiemiddel met studenten. Deze studiegids heb je via Moodle kunnen downloaden. Andere belangrijke documenten die op Moodle te vinden zijn, zijn de blokboeken het examenreglement en de handleiding Probleem Gestuurd Onderwijs.

Het rooster, ook op Moodle, wordt besproken in de introductieweek. De vakken, zoals opgenomen in de programmoverzichten, worden niet altijd in dezelfde volgorde onderwezen. Dit is met name het geval in jaar 2 en 3. Verandering van volgorde van de vakken heeft echter geen implicaties voor het leerproces als geheel. Voor het actuele rooster (en andere informatie) word je dus verwezen naar Moodle. Blijf alert!

Veel succes bij de opleiding!

Prof. Dr. F. Rijdsijk,
Richtingscoördinator

Algemene informatie van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen

In deze studiegids vind je alle relevante informatie die voor jouw studie van belang is. Dat wil zeggen dat je naast algemene informatie ook het volledig studieprogramma van jouw studierichting/opleiding zal vinden.

Eerst maakt je kennis met de Anton de Kom Universiteit van Suriname en daarna met de Faculteit der Maatschappijwetenschappen:

- de geschiedenis van de Universiteit (AdeKUS) en
- de opbouw en de organisatie binnen de Faculteit.

Hierna komen de verschillende aspecten van jouw studierichting/opleiding aan de orde:

- toelatingseisen, doelstelling en opbouw van de Bacheloropleiding;
- omschrijving van de onderwijseenheden;
- docenten.

Opmerkingen:

- Behalve de studiegids, is het ook raadzaam het examenreglement en het thesisreglement door te nemen.
- Belangrijke mededelingen worden geplaatst op de prikborden in gebouw 6 en op moodle.
- Op de website van de AdeKUS www.adekus.uvs.edu vind je meer informatie over de universiteit en de relevante reglementen.

Geschiedenis

De Universiteit van Suriname is opgericht op 1 november 1968 als voortzetting van de Geneeskundige School (1882) en de Surinaamse Rechtsschool. Sinds 1882 wordt er in Suriname medisch wetenschappelijk onderwijs verzorgd. De toenmalige Geneeskundige School van Paramaribo werd op 26 september 1969 omgezet in de Medische Faculteit. De Faculteit der Juridische Wetenschappen (1968) en de Medische Faculteit (1969) waren de eerste faculteiten in de beginfase van de Universiteit. In 1975 vond de proclamatie van de Sociaal-Economische Faculteit plaats. De Natuurtechnische Faculteit (1976) en de Technologische Faculteit (1977) werden daarna opgericht, na gedegen voorbereidend werk binnen het Natuur-Technisch Instituut.

In de periode 1980-1987 is de Universiteit gereorganiseerd. De instelling kreeg een nieuwe naam Anton de Kom Universiteit van Suriname (1983) en de vijf (5) faculteiten werden teruggebracht naar drie (3). Samengevoegd werden de Natuurtechnische- en Technologische Faculteit tot de Faculteit der Technologische Wetenschappen. De Faculteit der Juridische Wetenschappen en de Sociaal-Economische Faculteit werden bijeengebracht in de Faculteit der Maatschappij-wetenschappen. De Medische Faculteit werd de Faculteit der Medische Wetenschappen.

Per 1 januari 2017 is de Faculteit der Juridische Wetenschappen weer een zelfstandige Faculteit geworden en is geen onderdeel meer van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen.

Bestuurlijke organisatie van de Anton de Kom Universiteit van Suriname

Het hoogste Bestuurlijke Orgaan van onze instelling is het Bestuur van de Universiteit (BvU). Het BvU bestaat uit 9 leden waarvan 6 worden benoemd en 3 gekozen door de geledingen van de Universiteitsgemeenschap.

Het huidig Bestuur is als volgt samengesteld:

- Prof. Dr. Shanti Venetiaan	voorzitter
- Mr. drs. Mohamed – Shiraz Boedhoe	secretaris
- Dr. Johannes Breeveld	lid
- Dr. Mohamed Rakieb Khudabux	lid
- Drs. Andreas Talea	lid
- Dhr. John Sandriman	lid
- Drs. Astrieta Lachmon – Alakhramsing	lid
- Dhr. Soenilkoemar Mahabir	lid

Het BvU is belast met de algehele leiding van de Universiteit, zowel naar haar geheel als naar haar onderdelen. De Voorzitter van het BvU vertegenwoordigt de Universiteit in en buiten rechte.

De facultaire structuur

De organisatie van het wetenschappelijk onderwijs vindt plaats binnen de faculteiten. Thans zijn er zeven (7) faculteiten, namelijk:

- de Faculteit der Maatschappijwetenschappen (FMijW);
- de Faculteit der Medische Wetenschappen (FMeW);
- de Faculteit der Technologische Wetenschappen (FTeW);
- de Faculteit der Humaniora (FdHum);
- de Faculteit der Wis-en Natuurkundige Wetenschappen (FWNW);
- de Faculteit der Juridische Wetenschappen (FJW).
- De Interfaculteit Graduate Studies & Research (IGSR)

De huidige en de facto invulling van het Faculteitsbestuur is als volgt:

- de Voorzitter die de titel draagt van Decaan;
- de Secretaris;
- alle Richtingscoördinatoren;

Conform het bepaalde in artikel 20 van de Universiteitswet worden de Decaan en de Secretaris steeds voor een periode van één (1) jaar gekozen door de Faculteitsvergadering. De Decaan en de Secretaris vormen samen het Dagelijks Bestuur (DB) van de Faculteit.

Faculteit der Maatschappijwetenschappen (FMijW)

Missie FMijW

De Faculteit der Maatschappijwetenschappen is een groot en veelzijdig kenniscentrum dat onderwijs, onderzoek en dienstverlening van internationale kwaliteit wil leveren.

Zij stelt zichzelf daarbij de volgende taken:

- Het academisch vormen van jonge mensen
- Het opleiden van nieuwe generaties onderzoekers
- Het opleiden van academici die kennis combineren met professionele vaardigheden
- Het doen van grensverleggend onderzoek
- Het bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken

Het Dagelijks Bestuur van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen bestaat uit:

- mw. Drs. R. Joemratie Decaan
- dhr. J. Cruden, MSc. Secretaris

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden wordt het Dagelijks Bestuur ondersteund door het Faculteitsbureau onder leiding van de Faculteitsdirecteur.

De Faculteitsdirecteur is mw. Anjala Bissesar-Ramadhan, MBA

De studierichtingen, opleidingen en coördinatoren

De faculteit heeft zes studierichtingen, zes Bacheloropleidingen en vijf masteropleidingen:

Bacheloropleiding	Studierichting	Richtingscoördinator
Onderwijs en Pedagogische Wetenschappen	Onderwijs en Pedagogische Wetenschappen	Mw.drs. G. Jhinkoe Rai MSc.
Bedrijfskunde	Bedrijfskunde	Mw. T. Bonse MSc
Economie	Economie	Mw. Mr. A. Rampersad
Psychologie	Psychologie	Mw. Professor dr. Frühling Rijdsijk
Public Administration	Public Administration	Mw. drs. L. Arsomedjo
Sociologie	Sociologie	Dhr. drs. H. Gezius

Masteropleiding	Studierichting	Opleidingscoördinator
Accountancy	Economie	Dhr. drs. M. Bilkerdijk
Bedrijfskunde	Bedrijfskunde	Dhr. drs. L. Soerdjan
Psychologie	Psychologie	Mw. Professor dr. M. Sanches
Master Social Development and Policy	Sociologie	Dhr. J. Schalkwijk MSc
Master's in Sustainable Development	Sociologie	Mw. R. Jhari MSc MBA MMA

Secretarieel administratief medewerkers (Sammers)

Bij de uitvoering van de administratieve werkzaamheden wordt de richtingscoördinator ondersteund door de volgende secretarieel administratief medewerkers (Sammer).

- mw. M. Kartodikromo Onderwijs en Pedagogische Wetenschappen gebouw 6, toestel 2208
- mw. R. Martodikromo Bedrijfskunde, gebouw 6, toestel 2442
- mw. I. Karijosemito Economie gebouw 6, toestel 2208
- mw. M. Nicholson Psychologie, gebouw 6, toestel 2398
- dhr. W. Hierdé Public Administration, gebouw 6, toestel 2208
- mw. S. Persaud Sociologie en MERSD, gebouw 6, toestel 2442

De Commissies van de FMiW

Examencommissie

De Examencommissie van de Faculteit bestaat uit een voorzitter, een secretaris en leden, die door het Bestuur van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen worden benoemd.

De taken en bevoegdheden van de Examencommissie zijn:

- Het organiseren van tentamens en toezicht houden op een richtig verloop daarvan. Onder richtig verloop wordt verstaan alles wat ertoe kan leiden dat tentamens conform de regels verlopen.
- Het onderhouden van contact met de examinatoren. De Examencommissie heeft de bevoegdheid daaromtrent zelfstandig het contact te leggen.
- Het opstellen van verklaringen en cijferlijsten van de Faculteit der Maatschappijwetenschappen, na zich op behoorlijke wijze van de authentieke stukken overtuigd te hebben.
- Het bijhouden van een datasysteem, waaruit het verloop van de studieprestaties, datum van inlevering van cijfers etc. blijkt. In het bijzonder zal erop worden gelet dat de faculteitsadministratie de cijfers steeds op tijd bijhoudt (digitaal), terwijl de Examencommissie over een back up daarvan beschikt.
- De Examencommissie wordt tegelijkertijd gemachtigd een huishoudelijk reglement op te stellen.

De huidige Examencommissie is een gecombineerde Examencommissie voor zowel de Bachelor- als de Masteropleidingen en ziet er als volgt uit:

Naam	Functie
Mw. Iris Gilliad MSc	Voorzitter
Mw. Simone Weewee, MSc	Secretaris Masteropleidingen en lid voor de studierichting Public Administration (BSc)
Mw. Drs. Ratna Gayadin	Secretaris Bacheloropleidingen en lid voor de studierichting Economie (BSc)

Mw. P. Nesty, MA	Lid voor de studierichting Onderwijs en Pedagogische Wetenschappen (BSc en MSc) en Master in Sustainable Development *
Mw. Drs. Carol Jurgens	Lid voor de studierichting Psychologie (BSc en MSc) en Sociologie en Master Social Development and Policy**
Mw. Z. Seedorf MSc	Lid voor de studierichting Bedrijfskunde (BSc en MSc)
Mw. drs. Gaitrie Oemrawsingh	Lid voor de studierichting Economie (BSc) en Master of Accountancy, tevens belast met de statistieken***
*Tevens waarnemend secretaris Bacheloropleidingen bij ontstentenis van de secretaris bachelor opleidingen **Tevens waarnemend secretaris masteropleidingen bij ontstentenis van de secretaris masteropleidingen *** Tevens waarnemend voorzitter bij ontstentenis van de voorzitter	

De Examencommissie is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2206 en de emailadressen zijn:

excie-bsc-eco@uvs.edu

Excie-pa-mersd-acc@uvs.edu

Excie-gedrag-bdk-bsc-msc@uvs.edu

De Examencommissie wordt administratief ondersteund door de volgende medewerkers:

- mw. J. Sodiko
- mw. V. Satijong
- mw. P. Meerzorg

Toets commissie

Ter uitvoering van het toets beleid heeft het Faculteitsbestuur een Toets commissie benoemd die de toetsen van de opleidingen controleert. Op advies van de afdeling Kwaliteitszorg ter facilitering van de uniformiteit binnen de Faculteiten van AdeKUS hebben alle toetscoördinatoren van de studierichtingen binnen de Faculteit zitting in de Toets commissie.

Studentencommissie

De Studentencommissie wordt door de studenten gekozen en heeft de volgende taken en bevoegdheden:

- het onderhouden van contacten met studenten van de FMijW;
- het evalueren van de studentenproblematiek en het doen van voorstellen aan de Decaan en/of het Universiteitsbestuur;
- het onderhouden van contacten met organen binnen de Universiteit die zich bezighouden met de studentenproblematiek;
- het onderhouden van regelmatige contacten met andere studentencommissies i.v.m. uitwisseling van informatie en afstemming van werkzaamheden gericht op het bewerkstelligen van uniforme regelingen.

In de Studentencommissie hebben t/m 31 december 2025 zitting:

Functie	Naam	Studierichting
1.Coördinator	Natasha Salomons	Psychologie
2.Lid	Joey Drenthe	Economie
3.Lid	Karishma Chinkoe	Onderwijskunde - en pedagogische wetenschappen
4.Lid	Sonali Kolai	Public administration
5.Lid	Jaera Seedo	Psychologie
6.Lid	Immanuel Kasanredjo	Bedrijfskunde
7.Lid	Shenefierve Finkie	Sociologie

De Studentencommissie is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2417 en op het email adres studciefmijw@uvs.edu

Opleidingscommissie

Een opleidingscommissie is een commissie, die binnen de faculteit de kwaliteitsbewaking en -verbetering van het onderwijsproces monitort. Hiernaast is de opleidingscommissie een klankbord voor zowel studenten als docenten wanneer het om de kwaliteitsverbetering van het onderwijs gaat. De huidige voorzitter van de opleidingscommissie is mw. J. Drs. Nancy Goodingte bereiken via e-mail: nancy.gooding@uvs.edu, OpCie-FMijW@uvs.edu

Studentendecanaat

De Studentendecaan draagt zorg voor optimale opvang en begeleiding van studenten gedurende het studietraject. Wanneer u voor uitdagingen komt te staan die de voortgang van de studie kunnen belemmeren bent u terecht bij de studentendecanen:

- Mw. drs. A. Ghisyawan – Jhinnoe
Zij is te bereiken op tel. nr. 465558 toestel 2471
of via e-mail: anushka.jhinnoe@uvs.edu

- Mw. J. Monsels
Zij is te bereiken op tel. nr. 465558 toestel 2472
of via e-mail: Jennifer.monsels@uvs.edu

De Studentendecanen zitten in gebouw 20 en hebben van maandag t/m vrijdag inloop spreekuur van 08.00 uur t/m 13.00 uur.

Studentenpsycholoog: Mw. R. Jhagroe, MSc.

De studentenpsycholoog is er voor het begeleiden, adviseren en informeren van de Adekus studentengemeenschap op het gebied van de mentale gezondheidszorg. Studenten kunnen alleen via verwijzing van de Studentendecaan terecht bij de Studentenpsycholoog.

Kwaliteitszorg

De afdeling Kwaliteitszorg is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling met betrekking tot onderwijs, het opzetten en bewaken van een universiteitsbreed intern kwaliteitszorgsysteem (interne kwaliteitszorg) en de ondersteuning van de faculteiten bij accreditatie (externe kwaliteitszorg) van de wetenschappelijke bachelor- en masteropleidingen. Ten behoeve van kwaliteitsbewaking en -verbetering worden vakevaluaties en andere evaluatieonderzoeken uitgevoerd. De afdeling verzorgt tevens didactische trainingen: het Docent Professionalisering Onderwijs (DPO)-traject waarin competenties ten aanzien van het organiseren, uitvoeren en evalueren van onderwijstaken worden ontwikkeld en daarnaast ook trainingen over het gebruik van elektronische leeromgevingen (AdeKUS StudentSpace). Er zijn twee staffunctionarissen t.b.v. de facultaire kwaliteitszorg van de FmijW.

Klachtencommissie

Er is een Klachtencommissie waar men terecht kan voor eventuele klachten. De klachtencommissie werkt met het klachtenreglement.

Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek

Het Instituut voor Maatschappijwetenschappelijk Onderzoek (IMWO) is in 1987 opgericht om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van onze samenleving in het algemeen, en de Universiteit van Suriname in het bijzonder, door het verrichten van maatschappij-wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening. Daarmee sluit het IMWO goed aan bij de Faculteit der Maatschappijwetenschappen en is dan ook het onderzoeksinstituut van deze faculteit. De voormalige instituten: Institute of International Relations (IIR) en Institute for Women, Gender and Development Studies (IWGDS) zijn thans opgenomen in het IMWO.

De activiteiten van het IMWO bestaan uit:

- Onderzoek
 - Contractonderzoek, dat een zogenaamde derde geldstroom oplevert.
 - Maatschappelijk relevant onderzoek, meestal met behulp van kostendekkende subsidies van derden.

- Dienstverlening, zoals trainingen, seminars, lezingen, commissie- en onderwijstaken en dataverzameling en -verwerking.

Momenteel werkt het IMWO aan *drie onderzoekslijnen*:

- Business & Marketing (o.a. klanttevredenheid, *retail* onderzoek)
- Jeugd & Educatie (o.a. jeugdcriminaliteit, onderwijsprestaties, kinderarbeid)
- Economische & Sociale Ontwikkeling (o.a. arbeidsmarkt, perceptie-onderzoek)

De contractactiviteiten richten zich voornamelijk op onderzoek voor het bedrijfsleven, waarvan het accent veelal op marketing ligt. Maar ook maatschappelijke vraagstukken. Momenteel is het IMWO betrokken bij een groot onderzoek van de Centrale Bank van Suriname over Financial Inclusion and Education.

Binnen het dynamische team van het IMWO is er steeds aandacht voor bijscholing en opleiding. Wat onderwijs betreft, verzorgen verschillende onderzoekers modules bij diverse faculteiten, en publiceren regelmatig over hun onderzoeksonderwerp.

Voor wetenschappers en studenten zijn er mogelijkheden om vanuit het IMWO te publiceren. Enkele recente voorbeelden:

- 'Pedologisch Instituut in historisch perspectief' van Henry Esajas en Harry Mungra.
- 'Postmoderniteit, Heterotopia & Singulaire zelfheid', deel I en II van Dr. Pam Zuurbier.

Daarnaast wordt jaarlijks het tijdschrift His/herTori uitgegeven. Nummer 9 (2021) bevatte diverse kleine biografieën van Surinamers. Ook is er vanuit het IMWO belangrijke ondersteuning voor het Academic Journal.

Het Faculteitsbureau

Het Faculteitsbureau bestaat uit:

- Mw. Ansjala Bissesar-Ramadhin, MBA (directeur)
Bereikbaar op toestel 3861 en per mail: ansjala.ramadhin@uvs.edu

Secretariaat

- mw. S. Zschuschen (Secretarieel medewerker Decanaat)
- mw. A. Chand (Secretarieel medewerker Decanaat)
- mw. J. Vorsten (secretarieel medewerker Decanaat)

Het Decanaat is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2440/3864/, rechtstreeks op 494993 en per e-mail: fmijw-decaaat@uvs.edu

Faculteitsadministratie

Ten behoeve van de cluster Economische Wetenschappen, Public Administration en master in Sustainable Development ben je terecht bij de volgende medewerkers:

- mw. T. Clarke (Chef de Bureau)
- mw. L. Atmopawiro
- mw. S. Fraenk
- mw. S. Sahit
- mw. A. Kadiman

De administratie van Economie, Public Administration en Master in Sustainable Development is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2530 en per e-mail voor de Bacheloropleidingen fmijw-administratie-ecopa@uvs.edu en voor de masteropleidingen: MSc-Fmijw@uvs.edu

De administratie van de cluster Gedragwetenschappen/BDK is bereikbaar op tel. nr. 465558 tst. 2495 en per email voor zowel de bachelor- als de masteropleidingen: cluster-AoSoPsy@uvs.edu

Ten behoeve van de cluster in Gedragwetenschappen (de Bachelor opleiding Onderwijs en Pedagogische Wetenschappen, Bachelor- en Masteropleiding Psychologie, de Bacheloropleiding Sociologie en de Master Social Development and Policy, Bachelor en de Bachelor en Masteropleiding Bedrijfskunde, bent u terecht bij de volgende medewerkers:

- dhr. V. Morrison (Chef de Bureau)
- mw. G. Raadwijk-Bansie
- mw. D. Moertamat-Abas
- mw. A. Wirabangsa
- mw. B. Dankerlui

Conciërges

De conciërges zijn:

- dhr. S. Bruce
- dhr. L. Hardjopawiro
- dhr. M. Rozenblad

De conciërges zijn bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 3826 en per email conciierge-fmijw@uvs.edu

Bureau Studentenzaken

Het Bureau Studentenzaken draagt zorg voor de studentenvoorzieningen.

Taken van het Bureau:

- de verzorging van de inschrijvingen en studentenadministratie;
- de studievoorlichting;
- het zorgdragen voor een optimaal studieklimaat.

Het Bureau Studentenzaken is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2212/2213/2214 en per email stuza@uvs.edu

Het UCIT (Universitair Centrum voor Informatie Technologie)

Het belangrijkste doel van het UCIT is bij te dragen en ondersteuning te verlenen aan de ontwikkeling op het gebied van computergebruik en informatie technologie binnen de Anton de Kom Universiteit van Suriname.

Aan studenten worden de volgende directe diensten aangeboden:

- een open wifi netwerk met vrije toegang tot het Internet
- basale ondersteuning en assistentie bij wifi-connectieproblemen
- aanmaken van moodle accounts
- reset van password, voor herstel toegankelijkheid van Studenten-account
- basale assistentie bij instellen van Studenten Mail op persoonlijke apparatuur
- computer en print faciliteiten (tegen redelijke tarieven)

Indirecte diensten gaan via het Bureau Studentenzaken (STUZA) of de faculteit. Meestal betreft het reserveringen van computer- en videoconferentie faciliteiten t.b.v. trainingen en instructiesessies in het kader van colleges, afstuderen en studiebegeleiding.

De faciliteiten van het UCIT zijn normaal open voor het publiek van maandag t/m donderdag tussen 08:00 – 14:30 uur; des vrijdags van 08.00-14.00 uur.

Het UCIT is telefonisch bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2400 en via mail op het emailadres support@uvs.edu

Bibliotheek

De Bibliotheek van de Anton de Kom Universiteit van Suriname bestaat uit de Centrale Bibliotheek (CB) en de Medische Bibliotheek (MB). De Centrale Bibliotheek is gevestigd in het eerste gebouw op het complex van de Universiteit.

Doel:

De informatievoorziening ten behoeve van studenten, docenten en onderzoekers van de Universiteit van Suriname in het bijzonder en academici in het algemeen.

Visie:

Het aanbieden van informatiediensten ter ondersteuning en bevordering van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek in Suriname.

Missie:

Het leveren van een up-to-date bijdrage aan onderwijs, onderzoek en dienstverlening met betrekking tot de wetenschappelijke informatievoorziening in Suriname.

Voor meer informatie omtrent het lidmaatschap en het reglement ben je terecht bij de informatiebalie in de Boekenzaal.

De Bibliotheek is bereikbaar op tel. nr. 465558 toestel 2265/2260/2261/2268, rechtstreeks op 464547 en per email via adekbib@uvs.edu

1

De opleiding Psychologie

Het profiel van de studie psychologie

Het psychologie programma biedt een allround opleiding in het vakgebied psychologie, waarbij een zekere nadruk op de toepassing van psychologie ligt. Studenten worden opgeleid voor een breed scala van functies in de samenleving, in het bijzonder ten behoeve van de drie werkvelden waarin psychologen van oudsher werkzaam zijn: de gezondheidszorg (voor kind en jeugdigen en volwassenen), het bedrijfsleven en het onderwijs. Daarnaast biedt de opleiding de mogelijkheid om een carrière als wetenschappelijk onderzoeker en docent aan de universiteit na te streven.

Doelstellingen van de Opleiding

Met de opleiding wordt beoogd zodanige kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen op het gebied van de psychologie, dat de afgestudeerde in staat is om een functie op de arbeidsmarkt op Bachelor niveau te vervullen en startklaar te zijn voor het volgen van een Masteropleiding, tenminste op het gebied van de psychologie.

Specifieke doelstellingen

De BSc-opleiding Psychologie beoogt:

1. Studenten zodanige kennis, inzichten en vaardigheden op het gebied van de psychologie bij te brengen, dat de afgestudeerde in staat is om een functie op de arbeidsmarkt op bachelor niveau te vervullen en startklaar te zijn voor een masteropleiding in ieder geval in de psychologie. In de richtingen **Arbeids- en Organisationspsychologie, Kinder- en Jeugdpsychologie** en **Klinische Psychologie**.
2. Studenten te vormen en te trainen in de wetenschappelijke bestudering van gedrag en beleving van mensen in verhouding tot zichzelf en tot hun fysieke en sociale omgeving.
3. Het aanleren van psychodiagnostiek op basisniveau door observatie en analyse van intra persoonlijke en interpersoonlijke processen. Dit dient in samenhang te geschieden met enerzijds kennis over de biologische fundering van gedrag en anderzijds over de sociale en fysieke context.
4. Het aanleren van en trainen in verschillende analysemethoden die gebruikt worden voor de beschrijving en verklaring van de bestudeerde processen en fenomenen met behulp van statistische en methodologische kennis.

Eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk gesteld worden; de vereniging van Surinaamse Psychologen en Orthopedagogen en het Ministerie van Volksgezondheid. Na het doorlopen van het curriculum van deze studierichting heeft of kan, heeft of beheerst de student:

	Bachelor
Dublin descriptor	Eindkwalificaties en subkwalificaties
Kennis en inzicht	<p>1-Heeft declaratieve kennis van de belangrijkste theorieën en empirische bevindingen van de psychologie waaronder a) functieleer, b) biologische psychologie, c) persoonlijkheidspsychologie, d) sociale psychologie en e) ontwikkelingspsychologie.</p> <p>2-Heeft declaratieve kennis van de belangrijkste perspectieven die de psychologie kenmerken te weten a) het evolutionair–genetisch perspectief, b) het cognitief – psychologische perspectief, c) het biologische perspectief, d) het historisch-filosofisch Perspectief</p> <p>3-Heeft declaratieve en procedurele kennis van de toepassingen van de psychologie op het terrein van onder ander a) klinische psychologie, b) arbeidspsychologie en c) kinder- en jeugdpsychologie</p> <p>4-Heeft kennis en inzicht van onderzoeksmethoden en technieken binnen de psychologie, waaronder a) kwantitatief en b) kwalitatief onderzoek en bijbehorende statistische analysetechnieken.</p>
Toepassing kennis en inzicht	<p>5-Beheerst de beroepsvaardigheden op een basisniveau, om psychologische casuïstiek te kunnen a) diagnosticeren, uitvoeren van b) interventietechnieken, c) mondeling en schriftelijk rapporteren en d) gesprekstechnieken.</p> <p>6-Beheerst academische vaardigheden op een basisniveau, waaronder (a) presenteren, b) schrijfvaardigheden, c) analytisch lezen en d) studievaardigheden.</p> <p>7-Kan de basis onderzoeksmethoden toepassen en uitvoeren, waaronder opzet van kleinschalig empirisch a) kwantitatief en b) kwalitatief onderzoek, c) analyseren en d) verslaglegging.</p>
Oordeelsvorming	<p>8-Kan een casus beoordelen en dit oordeel op wetenschappelijke grond staven.</p> <p>9-Kent de beroepsethische regels en kan op basis van ethische aspecten een oordeel vormen.</p> <p>10-Kan informatie in een a) historisch, b) filosofisch en c) (trans) cultureel perspectief plaatsen</p>
Communicatie	<p>11-Is met zijn/ haar academische houding in staat om mondeling en schriftelijk informatie, ideeën en oplossingen te presenteren aan publiek bestaande uit professionals en niet professionals.</p>
Leervaardigheden	<p>12-Heeft de leervaardigheden ontwikkeld zoals a) analyseren en evalueren, b) academische integriteit, c) feedback geven en ontvangen, d) zelfreflectie, die nodig zijn om verder te studeren op zelfstandig niveau.</p>

Profielen van de Bacheloropleiding Psychologie

De opleiding heeft de volgende profielen vastgesteld volgens het 'KASE' (Knowledge, Attitude, Skills en Experience) raamwerk, waarin opgenomen zijn: Kennis, Houding, Vaardigheden en Ervaring die een bachelor afgestudeerde bezit na het doorlopen van het curriculum.

Het eerste gedeelte beschrijft de profielonderdelen voor de eerste twee jaar en alle gemeenschappelijke componenten, gevolgd door specifieke aanvullingen per studierichting in het derde jaar.

Kennis

In het eerste jaar wordt de basis van de psychologische wetenschap gelegd door het aanbieden van de volgende onderwerpen: inleiding in de belangrijkste deelgebieden van de sociale psychologie, cognitieve psychologie, ontwikkelingspsychologie en arbeid en organisatie Psychologie en de (klinische) differentiële psychologie en psychopathologie.

In het tweede jaar wordt er uitgebreide aandacht gegeven aan de steungebieden van de psychologie, de geschiedenis van de psychologie, wetenschapsfilosofie, ethiek, methodenleer en kwalitatief onderzoek, data-analyse en statistiek. Verder een verdieping van de basisvakken cognitieve psychologie, ontwikkelingspsychologie, arbeid en organisatiepsychologie en klinische psychologie.

In het derde jaar wordt in alle drie afstudeerrichtingen theoretische en praktische kennis Psychodiagnostiek onderwezen. Het practicum is vooral gericht op het verkrijgen van basiskennis, -inzicht en -vaardigheid op het gebied van onderzoeksmiddelen en de diagnostische werkwijze.

Houding

- *Zelfkennis*: zelfstandig leren (zelfstudie, verkennen van thesisonderwerpen), zelfsturend en zelfmanagement (verantwoordelijk voor uitzoeken thesis onderwerp, zelfstandig zoeken van literatuur, onderzoeksplan schrijven), kennis van eigen sterktes en zwaktes (discussies met mentor, feedback tijdens practica, zelfreflectie opdrachten), intellectuele integriteit (kennis van plagiaat en beroepsethiek), nieuwsgierigheid (ontdekken van interesses voor onderwerpen en methoden die vooraf niet bekend waren), assertiviteit (discussies kunnen voeren en feedback kunnen geven aan medestudenten en docenten)
- *Kennis over anderen*: leren om in groepen te werken, leren om vragen op een constructieve manier te stellen, EQ: leren zien van diversiteit in de groep, respecteren: groepsessies en interacties met studenten van diverse achtergronden

Vaardigheden

Is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op publiek bestaande uit specialisten en niet specialisten. Zowel mondeling als schriftelijk overbrengen van wetenschappelijk onderzoek; in staat om informatie te halen en selecteren, beoordelen en analyseren uit elektronische en geschreven bronnen en databases; praktische vaardigheden in onderzoekstechnieken (observeren, afnemen van intelligentie onderzoek en gedragsvragenlijsten); onderzoeksrapportage en adviesgesprek; computervaardigheden; PowerPoint presentaties ontwerpen; wetenschappelijke poster ontwerpen en presenteren; statistische analyses; wetenschappelijke literatuur zoeken en kritisch kunnen evalueren; wetenschappelijk schrijven en rapporteren; management en organisatie

van een wetenschappelijk onderzoek; samenwerken met andere studenten aan een gezamenlijk doel; ontwerpen en presenteren van thesisonderzoek.

Op een correcte manier kunnen communiceren per mail naar docenten en collega's.

Ervaring

Studeren bij een geaccrediteerde opleiding; deelnemen aan Surinaamse onderzoeksprojecten al dan niet gestuurd vanuit de Faculteit; onderdeel uitmaken van de studierichting en onderzoeksgroepen; interactie met andere studenten, docenten en internationale gastdocenten.

Specifieke aanvullingen per afstudeerrichting

Afstudeerrichting Arbeids- & Organisationspsychologie

Kennis: In het derde jaar wordt er bij de afstudeerrichting Arbeids en Organisatie dieper ingegaan op de onderwerpen Person Perception, Arbeid en Organisatie 3, Occupational Health & Safety. Hierin worden theorieën vanuit de sociale psychologie met directie relevantie voor arbeidsprocessen besproken, alsmede organisatiestructuren, organisatieverandering, weerstand in organisaties, (her)ontwerp van arbeidstaken en psychosociale werkomgeving, en menselijke fouten.

Vaardigheden: Onderzoek in organisaties naar risico's en adviesrapporten opstellen; inzicht in eigen persoon en consultant stijl op de werkvloer; ontwerpen van projecten voor organisatieverandering; begeleiden van werving en selectieprocedures; afnemen en analyseren van assessments; adviseren bij loopbaanontwikkeling; ontwikkelen en verzorgen van trainingen en cursussen; coachen van individuen en teams in functioneren en werkprestatie; opzetten en verzorgen van trainingen.

Afstudeerrichting Kinder- & Jeugdpsychologie

Kennis: In het derde jaar wordt er bij de afstudeerrichting Kinder- en Jeugdpsychologie aandacht geschonken aan de orthopedagogie, het kind en omgeving, beroepsmatige opvoeding en drie interventie methodieken (competentiegerichte hulpverlening, systeemtheorie en oplossingsgericht werken); Psychopathologische beelden van jonge kinderen (ADV, DSM-V, ASS, ADHD) en verstandelijke beperking; en kennis over leerstoornissen, dyslexie, dysorthografie en dyscalculie, met de nadruk op remediërend begeleiden.

Vaardigheden: afname anamnese 0-5-jarigen; diagnostische vaardigheden voor kinderen; werken met DSM-V herkennen en toepassen van interventiemodellen; herkennen van de 3 leerstoornissen; kennismaken en toepassen van remediatie.

Afstudeerrichting Klinische Psychologie

Kennis: In het derde jaar wordt er bij de afstudeerrichting Klinische Psychologie aandacht geschonken aan de meest voorkomende psychische beelden als depressie, psychose, verslaving, persoonlijkheidsstoornissen en identiteitsstoornissen; genogrammen als diagnostisch instrument, afname anamnese, en eerste stappen voor behandeling.

Vaardigheden: Houden van anamnestic interview; diagnostiek; opstellen genogrammen; herkennen van symptomen van psychopathologie; werken met DSM-V, taxatie van relatieproblematiek, seksuele anamneses.

Bachelor of Science

De Bacheloropleiding is opgebouwd uit drie jaren. Als je de studie voltooid hebt ben je een bachelor of Science in de psychologie. Met een afgeronde bachelor kun je doorstromen naar een master opleiding. Studenten worden dringend geadviseerd na de Bacheloropleiding door te stromen naar een Masterstraject omdat het Bachelor diploma op zichzelf maar een gering maatschappelijk effect heeft: je kunt er in de beroepspraktijk nog heel weinig mee. Je zal moeten werken onder supervisie van een masterpsycholoog. Wil je het beroep van psycholoog uitoefenen moet je een masterdiploma hebben; Master of Science in de Psychologie. Sinds 2017 biedt de Anton de Kom Universiteit een geaccrediteerde Masteropleiding Psychologie aan.

Modulair onderwijs

Het programma psychologie bestaat uit modules of 'blokken'. Elk van de drie studie jaren van het Bachelor programma bestaan uit acht blokken van ieder vijf weken. Elk blok is gewijd aan één onderwerp of vak. Alle activiteiten die de student onderneemt gedurende het blok zijn op elkaar afgestemd en hebben met het centrale onderwerp te maken. De leerstof wordt op geïntegreerde wijze aangeboden. Dat wil zeggen dat theorie, demonstraties van empirische verschijnselen of experimenten, illustraties in de vorm van video of andere multimedia en toepassingen, steeds nauw met elkaar samenhangen. Dit wordt door de staf van de opleiding van groot belang geacht, omdat in het conventionele psychologieonderwijs de theoretische noties vaak abstracties blijven zonder veel verwijzingen naar de werkelijkheid. Studenten klagen dan ook regelmatig dat ze niet weten "wat ze met die theorieën moeten".

Vier weken lang volgen studenten het onderwijs; in de vijfde week wordt een toets afgelegd. Naast het blok vindt geen ander onderwijs plaats om concurrentie tussen leeractiviteiten, in het conventionele onderwijs vaak een reden voor studievertraging en uitval, te voorkomen. Ook de standaardlengte van de blokken en een vast jaarrooster zijn bedoeld om vertraging en uitval tegen te gaan.

Probleemgestuurd Onderwijs

Studenten werken in kleine groepen van maximaal 15 studenten aan problemen. Een klein aantal colleges ondersteunt het werken in de kleine groepen. De problemen, opgenomen in een blokboek, sturen het leren. In de bijlage vind je de informatie van het Probleem Gestuurd Onderwijs. Van studenten wordt gevraagd dat zij zelfstandig informatie verzamelen uit boek, tijdschrift of digitale kennisdrager. Die informatie is beschikbaar in de elektronische leeromgeving Moodle of in de universiteitsbibliotheek.

Het is bekend dat probleemgestuurd onderwijs, in combinatie met zelfstandig werken, positieve effecten heeft op de prestaties van studenten. Het wordt bovendien bijzonder gewaardeerd door studenten vanwege de nadruk op kleinschaligheid en zelfstandigheid. De Rotterdamse Psychologieopleiding van de Erasmusuniversiteit, die betrokken was bij het opzetten van de Surinaamse opleiding, is de afgelopen jaren in de Elsevier enquête door studenten in de top drie van psychologieopleidingen in Nederland verkozen. Bovendien heeft ook een officiële visitatiecommissie, die alle psychologie-opleidingen in Nederland op hun kwaliteiten heeft onderzocht, de Rotterdamse bachelor en master opleiding psychologie als de beste van het land beoordeeld.

Verder is gebleken dat het probleemgestuurd onderwijs positieve effecten heeft op de ontwikkeling van academische vaardigheden zoals het vermogen om zelfstandig en planmatig te werken,

informatie te zoeken, bevindingen te rapporteren en problemen te analyseren en op te lossen. In de bijlage vind je de informatie over Probleem Gestuurd Onderwijs.

Vaardigheidsonderwijs

Studenten dienen naast de nodige theoretische kennis een twintigtal kernvaardigheden te verwerven, die hen in staat stellen in elk van de drie genoemde beroepsgebieden, de gezondheidszorg, de arbeidsorganisatie en het onderwijs naar behoren te functioneren.

Die kernvaardigheden kunnen worden ingedeeld in zeven clusters:

1. studievaardigheden
2. mondelinge communicatieve vaardigheden
3. psychodiagnostische vaardigheden
4. interventievaardigheden
5. onderzoeksvaardigheden
6. rapportagevaardigheden
7. computer gerelateerde vaardigheden

Schrijfonderwijs

Psychologen moeten veel rapporten en artikelen schrijven. Denk aan het schrijven van een wetenschappelijk artikel, een voorlichtingsbrochure, of een verslag van het onderzoek van een cliënt of patiënt. Het is een aparte vaardigheid om dat snel en efficiënt te kunnen doen. Daarom krijgen studenten in de eerste twee bachelor jaren een zeer gestructureerde schrijftraining die erop gericht is door de nodige academische vaardigheden, helder en samenhangend te leren schrijven.

Elektronische Leeromgeving Moodle

Psychologie aan de Anton de Kom Universiteit kenmerkt zich door intensief gebruik van de elektronische leeromgeving Moodle. In deze leeromgeving (<http://uvsmoodle.uvs.edu>) vind je, naast praktische informatie over de opleiding en de blokken ook aanvullend leermateriaal in de vorm van collegesheets, video's, Powerpoint presentaties en internetsites om zodoende studenten te stimuleren zich verder te verdiepen in de stof. Bovendien wordt in Moodle het laatste nieuws gepubliceerd, is het mogelijk om met medestudenten te discussiëren in een forum en kunnen studenten er vragen stellen aan alle medewerkers die een belangrijke rol spelen in het onderwijs. Studenten krijgen een email adres gelinkt aan Moodle, dat wordt gebruikt voor opleidingsgerichte communicatie. Dit email adres wordt door de opleiding uitsluitend gebruikt voor de communicatie.

Leermaterialen

Zoals je weet, moeten studenten die elders studeren zelf boeken, literatuurklappers of collegedictaten kopen. Bij onze opleiding gaat dat anders. Je moet slechts enkele boeken zelf aanschaffen. De meeste leermaterialen worden door de opleiding (digitaal) aangeleverd of zijn in de bibliotheek te vinden.

Doe-het-zelf experimenten

In veel blokken worden via de computer simulatie-experimenten beschikbaar gesteld, de zogenaamde ZAPs (ZAP betekent Zeer Actieve Psychologie). De experimenten sluiten steeds aan bij de in het betreffende blok bestudeerde literatuur. De studenten kunnen die experimenten individueel of met een kleine groep doen. Doel van deze exercities is een gedetailleerd beeld te krijgen van de wetenschappelijke methoden waarop psychologische kennis gebaseerd is. Dit zal bijdragen tot een beter begrip van het tentatieve karakter van de wetenschap en daarmee aan de wetenschappelijke vorming van de studenten. Daarnaast dienen ze als concretisering van abstracte psychologische constructen.

Evaluatie van het onderwijs

Een verplicht onderdeel van ons onderwijs is het invullen van de blokevaluaties. Door middel van deze evaluatie ben je in de gelegenheid jouw mening te geven over de verschillende aspecten van een blok (zoals de werkbelasting, het functioneren van de docent, de kwaliteit van de colleges en de kwaliteit van het blok als geheel). De blokevaluaties geven ons belangrijke informatie over hoe je een blok ervaren hebt en hoe een blok eventueel verbeterd kan worden. Voor deelname aan een bloktoets ben je volgens het examenreglement ook verplicht van tevoren in te tekenen.

Online en Blended Onderwijs

Door Tijdens de Covid-19-pandemie hebben we de overstap naar online onderwijs moeten maken. We maken gebruik van Probleem Gestuurd Onderwijs en platforms zoals Zoom en Teams. Hiervoor is een goede internetverbinding en een laptop essentieel.

Nu we ons in een post-Covid-situatie bevinden en al ervaring hebben met online onderwijs, hanteren we een hybride onderwijssysteem. Dit houdt in dat we primair fysiek onderwijs bieden, vooral in jaar 1 en 2, maar dat er ook momenten zijn waarop lessen online verzorgd worden. Voor beide onderwijsvormen geldt een aanwezigheidsplicht.

Inhoud van het programma

Kort overzicht

Het Bachelorprogramma duurt in totaal drie jaar. Het eerste jaar van de Bachelorfase heeft een introducerende en selecterende functie. Je krijgt een eerste overzicht van wat de psychologie te bieden heeft. Dat helpt je beslissen of het vak iets voor jou is. In het tweede jaar zul je eerst kennismaken met de drie dominante perspectieven die de hedendaagse psychologie vormgeven: het evolutionair-genetische perspectief, de biologische psychologie en de cognitieve benadering. Naast verdere training in psychologische methoden en in de statistiek, vindt ook de introductie in drie Specialisatierichtingen plaats, waarbij bijzonder is dat alle studenten een introductie in alle Domeinen krijgen. Drie blokken van het derde jaar zijn gericht op het verder verdiepen in de specialisatierichtingen. De specialisatierichtingen zijn **Arbeid en Organisatie Psychologie**, **Kind en Jeugd Psychologie** en **Klinische Psychologie**. In het derde jaar is tijd gereserveerd voor het keuzeonderwijs. Doel daarvan is dat studenten over de muren van het eigen vakgebied leren kijken. In deze periode kunnen studenten er ook voor kiezen om in het buitenland vakken te gaan volgen. Het derde jaar wordt afgesloten met de bachelor thesis.

Studielast

Elk studiejaar bevat 1680 studie-uren. Voldoen aan alle verplichtingen leidt tot de toekenning van 60 ECTS (= studiepunten). Die uren zijn geprogrammeerd in acht blokken van vijf weken. Wekelijks zijn gemiddeld genomen elf contacturen geprogrammeerd: zes voor onderwijsgroepsbijeenkomsten; drie voor vaardigheidstraining; en twee voor colleges. De rest van de tijd is beschikbaar voor zelfstandige studie. De studiepunten zijn gekoppeld aan de bloktoetsen, de practicumopdrachten en het professioneel gedrag van de student. Tot slot is er tijdens jaar 1 en 2 Schrijfonderwijs. De totale studielast van het Bachelor programma bedraagt 180 ECTS. Bij deze opleiding psychologie wordt veel waarde gehecht aan het leren van professionele gespreksvaardigheden. Zo leren de studenten in het eerste jaar de basisgespreksvaardigheden in het practicum Gespreksvoering I en in het tweede jaar de gevorderde gespreksvaardigheden in het practicum Gespreksvoering II.

Toelating en Aanmelding

Vooropleiding

Voorwaarde voor toelating tot de opleiding psychologie is een eindexamen VWO met minstens 6 punten voor elk van de vakken Nederlands, Engels en Wiskunde, minimaal 18 punten of mensen met een Havo-diploma die het schakeljaar op de AdeKUS met minimaal 6 voor Nederlands, Engels en Wiskunde C of Wiskunde Q succesvol hebben afgerond.

Buitenlands diploma

Wanneer je met een buitenlandse vooropleiding aan de AdeKUS wilt studeren, moet je tijdig contact opnemen met de helpdesk hulplijn van het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (tel. 8733833 of 490270 / informatie@minowc.sr) in verband met de diploma waardering.

Selectie

Voor het collegejaar 2024-2025 geldt voor de Bachelor opleiding Psychologie een limiet van 30 studenten. De selectiecriteria omvatten zowel de cijfers als een loting, indien er meer dan 30 aanmeldingen zijn.

Voor de 30 geselecteerde studenten zal een intakegesprek plaatsvinden om eventuele obstakels vroegtijdig in kaart te brengen en ondersteuning te bieden in samenwerking met de studentendecaan. Het is belangrijk om te benadrukken dat dit een zelfstandig traject is ; studenten moeten bereid zijn om hulp te accepteren en actief te werken aan hun studiesucces.

2

Bachelor-1

Bachelor-1 heeft als doelstelling studenten een inleidend overzicht te geven van het vakgebied. Bachelor-1 bestaat uit acht blokken van vijf weken. Elk blok geeft een inleiding in de theorieën van het domein. Bovendien worden steeds basisvakken geïntegreerd met toepassingen. Tenslotte worden vaardigheden onderwezen en worden relevante praktijkervaringen geïntroduceerd. In die acht blokken, die verderop worden beschreven, vindt een aantal examenactiviteiten plaats die soms wel en soms niet verbonden zijn met ECTS (studiepunten). De tabel op de volgende bladzijde geeft daarvan een overzicht. De vermelde literatuur is vaak beschikbaar in recentere versies, de docent zal je hierover informeren.

Tabel 1: Het Bachelor-1-programma Psychologie

Onderdeel	Werkvorm	Toetsvorm	Studiepunten (ECT)
Blok 1.1 Sociale psychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.2 Persoonlijkheidsleer	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.3 Statistiek 1	Werkgroep + hoorcollege + zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.4 Cognitieve psychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.5 Ontwikkelingspsychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.6 Klinischepsychologie 1	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.7 Arbeid &Organisatie Psychologie 1	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 1.8 Onderwijspsychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Take-Home)	5 ECTS
Practicum blok 1.1 PGO-vaardigheden, Informatie zoeken; Studievaardigheden	Training in PGO	Practicumtoets (Verslag & Presentatie)	2 ECTS
Practicum blok 1.2 Psychodiagnostiek: testgebruik	Testafname + cliëntgesprek	Practicumtoets (Verslag & Reflectieverslag)	2 ECTS
Practicum blok 1.3 Opzet Empirisch Onderzoek 1	Artikelen lezen/SPSS	Practicumtoets (Onderzoeks verslag & Statistiektoets)	2,5 ECTS
Practicum blok 1.4 Psychologische Experimenten	Kennismaking experimentele paradigma's d.m.v. ZAP's	Practicumtoets (Verslag & Onderzoeks verslag)	2 ECTS
Practicum blok 1.5 Observatie van Kinderen	Observatie-practicum	Practicumtoets (Verslag)	2,5 ECTS
Practicum blok 1.6 Gespreksvoering 1	VIPs-digitaal en live rollenspelen	Practicumtoets (Reflectie verslag)	2 ECTS
Practicum blok 1.7 + 1.8 Schrijfonderwijs 1	Schrijfopdrachten	Practicumtoets (Verslag: Essay)	5 ECTS
Persoonlijkheidsvaardigheden	Functioneren tijdens OWG en groepsbijeenkomsten en opdrachten	(Beoordeling Professioneel Gedrag en verslagen)	2 ECTS
		Totaal	60 ECTS

Vak omschrijvingen studie fase B1

NAAM VAK	SOCIALE PSYCHOLOGIE: MENSEN IN GROEPEN
vak code	B1.1
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	S. Smit MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Dit is het eerste vak van de Bacheloropleiding Psychologie aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname. In dit vak maak je kennis met de organisatie van de universiteit en in het bijzonder met de opzet van de Bacheloropleiding Psychologie. Aan het begin van je studie tot academisch gevormde psycholoog leer je samen met medestudenten in kleine groepen – een werkwijze die centraal staat binnen probleemgestuurd onderwijs (PGO).</p> <p>We starten de opleiding met het bestuderen van mensen en de samenleving om ons heen. Dit sluit vaak aan bij alledaagse situaties en nodigt je uit om na te denken over je eigen gedrag en dat van anderen. Via deze invalshoek maak je kennis met de sociale psychologie. Dit deelgebied van de psychologie richt zich op hoe mensen elkaars gedrag, gedachten en gevoelens beïnvloeden.</p> <p>Je komt in aanraking met enkele klassieke thema's uit de sociale psychologie, zoals het toeschrijven (attributie) van gedrag en het vormen van attitudes. Een terugkerend onderwerp is de invloed van de groep op het individu. Zo kunnen groepen een sterke invloed hebben op hoe goed we presteren of hoe bereid we zijn om anderen te helpen. Ook passen we ons gedrag vaak aan de normen van de groep aan.</p> <p>De sociale psychologie wordt vaak als interessant en leuk ervaren, juist omdat het zo nauw verbonden is met het dagelijks leven. Het helpt je niet alleen om anderen beter te begrijpen, maar ook om bewuster naar je eigen gedrag te kijken.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kunnen de studenten :</p> <ol style="list-style-type: none">1. de belangrijkste theorieën binnen de sociale psychologie benoemen en beschrijven. (EK1d)2. begrippen zoals validiteit, betrouwbaarheid, en de begrippen van afhankelijke en onafhankelijke variabelen begrijpen in de context van wetenschappelijk onderzoek. (EK6d)3. Hun luistervaardigheden verbeteren en informatie adequaat samenvatten en verder actieve luistervaardigheden toepassen en informatie adequaat samenvatten. (EK12,c,d)4. deze theorieën in praktische situaties herkennen en toepassen (EK1d).5. De Zevensprong-methode toe passen om problemen effectief op te lossen. (EK12,c,d)6. zelfstandig wetenschappelijke referenties herkennen en vinden. (EK12a, EK6d)7. Gesprekken binnen een PGO-groep leiden en relevante notities maken (EK12,c,d)8. constructieve feedback geven aan medestudenten. (EK12,c,d)
Onderwijsvorm	Colleges en Onderwijsgroepen

Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV (100%)
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Hogg, M.A., & Vaughan, G.M. (2022). Social Psychology (9th ed.). Pearson Australia ISBN 9781292090450</p> <p>-Kassin, S.M., & Fein, S, & Markus, H.R. (2021). Social psychology (11th ed.). Belmont, CA: Cengage Learning. ISBN 9780357122846</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p> <p>Aanbevolen materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boek <p>-Forsyth, D.R . (2019). Group dynamics (7th ed.). Belmont, CA: Cengage Learning. ISBN 9781337408851</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>-Haslam, S. A., & Smith, J. R. (2017). Social psychology: Revisiting the classic studies. Social Psychology, 1-296.</p>
Practicum	PGO-vaardigheden, Informatie zoeken; studievaardigheden
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docent	S. Smit MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het practicum bestaat uit een training in het werken in het probleemgestuurd onderwijs. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de elektronische leeromgeving (Moodle), basale computervaardigheden en het zoeken naar informatie. Diverse studievaardigheden worden aangeboden. Ook wordt er een opdracht gemaakt over het Stanford Prison Experiment.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kunnen de studenten :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inzicht krijgen in eigen leervaardigheden en deze elf versterken (ek12) 2. Effectief functioneren in een probleemgestuurde onderwijsgroep (eK6d, eK12c) 3. Zoeken, selecteren en beoordelen van wetenschappelijke informatie op relevantie, betrouwbaarheid en kwaliteit met behulp van digitale databanken en bibliotheekbronnen (eK4, eK6c) 4. Opstellen en presenteren van een gestructureerd academisch verslag en mondelinge presentatie over het Stanford Prison Experiment (eK6a-b, eK11)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicum toets : Verslag & Presentatie (Stanford Prison Experiment): 100% Cesuur is 5.5, met een minimum van 5 per toetsonderdeel
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Practicumtoets is het gewogen cijfer van de presentatie 50 % en het verslag 50%.
Literatuur	Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar
NAAM VAK	PERSOONLIJKHEIDSLEER: VERSCHILLEN TUSSEN MENSEN
vak code	B1.2
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docenten	M. Ommel MSc

Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het is duidelijk dat mensen op talloze manieren van elkaar kunnen verschillen. Zo kunnen ze verschillen in hoe vriendelijk ze zijn, hoe open ze staan voor nieuwe ideeën of hoe goed ze met stress kunnen omgaan. Daarnaast verschillen mensen in hun vaardigheden en motivatie. In dit vak leer je over verschillende theorieën die de oorsprong en aard van deze individuele verschillen proberen te verklaren.</p> <p>In de eerste weken van het vak bespreken we voornamelijk invloedrijke, historische theorieën over hoe mensen worden wie ze zijn. We behandelen onder andere de psychoanalytische benadering van Sigmund Freud, waarschijnlijk de bekendste psychiater aller tijden. Ook komen de leertheorieën van het behaviorisme aan bod, ontwikkeld door onder anderen Watson en Skinner, evenals de humanistische persoonlijkheidstheorie van Rogers en de sociaal-cognitieve theorie van Bandura. Voor psychologiestudenten is het essentieel om vertrouwd te raken met deze theorieën, omdat ze aan de basis staan van het vakgebied en nog steeds relevant zijn voor hedendaagse vragen. Denk bijvoorbeeld aan vragen als: kunnen we ons bewust zijn van de redenen achter onze beslissingen? Of: wat is de rol van opvoeding bij de ontwikkeling van ons karakter?</p> <p>In de tweede helft van het vak richten we ons op onderwerpen die een centrale rol spelen in individuele verschillen, namelijk persoonlijkheid en intelligentie. Daarbij gaan we in op vragen zoals:</p> <ol style="list-style-type: none">1) wat zijn persoonlijkheid en intelligentie en uit welke basisdimensies bestaan ze? en2) op welke manier beïnvloeden deze kenmerken de uitkomsten in iemands leven? We bespreken verschillende theorieën en opvattingen over deze thema's. Daarbij komt ook het bekende nature-nurture-debat aan bod: in hoeverre is gedrag genetisch bepaald, dus overgeërfd van onze ouders en in hoeverre wordt het gevormd door omgevingsinvloeden zoals opvoeding, vriendschappen, cultuur of ingrijpende levensgebeurtenissen? <p>Om de wetenschappelijke literatuur op dit gebied goed te begrijpen, is het belangrijk dat je ook vertrouwd raakt met enkele psychometrische en statistische begrippen. Zo helpt kennis over bijvoorbeeld correlatiecoëfficiënten en hoe je deze interpreteert, om beter te begrijpen hoe individuele verschillen worden onderzocht.</p> <p>* De term <i>psychometrie</i> verwijst naar de wetenschap die zich bezighoudt met het meten van psychologische kenmerken zoals persoonlijkheid, intelligentie en andere verschillen tussen mensen.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. is de student bekend geraakt met de psychologische theorieën over persoonlijkheid en gedrag. (EK1c)2. Heeft de student inzicht in de benaderingen om persoonlijkheid te meten? (EK1c)3. Is de student vaardig in het Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) en heeft de student kennis en vaardigheid opgedaan in de volgende studievaardigheden: het werken met persoonlijke leerdoelen, studieplanning, conceptmappen en het opstellen van Multiple Choice vragen (EK12,a,c,d)4. Is de student in staat om argumenten te beoordelen in het nature–nurture-debat op basis van wetenschappelijke evidentie (eK8)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5,
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none">• Boeken <p>-Larsen, R. J., & Buss, D. M. (2018). Personality psychology (2nd Canadian ed.). McGraw-Hill Education.</p> <p>-Pervin, L. A., Cervone, D., & John, O. P. (2019). Personality: Theory and research (14th ed.). Wiley.</p> <p>-Funder, D. C. (2016). The personality puzzle (7th ed.). W. W. Norton & Company.</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>
--	---

Practicum	PSYCHODIAGNOTIEK (TESTGEBRUIK)
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docenten	M. Ommel MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het practicum dient als een eerste kennismaking met verschillende facetten van het gebruik van intelligentietests en sociale competentietests. Om deze onderdelen te demonstreren is gekozen voor een situatie waarin een cliënt met een loopbaanadviesvraag bij een psycholoog komt. Die situatie is zowel voor arbeids- en organisatiepsychologen als voor gezondheidspsychologen relevant.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak : <ol style="list-style-type: none">1. Heeft de student basiskennis verworven over de toepassing van intelligentietests en sociale competentietests. (EK5a,c).2. Kan de student de doelstellingen en toepassingen van dergelijke tests identificeren (EK5a,c).3. Heeft de student een begrip ontwikkeld van de diagnostische cyclus zoals voorgesteld door de Bruin (EK5a).4. Heeft de student inzicht gekregen in persoonlijke studievaardigheden, waaronder de erkenning van leerstijlen en de invloed ervan op het eigen studiegedrag. (EK12,a,c,d).5. Kan de student strategieën toepassen om zijn/haar studievaardigheden te verbeteren (EK12,a,c,d).
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicumtoets : Verslag (testrapport) (50%) & Reflectieverslag 50% Cesuur is 5.5, met een minimum van 5 per toetsonderdeel
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Practicumtoets is het gewogen cijfer van het verslag (50%) en het reflectieverslag (50%)
Literatuur	Diverse artikelen op Moodle <ul style="list-style-type: none">• Aanbevolen literatuur: -Molen, H. T. van der, Schmidt, H. G., Jong, M. de, Osseweijer, E. M., Oostrom, J. K., & Boer, B. J. de (2019). Skills in Psychodiagnostics. Amsterdam, Nederland: Boom uitgevers. ISBN: 9789024425433 Let op: Het boek bevat een activatiecode waarmee je toegang krijgt tot de bijbehorende online programma's (SiP/ViP) die kunnen helen bij het practicum. Zodra de code geactiveerd is, kan deze niet opnieuw gebruikt worden door een andere gebruiker. Het is daarom niet mogelijk om een tweedehands exemplaar van het boek te gebruiken. Dit boek wordt bovendien ook gebruikt bij andere practica in het eerste, tweede en derde jaar van de Bacheloropleiding.

NAAM VAK	STATISTIEK 1: DE NIEUWSGIERIGE MENS
vak code	B1.3
Studiepunten	5
Contacturen	35
Naam docent	Drs. J. Keenswijk- Fung A Loi
Korte omschrijving van de vakinhoud	In het vak maak je kennis met basisconcepten uit de methodologie, zoals de soorten variabelen in een studie, observationele studies en experimenten en eenvoudige experimentele onderzoeksontwerpen. In het statistiekdeel start je met het beschrijven en visueel weergeven van de scores op 1 enkele variabele en de samenhang tussen de scores op 2 variabelen. Vervolgens ga je in op elementaire kansrekening, De tweede helft van het vak richt zich op toetsende statistiek. Toetsende statistiek heeft betrekking op technieken die onderzoekers gebruiken om conclusies te trekken over onbekende populatieparameters op basis van onderzoeksgegevens uit een steekproef.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak : <ol style="list-style-type: none">1. Kan de student de basisbegrippen uit de beschrijvende en inductieve statistiek uitleggen (EK4a)2. Kan de student Lineaire transformaties uitvoeren en beredeneren (EK7c)3. Kan de student de samenhang tussen variabelen berekenen en interpreteren (EK7c)4. Kan de student Simpele statistische analyse technieken toepassen op kwantitatieve data in een gegeven situatie met behulp van het dataverwerkingsprogramma SPSS (EK7a,c,d)5. Kan de student kwantitatieve onderzoeksresultaten analyseren en interpreteren (EK5c, EK6c, EK12a)
Onderwijsvorm	De onderwijsactiviteiten in dit blok hebben een andere vorm. Er zijn namelijk geen PGO-onderwijsgroepsbijeenkomsten, maar werkgroepen. Voor de werkgroep bijeenkomsten zul je je elke keer grondig moeten voorbereiden. In het blokboek is per bijeenkomst aangegeven wat er ter voorbereiding gedaan dient te worden. Het is belangrijk om je daadwerkelijk goed voor te bereiden omdat de statistiekstof cumulatief is. Een slechte voorbereiding leidt namelijk al snel tot een achterstand die niet meer in te lopen is.
Vereiste voorkennis	Wiskunde VWO
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5

Literatuur	<p>Verplichte Literatuur op moodle zijn de collegesheets, het blokboek, de werkgroepopdrachten</p> <p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boek <p>-Moore, D. S., McCabe, G. P., & Craig, B. A. (2021). Introduction to the Practice of Statistics, 10th Edition. W. H. Freeman and Company, MacMillan Higher Education. New York, USA.</p> <p>-Passer, M. W. (2021). Research Methods: Concepts and Connections, 3rd edition. Worth Publishers, MacMillan Higher Education. New York, USA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbevolen literatuur: <p>-Van Peet, A. & Namesnik, K. & J. Hox (2011). Toegepaste Statistiek. Beschrijvende technieken. Noordhoff Uitgevers B.V.</p> <p>-Van Peet, A. & Namesnik, K. & J. Hox (2012). Toegepaste Statistiek. Inductieve technieken. Noordhoff Uitgevers B.V.</p> <p>-De Vocht, A. (2017). Basishandboek SPSS 25. IBM SPSS statistics 22. Bijleveld Uitgeverij</p> <p>-Baarda, B. Bakker, E. van der Hulst (M), Fischer, T. Julsing, M. en vanVianen, R. (2017). Basisboek Methoden en Technieken. Kwantitatief praktijkgericht onderzoek op wetenschappelijke basis. (Zesde druk). Groningen/Houten: Noordhoff</p>
-------------------	--

Practicum	OPZET EMPIRISCH ONDERZOEK, SPSS ANALYSES 1
Studiepunten	2,5
Contacturen	15
Naam docent	Prof. Dr. F. Rijsdijk
Korte omschrijving van de vakinhoud	In de opleidingen psychologie en pedagogische wetenschappen word je opgeleid tot wetenschapper. Dit houdt onder andere in dat je in staat bent om zelfstandig op een methodologisch verantwoorde manier data te verzamelen en dat je in staat bent om de verzamelde data te ordenen in een dataset waarop je vervolgens bewerkingen kunt uitvoeren. Je moet data dus invoeren, beschrijven en analyseren en hiervoor gebruik je een dataverwerkingsprogramma. SPSS is een programma dat veel gebruikt wordt, en het is geschikt voor beginnende studenten vanwege zijn gebruiksvriendelijkheid. In het practicum krijg je daarom een introductie op het werken in SPSS. Je zult merken dat dit practicum nauw verweven is met het vak.
Leerdoelen:	Aan het end van dit vak kan de student : <ol style="list-style-type: none"> 1. De basisfuncties van het programma SPSS herkennen en benoemen (EK7a) 2. Een elementairrapport opstellen (EK7c)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicumtoets : SPSS analyses, opdrachten waarin de vaardigheid in het gebruik van het programma SPSS wordt getoetst (100%)
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Practicumtoets is het cijfer van SPSS opdrachten toets (weging 100%) Een tentamen is succesvol afgerond met een cijfer ≥ 5.5 .
Literatuur	<p>Handleidingen (blokboek en practicum) voor het vak zijn aanwezig op Moodle. Daarnaast zijn er artikelen, werkgroep opdrachten met uitwerkingen en collegesheets op Moodle aanwezig.</p> <p>Software licenties</p> <p>Voor dit practicum dienen studenten in het bezit te zijn van het dataverwerkingsprogramma SPSS.</p>

NAAM VAK	COGNITIEVE PSYCHOLOGIE: DENKENDE MENS
vak code	B1.4
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	VACATURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Dit blok biedt een algemene introductie in de cognitieve psychologie, met specifieke aandacht voor aandacht, geheugen, verbale en visuele kennisrepresentatie, besluitvorming en probleemoplossing.</p> <p>Enkele interessante vragen die aan bod komen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe kan ik mijn aandacht vasthouden in een steeds afleidendere omgeving? • Wat bepaalt wat ik me zal herinneren van de gebeurtenissen van vandaag? • Wat is de aard van mijn gedachten? • Hoe kan ik betere beslissingen nemen? <p>Aan het einde van dit blok ben je vertrouwd met de belangrijkste concepten en theorieën binnen de cognitieve psychologie. Je zult begrijpen hoe cognitief psychologen experimenten ontwerpen en uitvoeren om deze theorieën te onderbouwen.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kan de student relevante concepten binnen de cognitieve psychologie benoemen en beschrijven (EK1e, Ek2b) 2. Begrijpt de student de belangrijke experimentele paradigmata die een rol spelen bij bovenstaande cognitieve concepten en kan deze toepassen in theoretisch context. (EK2b, Ek1e) 3. Heeft de student diepgaand begrip van centrale cognitief psychologische onderwerpen waaronder herinneren, leren, aandacht, taalbegrip en taalproductie, denken, redeneren en probleem oplossen verworven. (EK1e, Ek2b) 4. Is de student in staat om statistische methoden en technieken toe te passen bij het uitvoeren van onderzoek binnen de cognitieve psychologie (EK4a, EK7a,d, EK5c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>- Sternberg, R. J., & Sternberg, K. (2016). Cognitive psychology (6th ed.). Cengage Learning.</p> <p>-Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2015). Cognitive psychology: A student's handbook (7th ed.). Psychology Press.</p> <p>-Matlin, M. W., & Farmer, T. A. (2015). Cognition (9th ed.). Wiley.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

Practicum	PSYCHOLOGISCHE EXPERIMENTEN
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docent	VACATURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het practicum heeft tot doel studenten vertrouwd te maken met de verschillende proefopzetten die in het domein van de complexe cognitie gebruikelijk zijn, uiteraard ter ondersteuning van het leeswerk dat in dit blok moet worden gedaan. Tijdens de practicumbijeenkomsten komen een aantal vaak gebruikte experimentele paradigmata aan bod.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak kan de student: <ol style="list-style-type: none"> 1. Statistische toetsen (op basis van kennis uit Blok 1.3) op de verzamelde datatoepassingen (ek4) 2. Een klein empirisch onderzoek opzetten en uitvoeren (ek5c, ek6c, ek12a) 3. Kritische beschouwing geven van experimenten en de gebruikte experimentele designs beargumenteren (ek5c, ek6d, ek1e)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicumtoets: Onderzoeksverslag (100%); Cesuur is 5.5
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het tentamen is gehaald bij een cijfer van 5.5 of hoger voor het onderzoeksverslag
Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM CURSUS	ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE 1 : VERANDERENDE MENS
Blok en studiefase	B1.5
Contacturen per blok	38
Naam docent	J. Cruden MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>De thema's die in dit blok aan bod komen, richten zich voornamelijk op de ontwikkeling van kinderen tot ongeveer 18 jaar. Hoewel ontwikkeling in principe een levenslang proces is, ligt de nadruk in dit blok op de periode tot aan de volwassenheid. Dit is namelijk de fase waarin veel ingrijpende en cruciale ontwikkelingen plaatsvinden, vooral in de vroege kinderjaren en tijdens de adolescentie.</p> <p>Dit blok is opgebouwd rond twee hoofdperiodes in de tijd, waartussen verschillende ontwikkelingsthema's worden behandeld. Dat betekent dat de ontwikkeling niet per se per levensfase (zoals baby, peuter, jong kind) wordt besproken, maar aan de hand van thema's zoals cognitieve, sociale, emotionele en morele ontwikkeling. Op deze manier kunnen we per thema nagaan welke veranderingen zich voordoen in de loop van de ontwikkeling, met speciale aandacht voor de kindertijd. We beginnen met meer basale ontwikkelingsprocessen en bouwen vervolgens op naar complexere ontwikkelingen, waarin vaak ook meer individuele variatie zichtbaar is. Deze thematische opzet is bewust gekozen, omdat elk thema zijn eigen theoretische benaderingen en experts kent. Uiteraard is het voor een gezonde en succesvolle ontwikkeling van een kind belangrijk dat deze thema's in samenhang met elkaar verlopen.</p> <p>Dit blok start met een inleiding in de genetica, met specifieke aandacht voor de prenatale ontwikkeling. Hierin komen onder andere celdeling en erfelijke factoren aan bod. De verschillende fasen van de prenatale ontwikkeling worden uitgebreid besproken, evenals de zwangerschap, schadelijke invloeden (<i>teratogenen</i>) en de mogelijke effecten hiervan op de ontwikkeling van het kind.</p> <p>Daarna volgt het thema emotionele ontwikkeling en hechting. Hierin ligt de nadruk eerst op hoe kinderen zich van binnenuit emotioneel ontwikkelen en hoe dat zich uit in gedrag. Vervolgens wordt gekeken naar hoe dit samenhangt met de eerste vormen van sociale ontwikkeling.</p> <p>Het derde thema is cognitieve ontwikkeling, waarin veranderingen in denken en intelligentie worden besproken aan de hand van enkele (klassieke) theorieën.</p>

Vervolgens behandelen we taalontwikkeling, een van de meest essentiële aspecten voor zowel persoonlijke als sociale groei. Daarna komt morele ontwikkeling aan bod, die mede afhankelijk is van de eerder besproken emotionele en cognitieve ontwikkeling.

Ook genderontwikkeling wordt behandeld, waarbij zowel de fysieke en biologische aspecten als de ontwikkeling van genderidentiteit worden besproken. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan situaties waarin genderidentiteit niet overeenkomt met de biologische kenmerken.

Tot slot bespreken we enkele belangrijke veranderingen tijdens de adolescentie, zoals hersenontwikkeling en risicogedrag.

Bij vrijwel alle bovengenoemde thema's spelen enkele fundamentele theoretische vraagstukken een rol die steeds opnieuw terugkomen in de literatuur en relevant zijn voor meerdere onderwerpen. Het gaat om:

1. het nature-nurture-debat: in hoeverre is ontwikkeling biologisch bepaald of gevormd door de omgeving?
2. de vraag of ontwikkeling in vaste stadia verloopt of eerder als een geleidelijk proces moet worden gezien;
3. of bepaalde ontwikkelingsprocessen universeel zijn of cultureel bepaald.

Deze kwesties vormen een belangrijk uitgangspunt voor discussie, ook al worden ze niet altijd expliciet benoemd. Het is echter van groot belang om ze in gedachten te houden, zodat je verbanden kunt leggen en de literatuur in een breder perspectief kunt plaatsen.

Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak kan de student: 1.De prenatale stadia van de ontwikkeling beschrijven, inclusief belangrijke mijlpalen en het effect van teratogenen (EK1b, EK1e) 2.Overervingspatronen herkennen en uitleggen, zoals mediaanse en polygene overerving, en hun invloed op de ontwikkeling (EK1b, EK1e) 3.De tijdlijn en belangrijkste mijlpalen van emotionele, cognitieve, taal-, morele, gender- en puberale ontwikkeling weergeven (EK1b, EK1e) 4.De hersenontwikkeling tijdens de puberteit beschrijven en risicovol gedrag in de adolescentie verklaren (EK1b, EK1e) 5. Sekseverschillen, ontwikkelingsfouten en invloeden op de ontwikkeling binnen verschillende domeinen identificeren en verklaren (EK3c, EK10a–c) 6.Belangrijke theorieën en meetinstrumenten binnen elk ontwikkelingsdomein onderscheiden, toepassen en kritisch evalueren (EK1b, EK1e, EK7a, EK7c, EK7d)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Sociale en cognitieve psychologie jaar 1
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	Er is collegemateriaal aanwezig via Moodle. Het bestaande materiaal bestaat uit een blokboek, een practicumhandleiding, artikelen en collegeslides. Verplicht materiaal -Boeken -Leman, P., Bremner, A., Parke, R.D., & Gauvain, M. (2019). <i>Developmental Psychology</i> (2nd Ed.). Maidenhead: McGraw-Hill Education. -Santrock, J. W. (2023). <i>Child Development</i> (14th Ed.). New York: McGraw-Hill -Shaffer, D.R., & Kipp, K. (2019). <i>Developmental Psychology: Childhood and Adolescence</i> (9th Ed.). USA: Cengage Learning. -Woolfolk A. H. (2016) <i>Educational psychology Global edition</i> (13th Ed.). England. -Crone, E. A. (2018). <i>Het puberende brein</i> . Amsterdam: Uitgeverij Prometheus. -Berk, L. E. (2018). <i>Exploring child and adolescent development</i> (1st ed.). Boston, MA: Pearson. • Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	OBSERVATIE VAN KINDEREN
Studiepunten	2,5
Contacturen	15
Naam docent	J. Cruden. MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	In het practicum zullen studenten kennis maken met het observeren en testen van kinderen. Zelfstandig testen zij samen met een aantal medestudenten proefpersonen. Resultaten van tests en/of observaties worden tijdens een presentatie in de laatste onderwijsgroep toegelicht.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het gedrag, de ervaring en houding van een medestudent tijdens de testafnamen observeren. (EK5c, 8, 9) 2. een ontwikkelingscreeningstest toepassen bij een kind met behulp van specifieke instructies en richtlijnen (EK7 a, c en d) 3. gestructureerd waarnemingen/observaties tijdens het afnemen van een test vastleggen. (EK7 a, c en d) 4. de gegevens die worden verzameld tijdens de afname van een test interpreteren. (EK7 a, c en d) 5. op een begrijpelijke manier de testresultaten presenteren. (EK11) 6. omgaan met de feedback van een waarnemer/observant om daarna kritisch te reflecteren op het eigen gedrag, ervaring en houding tijdens het afnemen van de test. (EK12a, b , c en d) 7. kritisch reflecteren en verbeteren van het eigen werk en vaardigheden op basis van de feedback (EK12a, b , c en d)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Blok 1.3 statistiek 1 en blok 1.3 practicum opzet empirisch onderzoek 1
Wijze van toetsen	Practicumtoets: onderzoekspresentatie Cesuur is 5.5
Wijze van vaststellen eindcijfer	Onderzoekspresentatie 100%
Literatuur	Practicum handleiding

NAAM VAK	KLINISCHE PSYCHOLOGIE 1: NORMAAL OF ABNORMAAL ?
vak code	B1.6
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	VACATURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>De klinische psychologie richt zich op psychische stoornissen, oftewel onaangepast of problematisch gedrag dat het dagelijks functioneren ernstig belemmert. Deze stoornissen worden ook wel psychologische, psychiatrische of psychopathologische stoornissen genoemd, en het vakgebied waarin ze bestudeerd worden heet psychopathologie.</p> <p>Deze stoornissen zijn doorgaans het gevolg van een combinatie van biologische, psychologische en sociale factoren. Vanuit dit perspectief probeert de klinische psychologie antwoorden te geven op vragen zoals: Hoe ontstaan psychische stoornissen? Waarom blijven ze bestaan? Welke stoornissen kunnen we onderscheiden? En hoe kunnen we deze stoornissen behandelen of voorkomen?</p> <p>In deze cursus leer je hoe psychische stoornissen tot uiting komen, welke theorieën er bestaan over het ontstaan ervan, en hoe deze stoornissen behandeld kunnen worden.</p>

Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de verschillende theoretische benaderingen met betrekking tot het ontstaan en voortbestaan van psychopathologie (zoals psychische stoornissen, angststoornissen stemmingsstoornissen OCD, acute stressstoornis/PTSD, eetstoornissen, genderidentiteitsstoornis/ transseksualiteit en Afwijkende seksualiteit/seksuele stoornissen neurocognitieve stoornissen, psychotische stoornissen) beschrijven en begrijpen (EK1a,b,c, EK2b, EK3a). 2. de klinische kenmerken van genoemde stoornissen identificeren en uitleggen, etiologische theorieën bespreken, en de meest effectieve behandelingen toelichten (EK1a,b,c, EK2b, EK3a). 3. Kan de student de complexiteit en relativiteit van deze begrippen begrijpen en bespreken (EK3a, EK8). 4. kritisch na denken over en reflecteren op de concepten "normaal" en "abnormaal" binnen de context van klinische psychologie (EK3a, EK8)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Klinische psychologie van Van der Molen, Simon & Van Lankveld, 3de druk. 2015. -Abnormal Psychology van Kring, Johnson, Davison & Neale. 12de editie, 2014. -Abnormal Psychology van Comer & Comer, 10de editie, 2018. -American Psychiatric Association. (2022). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing • Filmpjes op moodle voor de voorbesprekingen • Artiel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	GESPREKSVOERING 1
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docent	VACTAURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het practicum 'Gespreksvoering' heeft als hoofddoel het vergroten van het inzicht in en de uitbreiding van het eigen repertoire aan basisvaardigheden voor het voeren van een professioneel psychologisch gesprek. Globaal gezegd, het vergroten van de vaardigheid in effectief communiceren.</p> <p>Om het doel, oefenen van basisvaardigheden, te realiseren is gekozen voor het eerste contact van de psycholoog-hulpverlener met de cliënt. Het gaat er in dit eerste contact meestal om een probleem goed te verhelderen of te analyseren, zodat er bij beide partijen een duidelijk beeld ontstaat over datgene wat er (eigenlijk) aan de hand is. Het practicum is dus bedoeld als een eerste training in gespreksmethodiek; het pretendeert geen stoomcursus hulpverlening of psychotherapie te geven.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. basis luistervaardigheden toepassen in gesprekken. (EK 5d) 2. regulerende gespreksvaardigheden inzetten om het gesprek effectief te sturen. (EK 5d, 11, EK 12c) 3. zelfreflectie toepassen om het eigen gespreksgedrag te evalueren en verbeteren. (EK7d, EK12c,d)

Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicum: Reflectieverslag gekoppeld aan een eind rollenspel Cesuur is 5.5
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: Reflectieverslag 100%
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>- Psychologische Gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening (Lang & Van der Molen, 2020)</p> <p>- Molen, H. T. van der, Schmidt, H. G., Jong, M. de, Osseweijer, E. M., Oostrom, J. K., & Boer, B. J. de (2019). <i>Skills in Psychodiagnosics</i>. Amsterdam, Nederland: Boom uitgevers. ISBN: 9789024425433</p> <p>Let op: Het boek bevat een activatiecode waarmee je toegang krijgt tot de bijbehorende online programma's (SiP/ViP) die kunnen helen bij het practicum. Zodra de code geactiveerd is, kan deze niet opnieuw gebruikt worden door een andere gebruiker. Het is daarom niet mogelijk om een tweedehands exemplaar van het boek te gebruiken. Dit boek wordt bovendien ook gebruikt bij andere practica in het eerste, tweede en derde jaar van de Bacheloropleiding.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	ARBEIDS – EN ORGANISATIEPSYCHOLOGIE 1: DE WERKENDE MENS
vak code	B1.7
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	V. Ramautar MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok geven we een introductie in de Arbeids- en Organisationspsychologie. De meeste volwassen mensen brengen een aanzienlijk deel van hun tijd door op hun werk. Aan de centrale plek van werk in het leven dankt de A&O-psycholoog zijn bestaan. Met haar 100+-jarige bestaan is de A&O-psychologie een jonge discipline binnen de psychologie. In die 100+ jaar hebben we veel geleerd. Honderd jaar geleden nog dachten we dat arbeiders lui waren en met harde hand in het gareel gehouden moesten worden. Onze vroege vakgenoten hielden zich bijvoorbeeld bezig met het ontleden van taken om nauwkeurig te kunnen zeggen hoe en in welk tempo arbeiders handelingen moesten uitvoeren. Dit waren de hoogtijdagen van de lopende band. Pas later realiseerde men zich hoe frustrerend deze manier van werken kon zijn. Er kwam aandacht voor "intrinsieke motivatie", afwisselend werk en sociale relaties. De moderne A&O-psycholoog besteedt veel aandacht aan thema's als werving en selectie, samenwerken, zelfontplooiing, plezier in het werk en arbeid en gezondheid.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De belangrijkste theorieën uit de arbeids- en organisationspsychologie in eigen woorden uitleggen (EK1a) 2. De basismotivaties van mensen om te werken beschrijven en verbanden leggen tussen deze motivaties en arbeidstevredenheid, werkstress en mentale gezondheid op de werkvloer (EK3b) 3. De verschillende selectiemethoden bij het aannemen van personeel uitleggen en mogelijke vooringenomenheden benoemen (EK3b) 4. De typen leiderschap en bronnen van macht binnen organisaties uitleggen (EK3b) 5. De aard van conflicten op het werk beschrijven en effectieve conflictantering uitleggen (EK3b) 6. De geleerde theorieën toepassen om gedrag van werkende mensen te verklaren en voorspellen, inclusief prestaties in groepsverband (EK3b)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%

Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Business Psychology and Organizational Behaviour (6th edition) - Eugene McKenna (2020) -Organizational Behaviour (10th edition) – David Buchanan & Andrzej Huczynski (2019) -Industrial and organizational psychology (8th edition) – Paul Spector (2021) W -Work Psychology: Understanding Human Behaviour in the Workplace (7th edition) – Randall Arnold (2021) -Arnold, J., & Randall, R. (2016). Work psychology. Understanding human behaviour in the workplace (6th edition). Essex, UK: Pearson Education. -Huczynski, A., & Buchanan, D. (2017). Organizational behavior: An introductory text (9th edition). Essex, UK: Pearson Education. -Landy, F.J. & Conte, J.M. (2017). Work in the 21st century: An introduction to industrial and organizational psychology (5th edition). New York: McGraw-Hill.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	ONDERWIJSPSYCHOLOGIE : LERENDE MENS
vak code	B1.8
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	S. Filemon MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Vanaf het moment dat we geboren zijn tot aan het eind van ons leven, blijft de mens nieuwe dingen leren. Soms maken we ons dingen vrijwel automatisch eigen en soms eist het een extreme inspanning. Veel van dit leren gebeurt in een onderwijssetting, die speciaal ingericht is om bepaalde kennis en vaardigheden bij te brengen. Maar hoe gaat dat leren nu precies in zijn werk? Zijn er verschillende vormen van leren en welke vorm is dan de beste? En hoe kun je in je onderwijs het leren stimuleren? Wanneer gaat dit leren fout? Welke leerproblemen kom je tegen? Waarom kunnen we soms dingen die we geleerd hebben in de ene context wel goed toepassen en in een andere context niet? Deze en nog andere vragen over leren staan centraal in dit blok. Studenten denken na over deze vragen aan de hand van problemen uit de praktijk van onderwijs en onderzoek.</p>
Leerdoelen:	<p>Het doel van het blok is om de student vertrouwd te maken met belangrijke opvattingen en theorieën over leren en onderwijzen. Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitleggen wat de rol van psychologie is bij het leren (EK1a,2b) 2. De constructivistische benadering (PGO) van leren beschrijven (EK1a, 2b) 3. De verschillende studie strategieën omschrijven (EK2b) 4. Kennis en inzicht over de theorieën over het leren lezen beschrijven en de problemen die kunnen ontstaan uitleggen (EK1a, 2b) 5. Kennis en inzicht van de verschillende motivatie theorieën/sociaal emotioneel leren beschrijven. (EK1e, 2b) 6. Uitleggen hoe transfer van kennis en leren plaatsvindt en hoe dit bevorderd kan worden. (EK1a, 2b) 7. Uitleggen hoe toets resultaten geïnterpreteerd moeten worden en wat de invloed van toetsing op het (studeer)gedrag van studenten is (EK1e, 2b) 8. De misconcepties en 'naïeve' ideeën die mensen hebben over natuurkundige fenomenen uitleggen en hoe deze misconcepties effectief aan te pakken (EK8, EK6c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Alle voorgaande blokken (blok 1 t/m blok 7) van het 1e jaar
Wijze van toetsen	Blok toets: open vragen 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Cesuur is 5.5. Het cijfer voor de Blok toets is de score per vraag opgeteld (10 punten per vraag) en aan het eind gedeeld door het aantal vragen.

Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken -Slavin, R. E. (2018). Educational Psychology: Theory and Practice, 12th edition. NY, NY : Pearson. ISBN 9780134524283 -Woolfolk, A. (2016). Educational Psychology (13th Edition). Pearson. ISBN: 9781292095301 -Ormrod, J. E. (2016). Human Learning (7th Edition). Pearson. ISBN: 9781292104386 <ul style="list-style-type: none"> • Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar
-------------------	--

SCHRIJFONDERWIJS 1	
Vak code	B 1.7-1.8
Studiepunten	5
Contacturen	19 & 19
Blok- en studiefase	B1.7 & B1.8
Naam docenten	Drs. S. Pelgrim
Korte omschrijving van vakinhoud	Studenten zullen een aantal practicumbijeenkomsten volgen, terwijl zij werken aan hun literatuurverslag (in de Nederlandse taal) over een eigen onderwerp binnen de psychologie. Het onderwijs begint met een practicum waarin wordt ingegaan op het zoeken naar wetenschappelijke literatuur met behulp van digitale databanken. Thema's die in het eerste studiejaar centraal staan zijn: het formuleren van een goede vraagstelling; de algemene structuur van een literatuurverslag; correct gebruik van wetenschappelijke literatuur volgens de referentierichtlijnen van de American Psychological Association (APA); het creëren van samenhang in een verslag; heldere zinnen formuleren; correct gebruik van de Nederlandse taal; en de samenvatting van een literatuurverslag.
Leerdoelen	Na afloop van de module kan de student: <ol style="list-style-type: none"> 1. de APA richtlijnen toepassen (EK7d, EK12b) 2. wetenschappelijke artikelen beschrijven (EK7c,d) 3. literatuur op relevantie zoeken en beoordelen (EK6c, 9) 4. een structuuropzet voor het verslag opstellen (EK7d) 5. feedback geven en verwerken (EK12c) 6. een wetenschappelijke vraag formuleren (EK7a,b) 7. wetenschappelijke bronnen kritisch lezen en evalueren (EK6c, EK12c) 8. verbanden leggen tussen verschillende artikelen (EK7c, EK12a) 9. tekortkomingen in artikelen en het eigen onderzoek beschrijven (EK12d, EK9) 10. van een wetenschappelijke vraag helder beantwoorden (EK11)
Onderwijsvorm	Practicum bijeenkomsten en online opdrachten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	PT: Verslag (Essay) 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Essay 100%
Literatuur/ Collegemateriaal	<ul style="list-style-type: none"> • Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H.G. & Molen, H.T. van der. <i>Zelf leren schrijven</i>, Amsterdam: Boom. • Handleiding Schrijfvaardigheid I (2023) • American Psychological Association. (2019). <i>Publication Manual of the American Psychological Association</i> (7e ed.). Washington, DC: American Psychological Association

NAAM CURSUS	PERSOONLIJKHEIDSVAAARDIGHEDEN I
Vak code	PV1
Studie punten	2
Contacturen per jaar	12
Naam docent	S. Smit MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het doel van blok 1 van SLB-PV is om bewust te worden en duidelijk uit te drukken wat de persoonlijke vaardigheden zijn. Naast de kennis die de student in de komende jaren zal opdoen tijdens de opleiding, zal hij/zij in de toekomst bepaalde

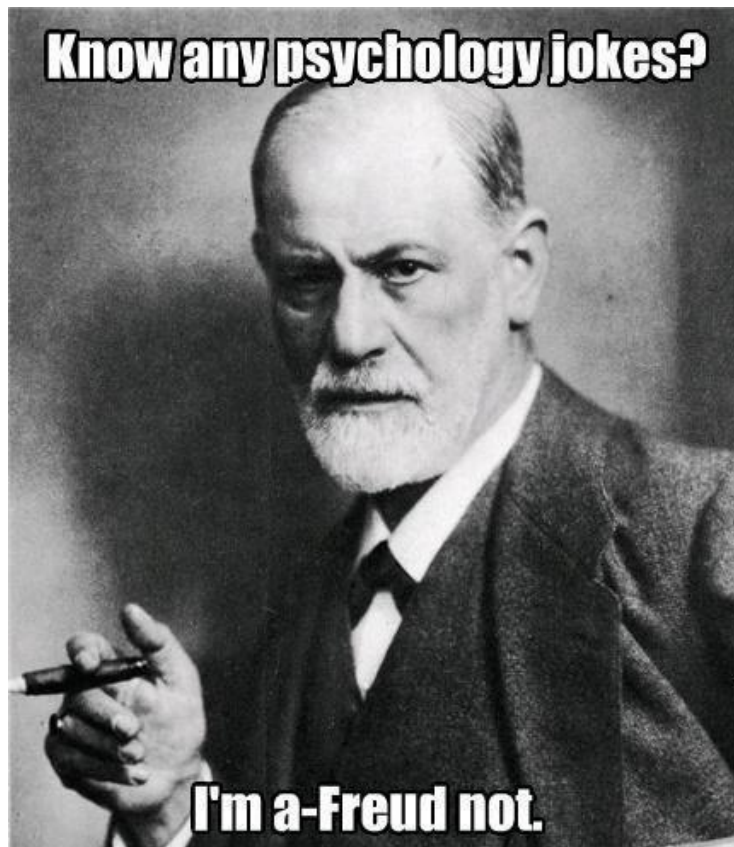
	<p>vaardigheden moeten inzetten om doelen te kunnen bereiken. Maar ook tijdens de opleiding al zullen deze vaardigheden goed van pas komen.</p> <p>In het eerste blok zullen we het hebben over de motivatie achter de keus voor deze opleiding, de talenten en vaardigheden, de voorkennis en de dromen en hoe de student deze zal inzetten in het komende collegejaar. Verder leer de student hier een goede planning te maken en bij te houden.</p> <p>Het doel van blok 2 is om d.m.v. 2 modellen erachter te komen welk beeld de student van zichzelf heeft en welk beeld anderen van hen hebben. De studenten zullen in het 2^e blok het Johari-venster invullen m.b.v. een 360° feedback instrument.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van deze module kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een planning maken voor de voorliggende periode tot en met de eerste tentamenperiode. (ek12a) 2. schriftelijk en mondeling aangeven wat de motivatie is voor de keus van de opleiding, welke doelen hij/zij wil bereiken en hoe hij/zij denkt dat te zullen doen. (ek11, ek12a, ek12c) 3. zichzelf evalueren en laten evalueren door middel van een 360-graden feedback instrument. (ek12c, ek12d, ek6d) 4. Zichzelf in beeld te brengen middels het Joharivenster (EK6d)
Onderwijsvorm	<ol style="list-style-type: none"> 1. peergroepbijeenkomsten; 2. hoorcollege; 3. gesprek slb-docent; opdrachten
Vereiste voorkennis	nvt.
Wijze van toetsen	<p>Formatief:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. brief en planning voldoen aan aandachtspunten opgegeven in studiehandleiding. 2. het rapport 360-graden feedback voldoet aan de toetsingscriteria z.a aangegeven in de studiehandleiding. 3. aanwezigheidsplicht bij peergroepbijeenkomsten, hoorcollege en gesprek SLB-docent. <p>Voldaan/niet voldaan</p> <p>Summatief: Het gemiddelde cijfer voor Professioneel Gedrag (zie onder)</p>
Wijze van vaststellen eindcijfer	<p>Studenten worden beoordeeld op 'voldaan' of 'niet voldaan' voor een specifiek onderdeel. Daarnaast ontvangen studenten jaarlijks een gemiddeld cijfer voor professioneel gedrag. Pas als een student 'voldaan' wordt beoordeeld voor dit onderdeel, wordt het bijbehorende cijfer voor professioneel gedrag vrijgegeven en geldt dit als het officiële cijfer voor het vak</p>
Literatuur/ Collegemateriaal	<p>Beschikbaar op Moodle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studiehandleiding SLB-PV1 blok 1 • Studiehandleiding SLB-PV1 blok 2

Bachelor-2

De doelstelling van het 2e en 3e jaar van de Bachelorfase is studenten bekend te maken met het wetenschappelijk karakter van de psychologie en hen verder een gedegen introductie te bieden in een veld van specialisatie.

De leidraad in het tweede jaar wordt gevormd door de dominante paradigma's van de psychologie en haar methoden; daarnaast begint een meer geavanceerde introductie in de methoden en theorieën van het psychologische beroepenveld.

In de tabel op de volgende bladzijde vind je een overzicht (onder voorbehoud van wijzingen) van de examenonderdelen van het tweede Bachelorjaar.

*De volgorde van de blokken in de B2-fase (jaar 2 en 3) kan, omwille van diverse omstandigheden, af en toe wijzigen; niettemin heeft deze wijziging geen invloed op het programma als geheel.

Vakomschrijvingen

Tabel 2: Het Bachelor-2 programma Psychologie

Onderdeel	Werkvorm	Toetsvorm	ECTS
Blok 2.1 Kwalitatief onderzoek	Hoorcollege + werkcolleges + Zelfstudie	Onderzoeksverslag (MKV)	7 ECTS
Blok 2.2 Biologischepsychologie	PGO+ hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 2.3 Ontwikkelingspsychologie 2	PGO + hoorcollege + zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 2.4 statistiek 2 Methoden en technieken	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 2.5 Brein & Cognitie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 2.6 Geschiedenis en Wetenschapsfilosofie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	5 ECTS
Blok 2.7 Klinischepsychologie 2	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV & Open Vragen)	5 ECTS
Blok 2.8 Arbeids- en Organisationspsychologie 2	PGO + hoorcollege + zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	5 ECTS
Practicum blok 2.2 Psychodiagnostische experimenten	Experimenten	Practicumtoets (Onderzoeksverslag)	2 ECTS
Practicum blok 2.3 Schrijfonderwijs 2	Schrijfvaardigheid	Verslag (Essay)	2,5 ECTS
Practicum blok 2.4 Opzet Empirisch Onderzoek 2	Artikelen lezen /SPSS	Practicumtoets (Statistische Analyses in SPSS & 2 onderzoeksverslagen)	2,5 ECTS
Practicum blok 2.5 Experimenteel Onderzoek in de Psychologie	Experimentele paradigma's dmv ZAP's	Practicumtoets (Presentatie & verslagen)	2,5 ECTS
Practicum blok 2.6 Presenteren en ethiek	Presentatie training	Practicumtoets (Presentatie + Reflectieverslag)	2 ECTS
Practicum blok 2.7 Gespreksvoering 2	Simulatiegesprekken	Practicumtoets (Verslag)	2,5 ECTS
Practicum blok 2.8	Live rollenspelen	Practicumtoets	2 ECTS

Training voor trainers		(Reflectieverslag)	
Persoonlijke vaardigheden II	Functioneren OWG en groepsbijeenkomst en opdrachten	(Beoordeling Professioneel Gedrag en Refelectie verslagen)	2 ECTS
		Totaal	60 ECTS

NAAM VAK	KWALITATIEF ONDERZOEK
vak code	B2.1
Studiepunten	7
Contacturen	50
Naam docent	Drs. M. de Bies
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit vak volgt de eerste kennismaking met kwalitatief onderzoek in de gedragswetenschappen, in het bijzonder de psychologie; met creatieve insteek.
Leerdoelen:	<p>Aan Het eind van dit blok: De student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maakt kennis met en ontwikkelt interesse voor de filosofische achtergrond, het iteratief proces en de onderzoeksopzet van kwalitatief onderzoek; inductief versus deductief (EK4b) 2. Kan een kwalitatieve diepte of half gestructureerde interviews voorbereiden, uitvoeren, overzichtelijk registreren en analyseren zowel: handmatig als met behulp van software: Atlas. Ti 8 en/of recentere versie uitvoeren o.b.v. een thematische analyse (EK7b) (EK7d) (EK7c) 3. Kan de ethische aspecten en de relevante kwaliteitscriteria van kwalitatief onderzoek toepassen (EK9) 4. Kan al dan niet in groepsverband een eenvoudig kwalitatief onderzoek opzetten en schriftelijk rapporteren (EK7d) (EK11)(EK12)
Onderwijsvorm	<p>Blended learning: hoorcollege en voornamelijk werkcollege fysiek en via Moodle of Google Meet.</p> <p>De volgende activerende werkvormen staan centraal: virtuele discussies via het discussieforum en de chat op Moodle, peerreview, practicum, probleemanalyse, cartoonanalyse, plenaire besprekingen, zelfstudie, YouTube filmpjes, individuele en groepsopdrachten, reflectie (logboek) en quizjes op Moodle</p>
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	<p>Onderzoeksverslag</p> <p>Summatieve toetsing: Onderzoeksverslag: de student rapporteert schriftelijk de opzet, de analyse en de conclusies van een kleinschalig onderzoek.</p> <p>Formatieve toetsing: praatmaatjes, self-assessment (reflectie op eigen functioneren als interviewer etc.), peer review</p>
Wijze van vaststellen eindcijfer	Onderzoeksverslag 100%
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. <i>Qualitative Research in Psychology</i>, 3(2), 77–101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa</p> <p>-Carter, N., Bryant-Lukosius, D., DiCenso, A., Blythe, J., & Neville, A. J. (2014). The use of triangulation in qualitative research. <i>Oncology nursing forum</i>, 41(5), 545–547. https://doi.org/10.1188/14.ONF.545-547</p> <p>-Fusch, P. I., & Ness, L. R. (2015). Are We There Yet? Data Saturation in Qualitative Research. <i>The Qualitative Report</i>, 20(9), 1408-1416. https://doi.org/10.46743/2160-3715/2015.2281</p> <p>-Evers, J. C. (2015). Elaborating on Thick Analysis: About Thoroughness and Creativity in Qualitative Analysis. <i>Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research</i>, 17(1). https://doi.org/10.17169/fqs-17.1.2369</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p> <p>Software licenties Voor dit practicum dienen studenten in het bezit te zijn van het dataverwerkingsprogramma Atlas.ti</p>

NAAM VAK	BIOLOGISCHE PSYCHOLOGIE: LICHAAM
vak code	B2.2
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	M. Ommel MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het zenuwstelsel vormt de basis van ons waarnemen, denken, voelen en doen. In dit blok wordt ingegaan op de relatie tussen de werking van het zenuwstelsel enerzijds en overt en covert gedrag anderzijds. Daartoe wordt allereerst gekeken naar de anatomie en werking van het centrale en perifere zenuwstelsel, alsmede naar de principes van neurotransmissie. Vervolgens zal aandacht worden besteed aan de onderzoeksmethoden die in de biologische psychologie worden gebruikt. Naast onderzoek met reeds langer bestaande elektrofysiologische methoden, zoals EEG, ECG en meting van de huidgeleiding, is er het afgelopen decennium veel fascinerend onderzoek gedaan met behulp van moderne beeldvormende technieken zoals fMRI, MEG, en PET. De werking van deze technieken, en wat er mee kan worden onderzocht zullen in dit blok aan bod komen. Daarna zal worden ingegaan op de hersencircuits voor perceptie, cognitie, emotie en motoriek.
Leerdoelen:	De student heeft aan het eind van dit vak : <ol style="list-style-type: none"> 1. de Kennis en inzicht in de biologische basis (biopsychologische basis) van perceptie, cognitie, emotie en gedrag (EK1,b) 2. Kennis van de specifieke neurowetenschappelijke onderzoekstechnieken en methoden (EK4,a)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Neil R. Carlson (2017). Physiology of behaviour (12th ed.) Boston: Allyn & Bacon, Pearson -John P.J. Pinel (2017). Biopsychology (10th ed.). Harlow: Pearson Education -James W. Kalat (2019). Biological Psychology (13th ed.). Boston: Cengage • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	PSYCHODIAGNOSTISCHE TESTEN
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docent	M. Ommel MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	In het practicum zal worden ingegaan op de neuropsychologische diagnostiek. Het betreft hier een klinische vaardigheid: door middel van neuropsychologische diagnostiek kan worden nagegaan wat de gevolgen van een hersenbeschadiging zijn op het gedrag. Dit practicum is bedoeld als eerste kennismaking met neuropsychologische diagnostiek. De basisprincipes en enkele bekende neuropsychologische tests zullen aan bod komen.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak is: <ol style="list-style-type: none"> 1. De student is in staat geleerde statistische kennis toe te passen binnen psychodiagnostisch onderzoek, tests uit te voeren en hier een rapport over te schrijven (EK7,a,d)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicum: onderzoeksverslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: verslag 100%

Literatuur	<ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>
------------	---

NAAM VAK	ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE 2
vak code	B2.3
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	S. Filemon MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Deze module is een combinatie van onderwijspsychologie en ontwikkelingspsychologie, omdat het uitdagingen op het gebied van het welzijn tijdens de schooljaren behandelt, evenals ontwikkelingsuitdagingen voor het welzijn van volwassenheid tot ouderdom. Schoolonderwerpen hebben betrekking op factoren die het welzijn (en zelfs de leerprestaties) van leerlingen kunnen beïnvloeden: pesten, inclusief onderwijs, hoogbegaafdheid en rekenangst. Wat betreft de levenslange ontwikkelingsonderwerpen, blok 1.5 eindigde je met de adolescentie, dus dit blok gaat verder met de uitdagingen voor jonge mensen die een digitaal verbonden leven leiden en het welzijn van 'opkomende volwassenen'. Per thema bespreken we definities, achtergronden en/of oorzaken, implicaties voor het welzijn en hoe hiermee om te gaan, aan de hand van de literatuur. Deze literatuur zal uitsluitend uit wetenschappelijke artikelen bestaan, zodat je een actueel overzicht hebt van wat de wetenschap over elk onderwerp te zeggen heeft. Bovendien zullen we ook kritisch kijken naar de empirische rechtvaardiging van onze conclusies, door het bewijsmateriaal onder de loep te nemen, in de vorm van afzonderlijke onderzoeken, maar ook van overzichtsartikelen en meta-analyses.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een algemene tijdlijn (bij benadering) van de ontwikkeling van spel reproduceren (EK1a,e, EK2b,c, EK3c). 2. Een algemene tijdlijn (bij benadering) van emotionele ontwikkeling reproduceren, met name van mijlpalen (EK1a,e, EK2b,c, EK3c). 3. Diverse effecten van kindermishandeling op het gebied van ontwikkeling, gedrag en emotie beschrijven en uitleggen (EK1e, 2b,c, EK3c). 4. De psychologische effecten en risico's van veel tijd online doorbrengen voor adolescenten en jongvolwassenen uitleggen, en een overzicht geven van het bewijs met betrekking tot de effecten van schermtijd en het gebruik van sociale media op het welzijn (EK1d,e, EK2b). 5. De argumenten voor en tegen inclusief en speciaal onderwijs uitleggen, en een overzicht geven van het bewijs met betrekking tot de effecten van inclusief onderwijs op de prestaties en het welzijn van kinderen met én zonder speciale onderwijsbehoeften (EK1a,e, EK2b,EK3c). 6. Verschillende definities van begaafdheid geven, uitleggen hoe scholen met begaafde kinderen kunnen omgaan, en een overzicht geven van het bewijs met betrekking tot de effecten van versnelling op het welzijn en de prestaties van begaafde studenten (EK1a,e, EK2b,EK3c). 7. Een uitleg geven over de oorzaken en psychologische effecten van pesten, en een overzicht geven van het bewijs met betrekking tot de effectiviteit van verschillende interventies gericht op pestgedrag binnen scholen (EK2b, EK1d,e, EK3c). 8. De oorzaken en gevolgen van (wiskunde) angst uitleggen, uitleggen hoe prestatiedruk de prestaties van angstige kinderen en volwassenen kan belemmeren, en een gerechtvaardigd voorbeeld geven van hoe dit probleem effectief kan worden aangepakt (EK1a,e, EK2b,EK3a,c).
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Ontwikkelingspsychologie 1
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%

Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Gleitman, H. <i>Psychology</i> (8e editie). New York, NY: W. W. Norton, 2016 (8e ed.). -Gross, R. <i>Psychology: The Science of Mind and Behaviour</i> (8e editie). London: Hodder Education, 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

Naam vak	SCHRIJFONDERWIJS 2
Vak code	BP 2.3
Studiepunten	2,5
Contacturen	15
Blok- en studiefase	B2.3
Naam docenten	Drs. S. Pelgrim
Korte omschrijving van vakinhoud	Het schrijven van een literatuurverslag
Leerdoelen	<p>Aan het eind van dit blok kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De correcte bronvermelding (referenties) toepassen volgens de geldende richtlijnen en naleven van grammaticale en interpunctieregels (EK6b, EK11) 2. en goed gestructureerd, helder en samenhangend literatuurverslag opstellen dat de kern van het onderwerp adequaat weergeeft (EK6b, EK11)
Onderwijsvorm	Practicum bijeenkomsten en online opdrachten
Vereiste voorkennis	Schrijfonderwijs 1
Wijze van toetsen	PT: Verslag (Essay) 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Essay 100%
Literatuur/ Collegemateriaal	<ul style="list-style-type: none"> • Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H.G. & Molen, H.T. van der. <i>Zelf leren schrijven</i>, Amsterdam: Boom. • Handleiding Schrijfvaardigheid 2 (2023) <p>American Psychological Association. (2019). <i>Publication Manual of the American Psychological Association</i> (7e ed.). Washington, DC: American Psychological Association</p>

NAAM VAK	Statistiek 2 : METHODEN & TECHNIEKEN (VERKLAREN EN VOORSPELLEN)
vak code	B2.4
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	Drs. J. Keenswijk- Fung A Loi
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Een belangrijk onderdeel - zo niet het belangrijkste - van het verrichten van sociaal wetenschappelijk onderzoek is het beschrijven, verklaren en voorspellen van menselijk gedrag en van fenomenen in de wereld om ons heen. Om de complexe patronen die hier achter schuil gaan in kaart te kunnen brengen, hebben we een hulpmiddel nodig. Het hulpmiddel dat door velen wordt gebruikt, is het gebruik maken van "getallen". We proberen gedrag te meten en dit om te zetten in getallen, die het gedrag representeren. Door vervolgens de getallen met het juiste arsenaal aan statistische technieken te bewerken, worden de achterliggende complexe patronen ontdekt. In dit blok leert de student het analyseren van complexere gegevens dan in het eerste jaar van de bachelor. Er wordt relatief veel aandacht besteed aan het zelfstandig uitvoeren van de geleerde statistische technieken op de computer. Hierbij ligt de nadruk op het interpreteren van de output en het trekken van de juiste conclusies. Aan de hand van analyse-opdrachten zal worden geleerd hoe de verkregen resultaten moeten worden gerapporteerd en geëvalueerd.</p> <p>In dit blok komende de volgende onderwerpen aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proporties • kruistabellen • relaties tussen variabelen • enkelvoudige en meervoudige regressie • 1-factor-ANOVA • 2-factor-ANOVA • herhaalde metingen-ANOVA • onderzoeksmethoden
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statistische toetsingsprocedures toepassen en met behulp van het dataverwerkingsprogramma SPSS analyseren; (EK4a; EK7a,c,d) 2. Een variantie-analyse toepassen en deze correct uitvoeren met behulp van het dataverwerkingsprogramma SPSS; (EK4a; EK7a,c,d) 3. Een regressie-analyse toepassen en deze correct uitvoeren met behulp van het dataverwerkingsprogramma SPSS; (EK4a; EK7a,c,d) Non-parametrische toetsen toepassen en deze correct uitvoeren met behulp van het dataverwerkingsprogramma SPSS; (EK4a; EK7a,c,d) 4. Elementaire rapportages a.d.h.v. wetenschappelijke artikelen opstellen en presenteren. (EK4a; EK6a,b,c; EK7a,c,d; EK11; 12a,c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen. (werkgroepen)
Vereiste voorkennis	Statistiek 1 (Beschrijvende statistiek en basis SPSS procedures). Blok 1.3 Statistiek (zowel theorie als practicum) hebben behaald.
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5

Literatuur	<p>Verplichte Literatuur op moodle zijn de collegesheets, het blokboek, de werkgroepopdrachten</p> <p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boek <p>-Moore, D. S., McCabe, G. P., & Craig, B. A. (2021). Introduction to the Practice of Statistics, 10th Edition. W. H. Freeman and Company, MacMillan Higher Education. New York, USA.</p> <p>-Passer, M. W. (2021). Research Methods: Concepts and Connections, 3rd edition. Worth Publishers, MacMillan Higher Education. New York, USA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbevolen literatuur: <p>-Van Peet, A. & Namesnik, K. & J. Hox (2011). Toegepaste Statistiek. Beschrijvende technieken. Noordhoff Uitgevers B.V.</p> <p>-Van Peet, A. & Namesnik, K. & J. Hox (2012). Toegepaste Statistiek. Inductieve technieken. Noordhoff Uitgevers B.V.</p> <p>-De Vocht, A. (2017). Basishandboek SPSS 25. IBM SPSS statistics 22. Bijleveld Uitgeverij</p> <p>-Baarda, B. Bakker, E. van der Hulst (M), Fischer, T. Julsing, M. en vanVianen, R. (2017). Basisboek Methoden en Technieken. Kwantitatief praktijkgericht onderzoek op wetenschappelijke basis. (Zesde druk). Groningen/Houten: Noordhoff</p>
-------------------	--

Practicum	OPZET EMPIRISCH ONDERZOEK, SPSS Analyses 2
Studiepunten	2,5
Contactuuren	15
Naam docent	Prof. Dr. F. Rijdsdijk
Korte omschrijving van de vakinhoud	In twee of drietallen groepsopdrachten maken uit de klapper en statistische informatie reproducteren in SPSS en presenteren in de groep
Leerdoelen:	Toepassen van de behandelde statistische en methodologische onderwerpentoe passen op bestaande data bestanden
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Statistiek 1 (Beschrijvende statistiek en basis SPSS procedures). Blok 1.3 Statistiek (zowel theorie als practicum) hebben behaald.
Wijze van toetsen	Practicum: opdrachten uitvoeren (analyseren & interpreteren) mbv SPSS (weging: 100%);
Wijze van vaststellen eindcijfer	Een tentamen is succesvol afgerond met een cijfer ≥ 5.5 .
Literatuur	<p>Handleidingen (blokboek en practicum) voor het vak zijn aanwezig op Moodle. Daarnaast zijn er artikelen, werkgroep opdrachten met uitwerkingen en collegesheets op Moodle aanwezig.</p> <p>Software licenties</p> <p>Voor dit practicum dienen studenten in het bezit te zijn van het dataverwerkingsprogramma SPSS.</p>

NAAM VAK	BREIN & COGNITIE : PERCEPTIE
vak code	B2.5
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	M. Ommel MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	De hersenen zijn wellicht het belangrijkste orgaan van ons lichaam. Zonder de hersenen zouden we ons niet bewust zijn van wat er om ons heen gebeurt. Het zijn niet alleen onze ogen die ons laten zien, en niet alleen onze oren die ons laten horen; pas in onze hersenen worden we ons bewust van wat we zien en horen. In deze cursus leer je over dit fascinerende organ, de hersenen en hoe het werkt in relatie tot visuele en auditieve waarneming. Alles wat er in de hersenen gebeurt, is het resultaat van interacties tussen hersencellen, de neuronen. Neuronen communiceren met elkaar via chemische stoffen en elektrische signalen. In deze cursus leer je hoe die communicatie verloopt en hoe deze gemeten en bestudeerd kan worden.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De anatomie en functionaliteit van het oog en het oor beschrijven alsmede de structuren en processen in de hersenen die een rol spelen bij de waarneming van visuele en auditieve stimuli. (EK1a,b 2b) 2. stoornissen in visuele en auditieve perceptie beschrijven. (EK1a,b,2b,c) 3. De wetenschappelijke hoofdstromingen beschrijven die iets zeggen over hoe het cognitieve systeem, visuele elementen groepeerd en interpreteert en hoe objecten herkend worden. (EK1a, 2b,c) 4. Een aantal belangrijke experimentele paradigma's op het gebied van 5. perceptie en aandacht beschrijven. (EK1a,2b,c,d) 6. Uitleggen hoe mensen verschillen in stimulusintensiteit waarnemen. (EK1b,2b,c) 7. Uitleggen hoe het visuele systeem omgaat met diepte-informatie. (EK1a,b,2b,c) 8. Uitleggen op grond waarvan mensen beslissingen nemen over de aan/afwezigheid van een stimulus. (EK1a, 2b,c) 9. Uitleggen hoe en wanneer beweging wordt waargenomen. (EK1a,b,2b,c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Cognitieve psychologie, biologische psychologie
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Goldstein, E. B., & Brockmole, J. R. (2017). Sensation and perception. Cengage Learning. -Goldstein, E. B., & Cacciamani, L. (2022). Sensation and perception. Cengage. -Mather, G. (2022). Foundations of sensation and perception. Taylor & Francis Ltd. -Schwartz, B. L., & Krantz, J. H. (2019). Sensation & Perception. SAGE. -Sternberg, R. J., & Sternberg, K. (2017). Cognitive psychology. Cengage Learning. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	EXPERIMENTEEL ONDERZOEK IN DE PSYCHOLOGIE
vak code	B2.5 P
Studiepunten	2,5
Contactuuren	15
Naam docent	M. Ommel MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het practicum heeft twee hoofddoelstellingen. Ten eerste willen we de student kennis laten maken met het doen van onderzoek in het algemeen. De leerstof op deze opleiding is grotendeels gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Als de student na afloop van de studie als psycholoog werkzaam bent dan wordt je geacht zelf de wetenschappelijke literatuur bij te houden. Dat is alleen mogelijk als je basiskennis van psychologisch onderzoek hebt. Als je geen enkele ervaring hebt met het doen van wetenschappelijk onderzoek dan zal je niet in staat zijn om gepubliceerde onderzoeksresultaten op waarde te schatten. De tweede hoofddoelstelling van het practicum is je kennis te laten maken met een aantal paradigma's (een paradigma is een methode/manier om iets te onderzoeken) op het gebied van perceptie en aandacht. Met behulp van een aantal ZAPs zal je deze paradigma's leren kennen en hopelijk beter begrijpen hoe onderzoekers de processen onderzoeken die ten grondslag liggen aan perceptie en aandacht. Bovendien zullen de ZAPs je helpen de leerstof beter te begrijpen.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak is kunnen de studenten :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Correcte statistische analyses uit te voeren op de resultaten van onderzoek met deze paradigma's. (EK7a,c,d) 2. In staat te zijn de uitkomsten van deze analyses te kunnen interpreteren. (EK12a) 3. De uitkomsten van de statistische analyses op een correcte wijze te rapporteren in een verslag (i.e., volgens de richtlijnen van de APA) en presenteren. (EK6a,b,c, 12b)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Practicum ontwikkelingspsychologie 1 presenteren en testen
Wijze van toetsen	Practicum: Presentatie en Verslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	<p>Het eindcijfer voor dit practicum wordt in eerste instantie bepaald door het cijfer voor de practicumpresentatie. Dit cijfer kan echter naar aanleiding van de ingeleverde practicumverslagen worden aangepast. Deze verslagen (verslag 1: Onderzoeksvraag; verslag 2: Resultaten) zullen beoordeeld worden met een – (min), +/- (plus/min) of + (plus). Als beide verslagen met een +/- worden beoordeeld dan is je eindcijfer voor het practicum gelijk aan het cijfer voor de practicumpresentatie. Als je voor het ene verslag een – hebt en voor het andere verslag een + dan is je eindcijfer voor het practicum ook gelijk aan het cijfer voor de practicumpresentatie</p>
Literatuur	<p>Practicum handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	GESCHIEDENIS EN WETENSCHAPSFILOSOFIE
vak code	B2.6
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	Lector dr. P. Zuurbier
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>1. Geschiedenis van de psychologie: Veel van onze huidige psychologische vraagstukken bestaan al lange tijd en gaan terug tot het oude Griekenland. Deze cursus biedt een kort overzicht van de lange geschiedenis van de psychologie en hoe psychologische vragen door de eeuwen heen op verschillende manieren zijn benaderd. Daarnaast kijkt de cursus naar het ontstaan van de psychologie als een onafhankelijke wetenschappelijke discipline, ongeveer 150 jaar geleden, en wordt geschetst hoe de discipline zich sindsdien heeft ontwikkeld.</p> <p>2. Fundamentele vraagstukken van de psychologie als wetenschap: Psychologen moeten in staat zijn om de basale onderzoeksprincipes en fundamentele methoden van hun discipline kritisch te evalueren en te bespreken. In deze cursus bestuderen we enkele basisideeën uit de wetenschapsfilosofie en passen deze toe op modern psychologisch onderzoek en het debat over open wetenschap. De centrale vragen zijn: Is psychologie een echte wetenschap of slechts pseudowetenschap? Wat zijn de criteria voor wetenschap? Wat zijn goede en slechte onderzoekspraktijken? Daarnaast willen we begrijpen wat de huidige bijdrage van de psychologie is aan modern onderzoek naar gedrag. Hebben we de psychologie nog nodig in een tijd waarin de neurowetenschappen snel vooruitgaan en gedrag steeds vaker op neuroniveau worden verklaard?</p>
Leerdoelen:	<p>De student kan aan het eind van dit vak :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de voornaamste ontwikkelingen binnen de psychologie vanuit een historisch perspectief benoemen. (EK2d) 2. inzicht hebben in de geschiedenis van de psychologie & neurowetenschap, toegespitst op acht problemen: (1) de oorsprong van psychologie & neurowetenschap, (2) de kwestie lichaam-geest, brein-geest, (3) de oorsprong van introspectie, brain imaging en het psychologisch laboratorium, en (4) de voorlopers van het behaviorisme. Verder moeten studenten inzicht hebben in vier problemen uit de wetenschapsfilosofie: (5) het onderscheid tussen alledaagse en wetenschappelijke kennis (6) vooruitgang van wetenschap, (7) de hiërarchie van wetenschappen, en (8) creativiteit in de wetenschap. (EK2d) 3. Psychologische en filosofische problemen uitleggen met gebruik van correcte vaktermen en passende voorbeelden, zoals blijkt uit nabesprekingen en de bloktoets (EK11)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Practicum ontwikkelingspsychologie 1 presenteren en testen
Wijze van toetsen	Blok toets: Open Vragen, Openboek (100%)
Wijze van vaststellen eindcijfer	Open vragen met weging

Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Hyland, M. (2024). <i>A history of psychology in ten questions: Lessons of modern life</i> (2nd ed.). London, England: Routledge, Taylor & Francis Group.</p> <p>-Westphal, J. (2016). <i>The mind–body problem</i>. Cambridge, MA: MIT Press.</p> <p>-Piekkola, B. (2017). <i>Conceptual and historical issues in psychology</i>. London, England: SAGE Publications.</p> <p>-Linderman, O., & Fischer, M. H. (2023). <i>Experimental methods in embodied cognition</i> (A. Felisatti & M. H. Fischer, Eds.). London, England: Routledge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>
-------------------	--

Practicum	PRESENTEREN EN ETHIEK
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	Lector dr. Pam. Zuurbier en V. Ramautar MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het doel van dit practicum is studenten te leren om een wetenschappelijke presentatie voor te bereiden; een professionele presentatie te houden; adequaat gebruik te maken van visuele hulpmiddelen en met reacties uit het publiek om te gaan. Daarnaast maken studenten kennis met beroepsethiek binnen de psychologie en leren ze hierover te presenteren</p> <p>Studenten houden zelf een aantal presentaties voor hun medestudenten en ontvangen feedback over hun presentatievaardigheden. Alle presentaties worden op video opgenomen.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak heeft de student :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.De vaardigheid verworven om een wetenschappelijke presentatie professioneel voor te bereiden en uit te voeren, inclusief het adequaat inzetten van visuele hulpmiddelen en omgaan met vragen of reacties van het publiek (EK11). 2.Kennis genomen van beroepsethiek binnen de psychologie en dit onderwerp effectief gepresenteerd aan medestudenten (EK9, EK11)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicum: Presentatie & Reflectieverslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	Weging 50%. Weging 50%
Literatuur	<p>Practicum handleiding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	KLINISCHE PSYCHOLOGIE 2 (ANGST EN STRESS)
vak code	B2.7
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	E. Cooman MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>De focus in dit blok ligt op PTSS (posttraumatische stressstoornis), OCD (obsessieve-compulsieve stoornis), schizofrenie, genderdysforie en parafilieën, neurocognitieve stoornissen, persoonlijkheidsstoornissen en somatische stoornissen. Daarnaast wordt het vraagstuk van comorbiditeit bij psychische aandoeningen behandeld. Voor elk van de bovenstaande stoornissen die vaak het gevolg zijn van biologische, psychologische en sociale factoren worden vragen onderzocht zoals: <i>Hoe ontstaan deze psychische stoornissen? Waarom blijven ze bestaan? Hoe onderscheiden we deze stoornissen van andere? En hoe kunnen we ze behandelen of voorkomen?</i> In dit blok leer je hoe deze psychische stoornissen tot uiting komen, welke theorieën er zijn over hun ontstaan, en hoe ze behandeld kunnen worden.</p> <p>Studenten maken in dit blok kennis met persoonlijkheidsdiagnostiek. In dit blok oefenen de studenten met de Eysenck Personality Profiler (EPP). Verwacht wordt dat studenten zelf de EPP invullen, scores, en hun profiel in verband brengen met normgegevens en een persoonsbeschrijving door een naaste. Tot slot dienen studenten hier op correcte wijze verslag van te leggen, waarbij er ook aandacht is voor zelfreflectie.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan Het eind van dit blok zijn de studenten in staat om :</p> <ul style="list-style-type: none"> • De biologische en psychologische processen die betrokken zijn bij stress en angst en de ervaring ervan te beschrijven en te verklaren. (EK2c, 3a) • De fenomenologie, etiologie, de symptomatologie en de DSM-classificatie van de angststoornissen te beschrijven. (EK1b,e,2b) • De psychologische en farmacologische behandeling van angststoornissen te beschrijven (EK5a,b) • wetenschappelijke artikelen over psychische stoornissen kritisch te lezen en samen te vatten (EK6c,d, EK8) • Een persoonlijkheidsvragenlijst aan de hand van normgegevens te interpreteren (EK8)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie 1 en biologische psychologie
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Butcher, J. (2015). <i>Abnormal psychology</i> (Sixteenth edition, Global edition). London: Pearson. - American Psychiatric Association. (2022). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	GESPREKSVOERING 2
Studiepunten	2,5
Contactuuren	15
Naam docent	E. Cooman MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	De titel van het practicum is 'Gespreksvoering II'. Het algemene doel van dit practicum is het vergroten van professionele vaardigheid in het voeren van hulpverleningsgesprekken. Het hoofddoel van dit practicum is een basis te leggen voor degelijk professioneel handelen in gespreksituaties. Het gaat om de eerste twee fasen van het gespreksmodel van Van de Molen: probleem verheldering en probleem nuancering. Gevorderde gesprekstechnieken, de zogenaamde nuancerende vaardigheden, zullen worden geoefend in een counselinggesprek rond stressgerelateerde problematiek
Leerdoelen:	Aan het eind van het practicum is de student in staat: 1. De basis gespreksvaardigheden toe te passen om een probleem te verhelderen en te nuanceren volgens het gespreksmodel van Van de Molen (EK5d) 2. Gevorderde nuancerende gesprekstechnieken te oefenen en toe te passen in counselinggesprekken o.a rond stressgerelateerde problematiek (EK5d)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische gespreksvoering 1
Wijze van toetsen	Practicum: Reflectieverslag gekoppeld aan een eind rollenspel
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum : Reflectieverslag 100%
Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> - Psychologische Gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening (Lang & Van der Molen, 2020) - Molen, H. T. van der, Schmidt, H. G., Jong, M. de, Osseweijer, E. M., Oostrom, J. K., & Boer, B. J. de (2019). <i>Skills in Psychodiagnostics</i>. Amsterdam, Nederland: Boom uitgevers. ISBN: 9789024425433 Let op: Het boek bevat een activatiecode waarmee je toegang krijgt tot de bijbehorende online programma's (SiP/ViP) die kunnen helen bij het practicum. Zodra de code geactiveerd is, kan deze niet opnieuw gebruikt worden door een andere gebruiker. Het is daarom niet mogelijk om een tweedehands exemplaar van het boek te gebruiken. Dit boek wordt bovendien ook gebruikt bij andere practica in het eerste, tweede en derde jaar van de Bacheloropleiding. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM CURSUS	Arbeids- en Organisationspsychologie: Ontwikkeling van menselijk potentieel
vak code	B2.8
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docenten	V. Ramautar MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>In dit blok bestuderen we menselijke prestaties op de werkplek. In het bijzonder onderzoeken we wat prestatie is, hoe het ingeschat, geëvalueerd en ontwikkeld wordt gedurende de professionele loopbaan.</p> <p>De volgende thema's komen aan bod: (1) wat verstaan we onder werkprestaties? Hoe kunnen we prestaties en potentieel beoordelen en wat zijn de valkuilen (performance Appraisal)? (2 & 3) Wat zijn goede voorspellers voor prestatie? (4) Wat zijn belangrijke kenmerken waaraan training moet voldoen, hoe kun je mensen het beste iets leren? (5) Hoe kunnen we prestaties op de werkplek verbeteren en behouden (beloning). (6) Welke fundamentele biologische of evolutionaire processen kunnen een rol spelen bij prestatie en prestatiebeoordeling. (7) Hoe verlopen loopbanen (carrières) en hoe kan men werknemers begeleiden tijdens loopbanen (loopbaantheorieën, loopbaancounseling) (8) Hoe zit het met geslachtsverschillen op de werkvloer. Dit laatste onderwerp is een soort overkoepelend thema waarin alle andere thema's naar voren kunnen komen (loopbanen, prestatie, beloning, etc.).</p> <p>De bovengenoemde thema's hebben allemaal betrekking op aspecten van Human Resource Management (HRM). Je zult echter merken dat de thema's zeker ook voor toekomstige onderwijs-, klinische, biologisch/cognitieve en arbeidspsychologen relevant zijn.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kan de student:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitleggen wat wordt verstaan onder werkprestaties en wat de voorspellers hiervan zijn. (EK3b) 2. Uitleggen hoe de beoordeling van werkprestaties tot stand komt. (EK3b) 3. Aanduiden welke belangrijke psychologische en economische theorieën betrekking hebben op beloning. (EK3b) 4. Aangeven wat de invloed is van uiterlijke kenmerken op selectie en beoordeling, en geslachtsverschillen op de werkvloer. (EK1c, EK3b) 5. Uitleggen wat het belang is van training en leren op de werkvloer. (EK3b) 6. Uitleggen wat de oorsprong is van de positieve psychologie en hoe deze stroming wordt toegepast op processen binnen organisaties. (EK3b, EK10a) 7. Aangeven wat onder positief en negatief affect wordt verstaan en welke invloed deze hebben op de werkvloer. (EK3b)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Arbeid en Organisatie 1
Wijze van toetsen	Blok toets: open vragen 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score per vraag opgeteld (10 punten per vraag) en aan het eind gedeeld door het aantal vragen.
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Griffin, R. W., & Moorhead, G. (2015). <i>Work and organizational psychology: An introduction with attitude</i> (2nd ed.). Cengage Learning. -Arnold, J., Randall, R., & Barnett, C. L. (2015). <i>Work psychology: Understanding human behaviour in the workplace</i> (6th ed.). Pearson. -Spector, P. E. (2017). <i>Industrial and organizational psychology: Research and practice</i> (7th ed.). Wiley. • Artikel

	- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar
--	--

Practicum	Vaardigheidstraining opzetten:” Train de Trainers “
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docenten	V. RamautarMSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het doel van dit practicum is om studenten te leren een professionele trainershouding en trainersvaardigheden te beheersen die ze nodig hebben voor het geven van vaardigheidstrainingen. Studenten voeren zelf twee trainingsonderdelen uit in de rol van trainer. Studenten ontvangen feedback over hun trainershouding en de toegepaste trainersvaardigheden.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit practicum kan de student: <ol style="list-style-type: none">1. een professionele trainershouding aannemen (EK5a,c).2. de doelstellingen en toepassingen van vaardigheidstrainingen effectief inzetten (EK5a,c).3. Constructief feedback ontvangen en deze gebruiken om het eigen functioneren te verbeteren (EK5a).
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Opzetten van training 50% en Reflectieverslag 50% Cesuur is 5.5, met een minimum van 5 per toetsonderdeel
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Practicumtoets is het gewogen cijfer van de training (50%) en het reflectieverslag (50%)
Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none">• Boeken<ul style="list-style-type: none">-Patton, W., & McMahon, M. (2021). <i>Career development and systems theory: Connecting theory and practice</i> (4th ed.). Brill.• Artikel<ul style="list-style-type: none">- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM CURSUS	PERSOONLIJKHEIDSVAAARDIGHEDEN 2
Vak code	PV2
Studie punten	2
Contacturen per jaar	12
Naam docent	VACATURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	In het tweede jaar zullen studenten aan de hand van de nieuwe ontdekkingen over hunzelf een concreet persoonlijk ontwikkelplan (POP) opstellen. Gedurende het collegejaar zal er worden nagegaan hoe de uitvoer van dit plan vordert en welke aanpassingen eventueel nodig zijn. Daarnaast wordt middels rollenspellen en simulaties het onderwerp teamrollen van Belbin behandeld.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit blok kan de student: 1. typisch teamrolgedrag herkennen en waarderen (EK12c) 2. de eigen teamrollen herkennen en hierover reflecteren. (EK7d)
Onderwijsvorm	<ul style="list-style-type: none"> • Colleges • Opdrachten • Peergroepbijeenkomsten • Rollenspellen en simulaties • Peer to peer feedback • POP-gesprekken
Vereiste voorkennis	Persoonlijke vaardigheden 1 en 2
Wijze van toetsen	Formatief
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opstellen en bijhouden van het POP 2. Reflectieverslagen 3. Participatie bij peergroep bijeenkomsten 4. simulaties en rollenspel 5. POP-gesprekken Summatief: Het gemiddelde cijfer voor Professioneel Gedrag (zie onder)
Wijze van vaststellen eindcijfer	Studenten worden beoordeeld op 'voldaan' of 'niet voldaan' voor een specifiek onderdeel. Daarnaast ontvangen studenten jaarlijks een gemiddeld cijfer voor professioneel gedrag. Pas als een student 'voldaan' wordt beoordeeld voor dit onderdeel, wordt het bijbehorende cijfer voor professioneel gedrag vrijgegeven en geldt dit als het officiële cijfer voor het vak
Literatuur/ Collegemateriaal	Beschikbaar op Moodle <ul style="list-style-type: none"> • Studiehandleiding SLB-PV2 blok 3 • Studiehandleiding SLB-PV2 blok 3

Toelatingseisen en Specialisaties

Studenten die hun B1 na 2 jaren niet succesvol hebben afgerond, zijn niet toegestaan om vakken in het derde jaar te volgen. Er geldt een regeling waarbij studenten hun B1 binnen twee collegejaren moeten behalen; anders wordt zij nogelijk voorgedragen voor afschrijving.

Verder zijn er bepaalde vakken die cruciaal zijn voor de opleiding, zoals schrijfonderwijs (1 en 2), statistiek (1 en 2), ontwikkelingspsychologie (1 en 2), arbeids- en organisatiepsychologie (1 en 2), en klinische psychologie (1 en 2). Deze vakken zijn opgebouwd in delen, met elk vak bestaande uit Deel 1, Deel 2 en ook een Deel 3 (specialisatievakken in je specialisatiejaar).

Bijvoorbeeld, als een student arbeids- en organisatiepsychologie 1 niet heeft behaald, krijgt hij/zij geen toestemming om arbeids- en organisatiepsychologie 2 te volgen. Dit geldt ook voor alle andere vakken die uit een vergelijkbare opbouw bestaan.

Tot slot kunnen studenten aan het einde van jaar 2 aangeven welke specialisatie zij willen volgen in het komende collegejaar (3e jaar). Houd er rekening mee dat als er minder dan drie aanmeldingen zijn voor een specifieke specialisatie, deze niet zal worden aangeboden dat collegejaar. Uitzondering hierop is wanneer er andere studenten zijn die het vak als keuzevak willen volgen, waardoor het vak toch kan doorgaan, mits er drie of meer studenten zijn ingeschreven.

4

Bachelor 3, derde jaar

Bij de eerste drie blokken van het derde jaar zullen studenten zich verdiepen in een van de drie specialisatie richtingen die wij aan de universiteit aanbieden. In dit jaar kiest de student de richting (major of afstudeerrichting) waarin ze zich willen bekwamen.

- a. **Klinische Psychologie**, bestaande uit de volgende 3 vakken: 1. Depressie en Psychose, 2. Eten, seks en andere behoeften en 3. Stoornissen in Persoonlijkheid.
- b. **Kind en Jeugd Psychologie**, bestaande uit de volgende 3 vakken: 1. Opvoeden en Opvoedenals Beroep, 2. Psychopathologie van het jonge kind, 3. Learning Disabilities
- c. **Arbeid en Organisatie Psychologie**, bestaande uit de volgende 3 vakken, 1. Person Perception, 2. Organisatie Psychologie & advies en 3. Occupational Health & Safety

Het practicum **Psychodiagnostiek** en de vakken **Testtheorie, Kwalitatief onderzoek, Opzet Onderzoek** en de **afstudeer thesis** zijn verplichte onderdelen voor alle studenten.

In het derde jaar van de Bacheloropleiding, na het voltooien van de eerste verplichte specialisatievakken, krijgen studenten de kans om keuzevakken te kiezen die aangeboden worden binnen de opleiding psychologie zelf. In deze periode mogen ze ook vakken volgen die worden aangeboden door andere opleidingen of faculteiten. Het derde jaar wordt afgesloten met het schrijven van een bachelorscriptie (thesis), een belangrijk academisch werkstuk.

Tabel 3: Het Bachelor-3-programma Psychologie

Onderdeel	Werkvorm	Toetsvorm	Studiepunten (ECT)
Blok 3.1 RM Testtheorie en Practicum het ontwikkelen van vragenlijsten	Werkgroepen, colleges en opdrachten	Bloktoets (MVK) en onderzoeksverslag	8 ECTS
Blok 3.2 Introductie in neuropsychologie	PGO+ Hoorcolleges+zelfstudie	Bloktoets (MKV)	5 ECTS
Blok 3.3 RM Opzet Onderzoek Kwalitatief Kwantitatief	Hoorcolleges	Verslag opzet eigen Onderzoek; Groepspresentaties	2 ECTS
Blok 3.1 KL Depressie & psychose	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	6 ECTS
Blok 3.1 KL Practicum Psychodiagnostiek	Practicumbijeenkomsten	Testrapport & reflectieverslag	2 ECTS
Blok 3.2 KL Eten, seks en andere behoeften	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV)	6 ECTS
Blok 3.2 KL Practicum Relatietherapie en seksualiteit	Practicumbijeenkomsten	Verslag (taxatiegesprek of seksuele anamnese)	2 ECTS
Blok 3.3 KL Stoornissen in persoonlijkheid	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	6 ECTS
Blok 3.3 KL Practicum Anamnese	Practicumbijeenkomsten	Verslag en gespreksvoering	2 ECTS
Blok 3.1 KJ Opvoeden en Opvoeden als beroep	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	6 ECTS
Blok 3.1 KJ Practicum Psychodiagnostiek	Practicumbijeenkomsten	Testrapport & reflectieverslag	2 ECTS
Blok 3.2 KJ Psychopathologie vh jonge kind	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen Open-boek)	6 ECTS
Blok 3.2 KJ Practicum Anamnese met ouders over het kind	Practicumbijeenkomsten	Verslag	2 ECTS
Blok 3.3 KJ Learning Disabilities	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	6 ECTS

Blok 3.3 KJ Practicum Diagnostiek van Leerproblemen	practicumbijeenkomsten	Open-boek) presentatie en verslag	2 ECTS
Blok 3.1 AO Person Perception	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (Open Vragen)	6 ECTS
Blok 3.1 AO Practicum Psychodiagnostiek	Practicumbijeenkomsten	Testrapport & reflectieverslag	2 ECTS
Blok 3.2 AO Arbeids & Organisationspsychologie 3	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV & Open Vragen)	6 ECTS
Blok 3.1 AO Practicum Organisatie advies 1	practicumbijeenkomsten	Risico-inventarisatie Rapport & Reflectie verslag	2 ECTS
Blok 3.3 AO Occupational Health and Safety	PGO + hoorcollege + Zelfstudie	Bloktoets (MKV & Open Vragen)	6 ECTS
Blok 3.3 AO Practicum Organisatie Advies 2	Practicumbijeenkomsten	Risico-inventarisatie Rapport & Reflectie verslag	2 ECTS
Studieloopbaanbegeleiding	Groepsbijeenkomsten en portfolio opdrachten	Portfolio en individuele gesprekken	2 ECTS
Keuze vakken			
1. B3K1 Evolutie psychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie en Practicumbijeenkomsten	Bloktoets (MKV Vragen) /Verslag en presentatie	7 ECTS OF
Of			
2. B3K2 Introductie positieve psychologie	PGO + hoorcollege + Zelfstudie+ Practicumbijeenkomsten	Bloktoets (MKV & Open Vragen)/ presentatie	7 ECTS OF
Of			
3. B3K3 Multisensorische Remediering Ernstige Lees- en Spellingsproblematiek	PGO + hoorcollege + Zelfstudie en Practicumbijeenkomsten	Bloktoets: MKV toets en Onderzoeks-verslag	7 ECTS
Thesis			12 ECTS
		Totaal	60 ECTS

Vakomschrijvingen

NAAM VAK	TESTTHEORIE EN PRACTICUM HET ONTWIKKELEN VAN VRAGENLIJSTEN
vak code	3.1 RM
Studiepunten	8
Contacturen	56
Naam docent	S. Gangaram Panday MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het meten van eigenschappen en vaardigheden speelt een steeds grotere rol in ons dagelijks leven. Om deze eigenschappen en vaardigheden te kunnen vastleggen worden vaak toetsen en vragenlijsten gebruikt. Bijvoorbeeld, jaarlijks maken meer dan 100.000 basisschoolleerlingen de Cito-toets op basis waarvan een advies voor het voortgezet onderwijs wordt gegeven. In de kinderpsychiatrie wordt mede door middel van vragenlijsten ADHD vastgesteld. In het bedrijfsleven wordt, onder andere, met behulp van prestatie-motivatietests personeel geselecteerd. In de psychologie willen we weten hoe psychologische variabelen aan elkaar gerelateerd zijn en hoe we mensen kunnen ordenen op basis van die variabelen. Echter, voordat we deze vragen kunnen beantwoorden moeten we hard maken dat we de betreffende eigenschappen op betrouwbare wijze hebben gemeten en dat onze toetsen en vragenlijsten ook daadwerkelijk de bedoelde eigenschap of vaardigheid meten. In dit blok leer je hoe je van een vragenlijst of toets de betrouwbaarheid en validiteit kunt onderzoeken. Onderwerpen die aan bod zullen komen, zijn: historische ontwikkeling van het testgebruik, definitie van een test, classificering van tests, afneming en verwerking van tests, klassieke testtheorie, betrouwbaarheid, validiteit, Cronbach's alpha, factoranalyse, item response theorie en beslissend testgebruik.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan Het eind van dit blok zijn de studenten in staat om :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kennis te tonen van verschillende soorten meetmodellen voor vragenlijstendata en eigenschappen van meetinstrumenten; (EK4a) 2. inzicht te tonen in onderzoek naar de betrouwbaarheid en validiteit van vragenlijsten; (EK4a) 3. zelfstandig een vragenlijst te onderzoeken op onder andere betrouwbaarheid en validiteit. (EK6a,b; EK7a,c,d; EK10c; EK11)
Onderwijsvorm	Werkgroepen, colleges en opdrachten
Vereiste voorkennis	Statistiek 1 en Methoden en Technieken
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV toets en Onderzoeksverslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	MKV 50% + Onderzoeksverslag 50%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Furr, R. M. (2021). Psychometrics: an introduction (4rd ed.). SAGE publications.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	INTRODUCTIE IN NEUROPSYCHOLOGIE
vak code	B3.2
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	S Gangaram-Panday MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Neuropsychologie is de specialisatie van psychologie die zich vooral richt op de relatie tussen het brein en het gedrag van de mens. Hierbij wordt er gekeken naar de verschillende functies van het brein en de invloed van deze functies op het gedrag. Wat betekent hersenletsel voor het dagelijks leven van een persoon? Zijn er blijvende beperkingen en hoe gaat iemand hiermee om? Een hersenbeschadiging kan bijvoorbeeld ontstaan als gevolg van een ongeval, een herseninfarct of bloeding of andere ziekte (infectie, tumor, vergiftiging). Klachten die hierbij kunnen ontstaan zijn bijvoorbeeld: vergeetachtigheid, concentratieproblemen, moeite met plannen en organiseren, achteruitgang van denkvermogens, slechte school- of werkprestaties en taal- of spraakmoeilijkheden. Daarnaast kunnen er veranderingen in gedrag, stemming of persoonlijkheid ontstaan. Zo kan iemand sneller emotioneel of prikkelbaar zijn, erg druk of juist passief zijn of zich somber en angstig voelen. In dit blok wordt de invloed van disfunctioneren van de hersenen (bij enkele hersenaandoeningen) op emotie, gedrag en cognitie bestudeerd.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit blok kunnen studenten: 1. de verschillende hersendelen in de prefrontale cortex beschrijven, evenals de bijbehorende functies, inclusief die van de sensorische en motorische cortices; (EK1b, EK2b,c) 2de belangrijkste bloedvaten in de hersenen benoemen en de gevolgen van schade aan deze structuren toelichten; (EK1b, EK2b,c) 3cognitieve, emotionele en gedragsmatige problemen als gevolg van hersenletsel, epilepsie, cerebrovasculaire aandoeningen, herseninfecties en hersentumoren anticiperen en verklaren op basis van recente wetenschappelijke literatuur. (EK1b, EK2b,c, EK8, EK11)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Basiskennis over de anatomie en functies van de hersenen. Te verkrijgen uit o.a.: Blok 1.4 Cognitieve Psychologie Blok 2.7 Biologische Psychologie Blok 2.8 Brain and Cognition
Wijze van toetsen	Bloktoets: Meerkeuze toets
Wijze van vaststellen eindcijfer	Bloktoets 100% cijferberekening m.b.v giskanscorrectie
Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken -Kolb, B. & Whishaw, I. Q. (2015). Fundamentals of Human Neuropsychology (7th ed.). New York: Worth Publishers. • Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar Aanbevolen materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boek -Pinel. J. P. J. (2018). Biopsychology (10th ed.). Boston, USA: Allyn & Bacon, Pearson Education, Inc.

NAAM VAK	OPZET ONDERZOEK
vak code	B3.3 RM
Studiepunten	2
Contacturen	12 (6 Kwalitatief en 6 Kwantitatief)
Naam docent	Lector dr P. Zuurbier & prof. dr. F Rijdsijk
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Kwalitatief: In hoor en werkcolleges zullen aan de orde komen: Hoe ziet de opzet van een kwalitatief onderzoek eruit? Welke onderdelen zijn belangrijk, wat zijn de uitgangspunten en benaderingen en met welke interne verhoudingen moet rekening worden gehouden.</p> <p>Kwantitatief: In hoor en werkcolleges zal een refresher worden gegeven van de verschillende kwantitatieve onderzoeksdesigns, meetmethoden/meetschalen, steekproef trekkingen (grootte), data verzamelings technieken, data verwerking/analyse methoden.</p> <p>Eindproduct De student geeft na verkenning van het eigen specialisatie gebied een probleem aan en de mogelijke theoretische achtergrond voor het waargenomen fenomeen. Er wordt een probleemstelling geformuleerd die aansluit bij het onderwerp. Op basis van relevante theoretische en onderzoeksliteratuur, wordt een onderzoeksdesign uitgewerkt. In het onderzoeksvoorstel wordt in voorbereidende stappen aangegeven het type onderzoek (kwalitatief of kwantitatief), de voorgestelde steekproeftrekking, meetmethoden, de wijze van data verzameling en verwerking en de data analyse methoden die de vraagstelling(en) kunnen beantwoorden.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit blok kunnen studenten:</p> <p>*Onderdeel Kwalitatief</p> <p>1. zelfstandig een opzet voor kwalitatief onderzoek schrijven, gebaseerd op de onderdelen van de <i>Checklist Kwalitatief Onderzoek BSc</i>; (EK4b; EK7b,c,d)</p> <p>2 de besproken onderdelen op hoofdlijnen herkennen en toepassen bij het schrijven van een onderzoeksopzet. (EK12d; EK11)</p> <p>*Onderdeel Kwantitatief</p> <p>1. zelfstandig een vraagstelling ontwikkelen en formuleren op basis van een waargenomen psychologisch probleem, inclusief een duidelijke afbakening van de onderzoeksvraag. (EK4a; EK7a,c,d)</p> <p>2. relevante wetenschappelijke literatuur opzoeken en toepassen, en een onderbouwde keuze maken voor geschikte methoden en technieken voor dataverzameling en analyse. (EK12d; EK11)</p>
Onderwijsvorm	Hoorcolleges/werkcolleges
Vereiste voorkennis	Basiskennis kwalitatief & kwantitatief onderzoek Afgerond hebben van Statistiek 1 en 2 , kwalitatief onderzoek en Schrijfvaardigheidvakken 1en 2
Wijze van toetsen	Verslag opzet eigen onderzoek 100% (kwantitatief of kwalitatief)
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het tentamen is behaald bij een minimum van 5.5
Tentamenstof	<p>Verplicht material Kwalitatief & Kwantitatief</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Baarda, B., & Bakker, E. (2018). <i>Basisboek kwalitatief onderzoek</i> (4e editie). Groningen, NL: Noordhoff.</p> <p>-Baarda, B., van Dijkum, C., & Martijn de Goede (2019). <i>Basisboek statistiek met SPSS</i> (6e druk). Groningen, NL: Noordhoff.</p>

	<p>-Swanborn, P. G. (2015). <i>Basisboek sociaal onderzoek</i> (6e druk). Amsterdam, Nederland: Boom.</p> <p>-Field, A. (2017). <i>Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics</i> (5th ed.). London, England: SAGE Publications Ltd.</p> <p>-Patton, W., & McMahon, M. (2021). <i>Career development and systems theory: Connecting theory and practice</i> (4th ed.). Leiden, The Netherlands: Brill.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>
--	--

NAAM VAK	DEPRESSIE EN PSYCHOSE
vak code	B3.1 KL
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	E. Cooman MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok worden affectieve stoornissen onderzocht, met bijzondere aandacht voor stemmingsstoornissen zoals depressie en de bipolaire stoornis, evenals psychotische stoornissen, met name schizofrenie. De cursus biedt inzicht in de complexiteit van aandoeningen die het emotioneel functioneren beïnvloeden. Daarbij wordt diepgaand ingegaan op zowel de psychologische als de biologische achtergronden van deze stoornissen. Studenten maken kennis met de actuele empirische evidentie over de etiologie en de meest effectieve behandelmethoden. Door deze stoornissen te bestuderen, verwerven studenten waardevolle kennis die toepasbaar is in zowel klinische als persoonlijke contexten en dragen zij bij aan een dieper begrip van emotioneel welzijn.
Leerdoelen:	<p>Aan Het eind van dit blok zijn de studenten in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de symptomatologie en DSM-classificatie van psychische stoornissen, met name depressie, psychose en de bipolaire stoornis, te beschrijven en verklaren (EK3a); 2. de etiologie van deze stoornissen te verklaren, met aandacht voor zowel biologische als psychologische verklaringsmodellen (EK3a); 3. de gangbare biologische en psychologische behandelmethoden voor deze stoornissen te beschrijven (EK2c, EK1b); 4. wetenschappelijke artikelen over deze stoornissen kritisch te analyseren, samen te vatten en de onderzoeksbevindingen te interpreteren (EK8, EK6c); 5. bovenstaande kennis te relateren aan pathologische ontwikkelingen bij kinderen (EK3a, EK3c).
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het eindcijfer voor de MC toets wordt vastgelegd door de gecorrigeerde score met een gokcorrectie te nemen. Rekenmodel Bij 40 vragen en 26 goed hoort het cijfer 5,5.
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Butcher, J. (2015). <i>Abnormal psychology</i> (Sixteenth edition, Global edition). London: Pearson.</p> <p>- American Psychiatric Association. (2022). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

Practicum	PSYCHODAGNOSTIEK
vak code	B3.1 KL P *Dit practicum geldt voor alle 3 specialisaties (K&j-, klinische- en A & O psychologie)
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	E. Cooman MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het <i>Practicum Psychodiagnostiek</i> is opgebouwd uit drie delen die wij hier achtereenvolgens zullen beschrijven.</p> <p><i>3.1 Bestuderen van de theorie</i> Per bijeenkomst zijn er verschillende (delen van) hoofdstukken opgenomen als bijlagen. Lees deze goed door voordat je naar de onderwijsgroep komt.</p> <p><i>3.2 Droog oefenen met diagnostiek: computerprogramma VIP</i> Voorafgaand aan de 'live' bijeenkomsten oefen je de verschillende stappen van het diagnostisch proces met het computerprogramma VIP. Elke VIP bevat videofragmenten van een intake- en terugkoppelingsgesprek tussen een psycholoog en een cliënt, gevoerd volgens de diagnostische cyclus van De Bruyn et al. (1995). Het computerprogramma illustreert de diagnostische problematiek relevant voor betreffende afstudeerrichting. In de 'live' bijeenkomsten wordt gewerkt met voorgeschreven rollen. Tijdens de interactieve bijeenkomst zal vooral worden ingegaan op de aanpak van de psycholoog (hoe wordt de diagnostische cyclus gebruikt; formuleren van een vraagstelling, hypothesen opstellen, testkeuze en het trekken van conclusies) en de vaardigheden die ze daarbij gebruikt.</p> <p><i>3.3 Oefenen van diagnostiek in practicumbijeenkomsten</i> Nadat je in de digitale bijeenkomst hebt geoefend met de stappen van het diagnostisch model, ga je de diagnostiek oefenen in meer realistische simulatiegesprekken. Bij deze simulatiegesprekken werk je in drietallen, waarbij één student fungeert als 'cliënt' voor een andere student. Een derde student observeert degene die oefent en geeft feedback.</p> <p>In de eerste 'live' bijeenkomst oefen je met het voeren van een intakegesprek. Daarna kies je op basis van de informatie uit het intakegesprek een aantal tests om bij je cliënt af te nemen. Na deze bijeenkomst vul je thuis zelf als cliënt de tests in die je van jouw psycholoog hebt meegekregen. Als psycholoog ga je de tests die jouw cliënt heeft ingevuld scoren en normeren in de volgende 'live' bijeenkomst. In de laatste bijeenkomst houd je een terugkoppelingsgesprek op basis van de testresultaten van je cliënt, die je hebt geïnterpreteerd.</p> <p>Op basis van de gesprekken in de 'live' bijeenkomsten schrijf je een eindverslag. In dit verslag beschrijf je hoe je de verschillende stappen van het diagnostisch proces hebt uitgevoerd. Het verslag wordt zowel beoordeeld op de wijze waarop je de diagnostiek hebt toegepast als op je zelfreflectie hierop. Richtlijnen voor het schrijven van dit verslag staan in het document 'Richtlijnen eindverslag'.</p>

Leerdoelen:	<p>Aan het eind van het practicum is de student in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de belangrijkste thema's binnen de psychodiagnostiek, waaronder de geschiedenis, actuele controverses, diagnostische vraagstellingen, theoretische kaders en modellen te benoemen en te beschrijven (EK3a); 2. de verschillende stappen binnen het diagnostisch proces te benoemen en adequaat te beschrijven (EK5a,b,c); 3. een diagnostische vraagstelling te formuleren op basis van intakegegevens, bijbehorende hypothesen te ontwikkelen en te operationaliseren, en passende psychodiagnostische middelen te selecteren. De student kan daarnaast tests afnemen en interpreteren aan de hand van informatie uit de testhandleiding (zoals meetpretentie, psychometrische kwaliteiten, normering en gebruikswijze) (EK5b,c); 4. onderbouwde conclusies te trekken op basis van de onderzoeksresultaten, deze in relatie te brengen met de oorspronkelijke vraagstelling en de testresultaten op een verantwoorde wijze terug te koppelen aan opdrachtgever en client, zowel mondeling als schriftelijk (EK5a).
Onderwijsvorm	<p>Practicumbijeenkomsten</p> <p>Het practicum begint met een digitale bijeenkomst waarbij de studenten de verschillende stappen van het diagnostisch proces met het computerprogramma VIP doorlopen.</p> <p>Live bijeenkomsten bestaan uit Simulatie gesprekken m.b.t. het psychodiagnostisch proces (intake, afname van testen en terugkoppeling van de resultaten)</p>
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II en gespreksvoering I en II
Wijze van toetsen	Practicum: Testrapport & Reflectie 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	50%, 50%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> - Psychologische Gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening (Lang & Van der Molen, 2020) - Luteijn, F., & Barelds, D. P. H. (Red.). (2018). Psychologische diagnostiek in de gezondheidszorg (4e druk). Den Haag, Nederland: Boom. - International Test Commission. (2018). International guidelines for test use. International Journal of Testing, 1(2), 93–114. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM VAK	STOORNISSEN IN DE PERSOONLIJKHEID
vak code	B3.3 KL
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	R. Siekman MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok staan persoonlijkheidsstoornissen en identiteitsstoornissen centraal. Er zal eerst gekeken worden naar het onderscheid tussen normale persoonlijkheidstrekken en persoonlijkheidsstoornissen. Persoonlijkheidsstoornissen vormen een aparte as binnen de DSM-V en kunnen worden onderverdeeld in drie clusters. Cluster A bestaat uit de paranoïde, schizoïde en schizotypische persoonlijkheidsstoornis. Cluster B omvat de antisociale, de borderline, de theatrale en narcistische persoonlijkheidsstoornis. Tot cluster C worden de ontwijkende of vermijdende, de afhankelijke, de obsessief-compulsieve of dwangmatige persoonlijkheidsstoornis gerekend. In dit blok zal dieper worden ingegaan op het klinisch beeld, de diagnostiek en de behandeling van bovengenoemde stoornissen. Daarnaast zal in dit blok ook aandacht worden besteed aan de rol die identiteit speelt bij persoonlijkheidsstoornissen. Tevens zullen de dissociatieve stoornissen en genderidentiteitsstoornissen aan bod komen. Tot slot zal er middels een opdracht ook aandacht worden besteed aan impulscontrole stoornissen. Ook hierbij staan wederom het klinisch beeld, de diagnostiek, de behandeling en actuele theoretische inzichten centraal.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit blok kunnen de studenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De klinische presentatie, differentiële diagnostiek en behandeling van persoonlijkheidsstoornissen en identiteitsstoornissen benoemen en uitleggen. (EK3a, EK5a) 2. De theoretische achtergronden van persoonlijkheidsstoornissen, dissociatieve stoornissen en impulscontrole stoornissen beschrijven. (EK3a, EK5a) 3. Het onderscheid tussen persoonlijkheidstrekken en persoonlijkheidsstoornissen herkennen en toepassen in klinische situaties. (EK3a, EK5a) 4. Psychodynamische structurele diagnostiek van Kernberg toepassen en integreren. (EK3a, EK5a) 5. Cognitief-therapeutische dynamieken bij het ontstaan van persoonlijkheidsstoornissen beschrijven en toepassen. (EK3a, EK5a) 6. Verschillende behandelmethoden voor persoonlijkheidsstoornissen, met name cognitieve gedragstherapie (CGT), analyseren en evalueren. (EK3a, EK2b, EK5a,b)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloktoets: MC en Open Vragen 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Bloktoetst 100%

Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Skodol, A. E., & Oldham, J. M. (Eds.). (2021). <i>The American Psychiatric Association Publishing Textbook of Personality Disorders</i> (3e editie). Arlington, VA: American Psychiatric Association Publishing.</p> <p>-Sperry, L. (2025). <i>Handbook of Diagnosis and Treatment of DSM-5-TR Personality Disorders: Assessment, Case Conceptualization, and Treatment</i> (4e editie). New York, NY: Routledge.</p> <p>-Helm, K. M., & Duris, K. S. (2023). <i>What You Need to Know about Personality Disorders</i>. London: Bloomsbury Academic.</p> <p>- American Psychiatric Association. (2022). <i>Diagnostic and statistical manual of mental disorders</i> (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>
---------------------	--

practicum	ANAMNESE
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	R.Siekman MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het practicum is met name gericht op het verkrijgen van basiskennis, -inzicht en -vaardigheid op het gebied van onderzoeksmiddelen en van de diagnostische werkwijze.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit practicum is de student in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een anamnestic interview af te nemen op professionele wijze, met aandacht voor zowel verbale als non-verbale communicatie. (EK5d) 2. Op basis van verkregen gespreks- en observatiegegevens een DSM-5-classificatie toe te passen en een onderbouwde klinische diagnose te stellen. (EK5a) 3. Op basis van deze diagnose een voorlopig behandelplan op te stellen dat past bij de hulpvraag en de diagnostische bevindingen. (EK5b) 4. De verzamelde gegevens, diagnose en behandelvoorstel helder en gestructureerd te rapporteren in een diagnostisch verslag, conform professionele richtlijnen. (EK5c)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II en gespreksvoering I en II
Wijze van toetsen	Practicum: Verslag en gesprek 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Weging 50% om 50%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Sommers-Flanagan, J. & Sommers-Flanagan, R. (2024). <i>Clinical Interviewing</i> (7e editie). Wiley.</p> <p>-First, M. B., Williams, J. B. W., Karg, R. S., & Spitzer, R. L. (2016). <i>Structured Clinical Interview for DSM-5 Disorders – Clinician Version (SCID-5-CV)</i>. American Psychiatric Association Publishing.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	ETEN, SEKS EN ANDERE BEHOEFTE
vak code	B3.2 KL
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	E. Stroo MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok staan drie groepen psychische stoornissen centraal die te maken hebben met de basisbehoeften van de mens: eten, slapen en seks. Eetstoornissen zijn de afgelopen decennia steeds meer voor het voetlicht gekomen. Zowel in de wetenschap als in de media wordt er relatief veel aandacht aan besteed. Maar watis er nu eigenlijk precies over bekend? Aan slaapstoornissen wordt in het psychologisch wetenschappelijk onderzoek juist relatief weinig aandacht besteed. In de praktijk is het echter één van de meest voorkomende stoornissen, die ook vaak als comorbide stoornis optreedt. Voor een klinisch psycholoog daarom van belang om hier kennis over te hebben.
Leerdoelen:	Aan Het eind van dit blok is de student: 1. Bekend met het aanduiden en karakteriseren van de belangrijkste factoren en theorieën met betrekking tot het ontstaan van anorexia nervosa en boulimia nervosa (EK3a) 2. Bekend met theorieën over ontstaan en gevaren van obesitas, evenals de psychologische mechanismen die hiermee gepaard gaan (EK3a) 3. Bekend met theorieën over het ontstaan en de gevaren van verslavingen (EK3a)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het eindcijfer voor de MC toets wordt vastgelegd door de gecorrigeerde score met een gokcorrectie te nemen. Rekenmodel Bij 40 vragen en 26 goed hoort het cijfer 5,5.
Tentamenstof	Verplicht materiaal Boeken -Butcher, J. (2015). Abnormal psychology (Sixteenth edition, Global edition). London: Pearson. - American Psychiatric Association. (2022). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed., text rev.; DSM-5-TR). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing. -Gijs, L. a. C. L. (2018). Leerboek seksuologie. Artikel -Mairs, R., & Nicholls, D. (2016). Assessment and treatment of eating disorders in children and adolescents. Archives of Disease in Childhood, 101(12), 1168–1175. -Castelnuovo, G., Pietrabissa, G., Manzoni, G. M., Cattivelli, R., Rossi, A., Novelli, M., Varallo, G., & Molinari, E. (2017). Cognitive behavioral therapy to aid weight loss in obese patients: current perspectives. Psychology Research and Behavior Management, Volume 10, 165–173. -Leavitt, C. E., Leonhardt, N. D., & Busby, D. M. (2019). Different Ways to Get There: Evidence of a Variable Female Sexual Response Cycle. Journal of Sex Research, 56(7), 899–912. -Zizhen, X., Chen, F., Li, W. H. C., Geng, X., Li, C., Meng, X., Feng, Y., Liu, W., & Yu, F. (2017). A review of sleep disorders and melatonin. Neurological Research, 39(6), 559–565. -Riemann, D., Baglioni, C., Bassetti, C. L., Bjorvatn, B., Grošelj, L. D., Ellis, J., Espie, C. A., Garcia-Borreguero, D., Gjerstad, M. D., Gonçalves, M., Hertenstein, E., Jansson-Fröjmark, M., Jennum, P., Leger, D., Nissen, C., Parrino, L., Paunio, T.,

Pevernagie, D., Verbraecken, J., Spiegelhalder, K. (2017). European guideline for the diagnosis and treatment of insomnia. *Journal of Sleep Research*, 26(6), 675–700.

-Suzuki, K., Miyamoto, M., & Hirata, K. (2017). Sleep disorders in the elderly: Diagnosis and management. *Journal of General and Family Medicine*, 18(2), 61–71.

-Sutter, M. E., & Perrin, P. B. (2016). Discrimination, mental health, and suicidal ideation among LGBTQ people of color. *Journal of Counseling Psychology*, 63(1), 98–105.

-Yarns, B. C., Abrams, J. R., Meeks, T. W., & Sewell, D. K. (2016). The Mental Health of Older LGBT Adults. *Current Psychiatry Reports*, 18(6).

-Tavares, I. M., Moura, C. C., & Nobre, P. (2020). The Role of Cognitive Processing Factors in Sexual Function and Dysfunction in Women and Men: A Systematic Review. *Sexual Medicine Reviews*, 8(3), 403–430.

-McCabe, M. P., Sharlip, I. D., Lewis, R. W., Atalla, E., Balon, R., Fisher, A. D., Laumann, E. O., Lee, S. S., & Segraves, R. T. (2016). Risk Factors for Sexual Dysfunction Among Women and Men: A Consensus Statement From the Fourth International Consultation on Sexual Medicine 2015. *The Journal of Sexual Medicine*, 13(2), 153–167.

-Faubion, S. S., & Rullo, J. E. (2015). Sexual Dysfunction in Women: A Practical Approach. *PubMed*, 92(4), 281–288.

Practicum	RELATIETHERAPIE EN SEKSUALITEIT
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	E. Stroo MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Het eerste deel van deze training richt zich op de taxatie van relatieproblematiek en op technieken om paren met relationele problemen te motiveren voor een behandeling. Ook zal de student oefenen met het toepassen van enkele systeemtherapeutische technieken die tot doel hebben de communicatie tussen de partners te verbeteren.</p> <p>Het tweede deel van de training richt zich op het adequaat kunnen omgaan met seksuele problematiek in professionele relaties. De training stelt zich ten doel dat de student enige vaardigheid ontwikkelt in het bespreekbaar maken van de seksuele beleving en seksuele problematiek. Om dit te bewerkstelligen zal de student worden aangespoord om over zijn eigen seksualiteit na te denken en zijn opvattingen daarover te bespreken met medestudenten. Tot slot zal worden stilgestaan bij de seksuele anamnese, waarbij er expliciet aandacht is</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van het practicum :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seksualiteit op professionele wijze te bespreken op basis van een anamnestic gesprek, met oog voor sensitiviteit en zorgvuldigheid in de communicatie. (EK5d, 3a, 12d) 2. Inhoudelijk te reflecteren op eigen gevoelens, normen en waarden die kunnen meespelen in gesprekken over seksualiteit en hoe deze het professioneel handelen kunnen beïnvloeden. (EK12d) 3. Kennis en vaardigheden toe te passen in het voorbereiden en uitvoeren van een seksuele taxatie of eenvoudige seksuele anamnese binnen een diagnostisch kader. (EK5d, EK3a, EK12d)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Klinische psychologie I en II en gespreksvaardigheden I en II
Wijze van toetsen	Practicum: Verslag (taxatiegesprek of seksuele anamnese) 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Verslag: 100%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Hertlein, K. M., Weeks, G. R., & Gambescia, N. (2020). <i>A Clinician's Guide to Systemic Sex Therapy</i> -Peterson, Z. D. (Ed.). (2017). <i>The Wiley Handbook for Sex Therapy</i> -Johnson, S. M. (2019). <i>Attachment-Based Family Therapy</i> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	OPVOEDEN EN OPVOEDEN ALS BEROEP
vak code	B3.1 Kj
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	Prof.dr. M. Sanches
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok wordt gekeken naar de wetenschap van opvoeden en van verstoorde opvoed situaties in het bijzonder, de drie meest gebruikte interventiemodellen behandeld. Inzicht en kennis van geweld en de impact van geweld op kinderen
Leerdoelen:	Aan Het eind van dit blok hebben studenten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Inzicht en kennis van pedagogiek en orthopedagogiek, inclusief de belangrijkste stromingen en recente ontwikkelingen. (EK1e, EK3c) 2. Kennis en inzicht in opvoeding en in verstoorde ontwikkelingsprocessen, met aandacht voor preventieve en curatieve pedagogische ondersteuning. (EK1e, EK3c) 3. Inzicht in en kennis van de problematiek rond geweld tegen kinderen, evenals de impact van dergelijk geweld op de ontwikkeling van het kind. (EK1e, EK3c, EK10c) 4. Kennis van en inzicht in diverse interventiemodellen, en het vermogen om deze op een passende manier toe te passen in orthopedagogische praktijksituaties. (EK5a, EK5b)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Ontwikkelings psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloktoets: OV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Cijfer tentamen, 10 open vragen, max 100 punten (met weging)
Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Ruijsenaars, W., Van den Bergh, P. M., & Van Drenth, J. M. L. (2022). <i>Inleiding in de orthopedagogiek</i>. Groningen/Meppel: Gompel & Svacina. -Specifiek Opvoeden Orthopedagogische theorie en praktijk (2015) -Competentievergroting in de residentiele jeugdzorg, N.W. Slot, H.J.M Spanjaard (2018) • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar -Onderzoek Violence against Children (Unicef/IGSR 2018)

NAAM VAK	PSYCHOPATHOLOGIE VAN HET JONGE KIND
vak code	B3.2 KJ
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	S. Filemon, MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	Als kind- en jeugdpsycholoog kun je diverse vragen krijgen over de ontwikkeling en het gedrag van jonge kinderen. Voor het gemak beperken we ons hier tot jonge kinderen, van 0 tot ca. 10 jaar omdat de puberteit weer specifieke problemen met zich meebrengt. Hoe kun je nu onderscheid maken tussen een stoornis en normaal gedrag dat bij een bepaalde leeftijd hoort, wanneer is er nu sprake van een achterstand en wanneer is een kind nu gewoon iets langzamer. De DSM-5 geeft hierbij voor psychologen, psychiaters en andere professionals criteria voor de classificatie van psychische stoornissen. Voor dit vak zal met name het gedeelte neurobiologische ontwikkelingsstoornissen behandeld worden uit de DSM-5, enkele hiervan zijn al kort behandeld in ontwikkelingspsychologie 1 / 2. Nu zal echter meer de diepte worden ingegaan en ook uitgebreid op oorzaken en verklarende theorieën worden ingegaan. Je zult ook zelf aanvullende (wetenschappelijke) artikelen moeten zoeken.
Leerdoelen:	Aan Het eind van dit blok hebben studenten: 1. kennis en inzicht in de wetenschappelijke theorieën van de zogenaamde “neurodevelopmental” stoornissen cq ontwikkelingsstoornissen (EK2b, Ek3a)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Ontwikkelings psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloктоets: MKV; & open en geslotenvragen)
Wijze van vaststellen eindcijfer	MKV met toetscorrectie = 40% eindcijfer en OV 60% eindcijfer
Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none">• Boeken -Rigter, J., & Van Hintum, M. (2021). Ontwikkelingspsychopathologie bij kinderen en jeugdigen: een inleiding. -Carr, A. (2015). The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology by Alan Carr Medicine.Routledge. https://rack.sbhealthsource.org/public/1070243401_the_handbook_of_child_and_by_alan_carr.html, -Braet, C., & Bögels, S. (2020) Protocollaire behandelingen voor kinderen en adolescenten met psychische klachten• Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	ANAMNESE MET OUDERS OVER HET KIND
vak code	B3.2 KJ P
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	S. Filemon, MSc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	Om een eventuele diagnose te kunnen stellen, moet je niet alleen bekend zijn met de criteria en weten welke diagnostiek je eventueel moet inzetten, maar ook een anamnese kunnen afnemen. Een anamnese bij jonge kinderen neem je meestal af bij de ouders of verzorgers van het kind. Er is een overlap met de algemene anamnese, maar er zijn ook specifieke onderdelen. Tijdens het practicum zal hier aandacht aan besteed worden
Leerdoelen:	Aan het eind van het practicum : 1. Kunnen studenten een anamnese gesprek met ouders af te nemen over hun kind. (EK5d, Ek5c, Ek12d)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Ontwikkelingspsychologie I en II
Wijze van toetsen	Practicum: Verslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	Verslag 100%
Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Cepeda, C., & Gotanco, L. (2017). <i>Psychiatric Interview of Children and Adolescents</i>. American Psychiatric Association. -Braaten, E. (2019). <i>The Child Clinician's Report-Writing Handbook</i> (2e ed.). Guilford Press. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM VAK	LEARNING DISABILITIES
vak code	B3.3 KJ
Studiepunten	6
Contactuuren	56
Naam docent	Drs A Themen
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>Waarschijnlijk kennen we allemaal wel kinderen of leerlingen met leerstoornissen. Misschien ervaar je zelf uitdagingen met lezen of rekenen. In onze maatschappij is het steeds belangrijker om goed te kunnen functioneren op school, maar helaas hebben veel kinderen moeite met leren. Bij leerstoornissen denken velen vooral aan dyslexie, maar er zijn meerdere vormen van leerproblemen. Deze cursus richt zich op twee specifieke stoornissen: dyslexie en dyscalculie.</p> <p>Om te begrijpen wat er bij dyslexie en dyscalculie gebeurt, is het belangrijk eerst te kijken naar de normale ontwikkeling van lees- en rekenvaardigheid. In deze cursus lees je wetenschappelijke literatuur over vragen zoals: Hoe kunnen we dyslexie of dyscalculie verklaren? Hoe kunnen we leesvaardigheid of rekenproblemen voorspellen? We onderzoeken ook de ontwikkeling van lezen en rekenen en de betekenis daarvan voor het onderwijs van deze vaardigheden op school.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit blok heeft de student kennis over en inzicht in:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De vaardigheden en processen die een rol spelen bij het leren lezen en rekenen door jonge kinderen. (EK3c) 2. De verklaringsmodellen, het meten en de behandelmogelijkheden van dyslexie (leesstoornis) en dyscalculie (rekenstoornis). (EK3c, EK5a,b, EK8, EK10a,c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Ontwikkelings psychologie I en II
Wijze van toetsen	Bloktoets: OV (open-boek)100%

Wijze van vaststellen eindcijfer	OV 100% eindcijfer
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none">• Boeken <p>-Chinn, S. (2020). <i>Identifying, assessing and supporting learners with dyscalculia</i>. London: Bloomsbury Academic.</p> <p>-Desoete, A., Roeyers, H., & De Clercq, A. (2015). <i>Dyscalculie</i>. Leuven: Acco.</p> <p>-Jackson, L. M. (2023). <i>Discovering dyscalculia: One woman's powerful story of masking and unmasking her learning difficulty</i>. London: Jessica Kingsley Publishers.</p> <p>-Shaywitz, S., & Shaywitz, J. (2020). <i>Overcoming dyslexia: Second edition</i>. New York, NY: Vintage Books.</p> <p>-Verhoeven, S., & Boersen, G. (2017). <i>Dyslexie: Stoornis of intelligentie</i>. Amsterdam: Boom uitgevers Amsterdam.</p> <ul style="list-style-type: none">• Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

Practicum	DIAGNOSTIEK VAN LEERPROBLEMEN
vak code	B3.3 KJ P
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	Drs A Themen
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit practicum maak je kennis met verschillende tests die ontwikkeld zijn om intelligentie en schoolse vaardigheden te meten, zoals technisch lezen, leesbegrip, spelling en rekenen. Deze beoordeling van vaardigheden wordt vaak "orthodidactische diagnostiek" genoemd. De verzameling tests die we bespreken, is een selectie van de beschikbare meetinstrumenten, waarvan veel ook in scholen worden gebruikt om het niveau van leerlingen vast te stellen. Voor onderwijs- en ontwikkelingspsychologen is het waardevol om inzicht te krijgen in deze diagnostische instrumenten, omdat dit helpt om de onderdelen van het leerproces te identificeren waar problemen kunnen ontstaan. Onderwijs- en ontwikkelingspsychologen werken bij het diagnosticeren van leerproblemen samen met leerkrachten, ouders en andere professionals. Daarnaast leer je in dit practicum over de diagnostische werkwijze, mogelijkheden en beperkingen binnen de Surinaamse context door samen te werken met instellingen die kinderen met leerproblemen diagnosticeren. Je oefent vaardigheden in psychodiagnostiek (VIP) aan de hand van casussen en het afnemen van diagnostische tests.
Leerdoelen:	Aan het eind van het practicum kan de student <ol style="list-style-type: none"> 1. De deelvaardigheden van lezen en spellen van een kind in kaart te brengen met behulp van de van der Leij-methode. (EK3) 2. De SON 2.5-7 of SON 6-40 intelligentietest af te nemen en het SON IQ te bepalen. (EK3) 3. De WISC-intelligentietest (gedeeltelijk) te organiseren en af te nemen bij een kind en diens ouders, onder begeleiding van een bevoegd professional. (EK5) 4. WISC-resultaten te scoren en te interpreteren, zowel van eigen afnames als van anonieme casussen. (EK5) 5. Een onderzoeksverslag te schrijven waarin de resultaten helder worden gepresenteerd. (EK5)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten Practicum: Excursie naar Surinaamse instellingen, presentatie en verslag Gastcollege
Vereiste voorkennis	Ontwikkelingspsychologie I en II
Wijze van toetsen	Practicum: Verslag en presentatie
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: Presentatie 50% & Verslag 50% Practicumcijfer: presentatiecijfer en cijfer voor het verslag worden gemiddeld
Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Tellegen, P. J., van der Ploeg, F. A. E., & van Zessen, G. (2018). <i>Psychodiagnostiek: theorie en praktijk</i> (3e editie). Boom. -Van der Leij, A. (2013). <i>Dyslexie en leesproblemen: diagnostiek en behandeling</i>. Bohn Stafleu van Loghum. -Verhoeven, L., & van Balkom, H. (2016). <i>Diagnostiek en behandeling van leerproblemen</i>. Hogrefe Uitgevers. -Wechsler, D. (2014). <i>Wechsler Intelligence Scale for Children – Fifth Edition (WISC-V)</i>. Pearson. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM CURSUS	PERSON PERCEPTION
PRACTICUM	Psychodiagnostiek
Contacturen per blok	50 uur, owg, college, practicum en toets
blok en studiefase	Blok 3.1.3
Naam docent	V. Ramautar, Msc.
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>In dit blok Persoon Perception staan de processen centraal die de perceptie van anderen en de zelfperceptie beïnvloeden. Dit blok richt zich voornamelijk op de fundamentele theorie en het onderzoek van de persoon perceptie en sociale cognitie.</p> <p>Een belangrijk deel binnen de arbeids -en organisatie psychologie in het algemeen is het evalueren van mensen en op basis hiervan beslissingen nemen. Beoordeling, selectie, ontwikkeling en interpersoonlijke interactie zijn de belangrijkste processen in organisaties. Dynamiek van de fundamentele sociale psychologie vormt de basis voor deze processen.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak is de student in staat om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De belangrijkste theorieën en modellen uit de sociale psychologie met betrekking tot de vorming van de perceptie van anderen te benoemen en toe te lichten, waaronder de <i>Implicit Personality Theory</i>, het <i>Wholistic Impression versus Cognitive Algebra Model</i>, de <i>Personal Construct Theory</i> en <i>Kelly's Covariance Theory</i>. (EK2d, EK3b) 2. Verschillende effecten en processen die vooringenomenheid (bias) veroorzaken bij de perceptie van zichzelf en anderen aan te duiden, te verklaren hoe groepen zich vormen en wat dit betekent voor de perceptie van zelf en anderen, en uit te leggen hoe processen als discriminatie, racisme en seksisme ontstaan, in stand worden gehouden, gemeten kunnen worden en afgebroken kunnen worden. (EK2d) 3. De belangrijkste theorieën en modellen uit de sociale psychologie met betrekking tot de vorming van zelfperceptie te benoemen en toe te lichten, waaronder de <i>Social Comparison Theory</i>, <i>Two-Factor Theory of Emotion</i>, <i>Self-Awareness Theory</i>, <i>Self-Perception Theory</i>, <i>Self-Evaluation Maintenance Model</i>, <i>Self-Awareness Trap</i> en <i>Self-Guides</i>. (EK3b) 4. De uitkomsten van een aantal invloedrijke experimenten en onderzoeken binnen de persoonsperceptie te beschrijven, waaronder het Asch-experiment, <i>Thin Slices</i> onderzoek, Prentice & Miller studie, Tajfel-experiment, Morris & Peng experiment en het Robber's Cave experiment. (EK5a, EK3b) 5. Transculturele verschillen in zelfperceptie en perceptie van anderen aan te geven. (EK10c)
Onderwijsvorm:	3 Hoorcolleges G en het Schrijven van een minithesis
Vereiste voorkennis	A&O I & II en Sociale Psychologie
Wijze van toetsen	Tentamen: open vragen (60%) Mini thesis (40%)

Wijze van vaststellen eindcijfer	Het eindcijfer van de toets met open vragen wordt vastgesteld door de punten op te tellen van de open vragen en te delen door het aantal open vragen
Onderwerpen mini Thesis	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis experiment Wordt (1974)/ Definitie prejudice/ Modern Racism Scale/ Disparity- covert prejudice/ old fashioned vs modern prejudice & adverse prejudice • Contacthypothese, Relatie low status group met self-esteem , • Stereotype threat • Stereotype inhibition. • Modern Racism Scale / Bogus pipeline/ Reaction time/ Behavioral studies/ Bonafide pipeline /Implicit Association Task • Self-concept/Social comparison theory/2 factor theory of emotion • Self-awareness theory/self-perception theory/private vs self-conscious • Mechanisms of self-enhancement/ Self-serving cognitions + strategiesSelfpresentation: strategic presentation/self-verification • Self-schema's/schematics vs a-schematics/processing information • Self-evaluation Maintenance Model, Self-regulation • Experiment Tesser en Cornell, Experiment Cousins 89 • Independent Self vs. interdependent Self • Cultural difference in attribution • Experiment Morris en Peng • Fundamentele attributiefout/Self-awareness trap/Self guides: actual-ought-ideal selves • Bem self perception theory
Wijze van vaststellen eindcijfer	Tentamen 60% + Minithesis 40%
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Abdullah, S. M. (2019). Social cognitive theory: A Bandura thought review (1982–2012). <i>Psikodimensia: Kajian Ilmiah Psikologi</i>, 18(1), 85–100. -Neuberg, S. L., Kenrick, D. T., & Cialdini, R. B. (2020). <i>Social psychology</i> (4th ed.). Pearson. -Yeager, D. S., & Dweck, C. S. (2014). Implicit theories of personality predict reactions to social-evaluative threat during adolescence. <i>Journal of Personality and Social Psychology</i>, 106(6), 867–880. https://doi.org/10.1037/a0036335 • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar -De Cuyper, K., De Houwer, J., Vansteelandt, K., Perugini, M., Pieters, G., Claes, L., & Hermans, D. (2017). Using indirect measurement tasks to assess the self-concept of personality: A systematic review and meta-analyses. <i>European Journal of Personality</i>, 31(1), 8–41.

NAAM VAK	ORGANISATIEPSYCHOLOGIE 3
vak code	B3.2 AO
Studiepunten	6
Contacturen	56
Naam docent	E. Stroo MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	In dit blok bestuderen we de psychologie van de organisatie van werk, ook wel 'organisatiepsychologie' genoemd. Het algemene doel is het verwerven van kennis en inzicht in de belangrijkste psychologische grondbeginselen en theorieën over werkende organisaties in relatie tot hun omgeving. Dit is niet alleen een cursus 'organisatietheorie' (Ndl. 'Organisatiekunde'). Wel zijn de meest voorkomende organisatietheorieën en theorieën over verandering opgenomen. Concreet worden de volgende onderwerpen bestudeerd: (1) organisatietheorieën, (2) organisatiestructuur, (3) organisatiestrategie, (4) organisatiebeelden, (5) organisatieverandering, (6) weerstand tegen verandering binnen organisaties, (7) psychologische contracten, (8) afwijkend gedrag op de werkvloer en (9) 'klokkenluiden'. Relevante sociale theorieën en modellen die worden overwogen, zijn de 'theorie van beredeneerde/geplande actie', 'organisatierechtvaardigheidstheorie', 'sociale identiteitstheorie', de 'theorie van sociale modellering' en andere.
Leerdoelen:	<p>Als de student klaar is met dit blok kan de student :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnose van organisaties (organisatietheorie, organisatieontwerp): (EK3b) <ul style="list-style-type: none"> - Je kunt een goede definitie/beschrijving geven van het begrip 'organisatie - Je hebt inzicht in de belangrijkste organisatietheorieën en kunt deze op een tijdlijn plaatsen - Je hebt kennis van de belangrijkste 'structurele kenmerken' van organisaties (Mintzberg) - Je hebt inzicht in / kunt 'organisatiemetaforen' (Morgan) toepassen op organisatie - Je hebt inzicht in wat organisatiestrategie is. 2. Diagnose van organisatieverandering (organisatieverandering en -ontwikkeling) (EK3b) <ul style="list-style-type: none"> - Je hebt inzicht in de belangrijkste soorten organisatieveranderingen - Je kent fases van gestructureerde organisatieverandering - Je kunt de verschillende fases van de levenscyclus van een organisatie beschrijven 3. Weerstand tegen organisatieverandering (EK3b, EK1d, EK5a,b) <ul style="list-style-type: none"> - Je hebt kennis van antecedenten van weerstand tegen organisatieverandering - Je hebt inzicht in belangrijke psychologische theorieën die weerstand tegen verandering proberen te verklaren Je kunt concrete voorstellen formuleren voor het omgaan met weerstand tegen organisatieverandering 4. Psychologische contracten (EK3b) <ul style="list-style-type: none"> - Je weet wat psychologische contracten zijn - Je hebt inzicht in de correlaten van psychologische contracten - Je raakt vertrouwd met eigenzinnige deals (i-deals) 5. Afwijkend werkgedrag in organisaties (contraproductief gedrag in organisaties, sabotage, afwijkend gedrag in organisaties) (EK1d, EK3b) 6. Je hebt inzicht in de psychologische theorieën (rechtvaardigheidstheorie; theorie van beredeneerd/gepland handelen) met betrekking tot afwijkend werkgedrag in organisaties (EK3b) 7. Je hebt inzicht in de verschillende vormen van afwijkend werkgedrag (EK3b)

Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Arbeids- en organisaties psychologie I en II en sociale psychologie
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV & Openvragen
Wijze van vaststellen eindcijfer	100%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>Jex, S. M., Britt, T. W., & Thompson, C. A. (2024). <i>Organizational psychology and organizational behavior</i> (4th ed.). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

practicum	ORGANISATIE ADVIES 1
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	E. Stroo MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Uitzetten en verslag doen van een risico inventarisatie in een Surinaamse organisatie
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van het practicum (ek5)</p> <p>1. Kan de student een risico-inventarisatie uitvoeren en verslag van doen</p>
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Arbeids- en organisatiepsychologie I en II en sociale psychologie
Wijze van toetsen	Practicum: Verslag (Risico-inventarisatie Rapport & Reflectie) 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: Verslag (Risico-inventarisatie Rapport & Reflectie) 100%
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Hale, A. R., & Hovden, J. (2019). Management and culture: contextualising its role in risk, safety and resilience. <i>Safety Science</i>, 120, 363–372.</p> <p>-International Organization for Standardization. (2018). <i>ISO 45001:2018 – Occupational health and safety management systems – Requirements, with guidance for use</i>. Genève: ISO.</p> <p>-Hopkins, A. (2018). <i>Risk-based safety management</i>. Melbourne: Australian Minerals Industry Research Association.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM CURSUS	OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY
Contacturen per blok	44 uren owg
blok en studiefase	B3.3.3
Naam docent	D. Isselt , Msc.
Korte omschrijving van devakinhoud	<p>In dit blok leer je de basis voor het ontwerpen en organiseren van gezond en veilig werk. Werk is een belangrijke spil in het leven van veel mensen. Voor de meeste mensen geldt: werken maakt gezond. Behalve bron van inkomsten, kan werk regelmaat en uitdagingen bieden, uitzicht op sociaal gewaardeerde posities, zelfontplooiing en leuke collega's. Werk kan echter ook een belangrijke bron van stress en frustratie zijn. De manier waarop het werk en de organisatie zijn vormgegeven spelen hierbij een minstens zo belangrijke rol als de cognities en het gedrag van het individu. Uitgangspunt voor deze cursus is daarom dat je bij het ontwerpen van werk in eerste instantie moet aansluiten bij de capaciteiten en beperkingen van de mens. Verkeerd ontworpen functies en taken kunnen leiden tot fysieke en cognitieve overbelasting, vermoeidheid, fouten, en op de lange termijn tot gezondheidsgevolgen zoals burnout.</p> <p>Dit blok biedt inzicht in deze problematiek vanuit verschillende psychologische invalshoeken, zoals de gezondheidspsychologie (bijv. psychosociale voorspellers van gezondheid en welbevinden), cognitieve psychologie (bijv. aandacht en perceptie, en de koppeling tussen perceptie en actie) en de sociale psychologie (bijv. groepsklimaat). Een belangrijke vraag hierbij is wat deze wetenschappelijke inzichten betekenen voor de praktijk. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld functieanalyse en taak(her)ontwerp. Ook is er aandacht voor het ontwerpen van interventies op het werk, gericht op het verbeteren van de veiligheid en gezondheid van werknemers.</p>
Leerdoelen:	<p>Aan het einde van dit vak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kan de student arbeidstaken en de psychosociale werkomgeving analyseren en (her)ontwerpen binnen een psychologisch kader gericht op het bevorderen van de gezondheid en veiligheid van het bedrijf en zijn werknemers.(EK3b, 5a,b)
Onderwijsvorm:	Colleges en onderwijsgroepen
Vereiste voorkennis	Arbeids- en organisatiepsychologie I en II en sociale psychologie
Wijze van toetsen	Tentamens en practicum verslag
Voorwaarden voor afleggen tentamen	Voldaan aan aanwezigheidsverplichting
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het eindcijfer voor de MC toets wordt vastgelegd door de gecorrigeerde score met een gokcorrectie te nemen. Rekenmodel Bij 40 vragen en 26 goed hoort het cijfer 5,5
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Schaufeli, W. B., & De Witte, H. (2020). <i>Handleiding Burnout Assessment Tool (BAT)</i>. KU Leuven. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar - Edú-Valsania, S., Laguía, A., & Moriano, J. A. (2022). Burnout: A review of theory and measurement. <i>International Journal of Environmental Research and Public Health</i>, 19(3), 1780.

Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docenten	D. Isselt MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het doel van dit practicum is het uitvoeren van een risicoanalyse binnen een Surinaamse organisatie. Jullie leren hoe je een organisatiediagnose stelt op het gebied van veiligheid en gezondheid van werknemers, hierover een schriftelijk advies opstelt en dit advies ook mondeling kunt toelichten. Specifiek zal er aandacht zijn voor het herkennen van weerstand binnen de organisatie en het aanleren van technieken om effectief met deze weerstand om te gaan. De organisatiediagnose richt zich op het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en het waarborgen van de gezondheid en veiligheid van medewerkers. In Suriname is veilig en gezond werken ook een belangrijk thema, ondersteund door de Arbo- en Veiligheidswetgeving en diverse richtlijnen vanuit het ministerie van Arbeid en Sociale Zaken. Werkgevers zijn verplicht om jaarlijks risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid te inventariseren, te evalueren en structureel aan te pakken. Voor het practicum maken we gebruik van een van de beschikbare instrumenten die in Suriname toepasbaar zijn, waaronder ook digitale hulpmiddelen om het risico-inventarisatieproces te ondersteunen.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit practicum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kan de student een risicoanalyse uitvoeren binnen een organisatiecontext, waarbij relevante risico's systematisch worden geïdentificeerd, geclassificeerd en beoordeeld. (EK3b, EK5a, EK5b) 2. Kan de student de doelstellingen en toepassingen van risicoanalyses benoemen en onderbouwen, en deze kennis toepassen bij het adviseren over preventieve maatregelen en beleidskeuzes. (EK3b, EK5a, EK5b) 3. Kan de student een schriftelijk organisatieadvies opstellen, gebaseerd op de resultaten van de risicoanalyse, en daarbij praktische aanbevelingen formuleren ter verbetering van veiligheid, welzijn of efficiëntie in de organisatie. (EK3b, EK5a, EK5b)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten/ bedrijfsbezoeken
Vereiste voorkennis	A & O 1 en 2 en sociale psychologie
Wijze van toetsen	Reflectieverslag schrijven met daarin organisatieadvies en risicoanalyse
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Practicumtoets wordt bepaald door het reflectieverslag
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <ul style="list-style-type: none"> -Browne, K. (2016). Workplace safety and health in developing countries: A review of the literature and framework for research. <i>Journal of Safety Research</i>, 56, 9–21. Goetsch, D. L. (2018). <i>Occupational safety and health for technologists, engineers, and managers</i> (8th ed.). Pearson. -Ministry of Labour, Technological Development and Environment Suriname. (2020). <i>Arbo- en veiligheidswet Suriname: Handleiding voor werkgevers</i>. Paramaribo. • Artikel <ul style="list-style-type: none"> - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM CURSUS	THESIS
Studiebelasting	12 ECTS
Coördinator	Richtingscoördinator
Doelstelling	Een bachelor in de Psychologie moet in staat zijn om een psychologische vraagstelling op een wetenschappelijke manier te beantwoorden. Deze bekwaamheid kan op verschillende manieren blijken. Zo kan een psychologische vraagstelling worden beantwoord met een uitgebreide literatuurstudie, een wetenschappelijk experiment, een vragenlijstonderzoek, of middels psychodiagnostisch onderzoek. In de bachelorproef voert de student een van deze typen onderzoek uit en legt daarvan op een wetenschappelijke manier verslag. Deze zogenoemde bachelorsthesis is een vereiste om door te kunnen stromen naar de Masterfase en afsluiting van de bachelorstudie.
Omvang	Voor de bachelorproef staan 12 ECTS (335 studie-uren). Een aanzienlijk deel van deze periode zal bestaan uit het schrijven van de bachelorscriptie. In het geval van een literatuurstudie zal deze scriptie een omvang hebben van circa 26 pagina's met anderhalve regelafstand. In het geval van een empirisch onderzoek geldt een omvang van circa 16 pagina's met anderhalve regelafstand. Deze omvang is exclusief de titelpagina en de referentielijst. De genoemde omvang is een richtlijn, zie verder thesis reglement van de Anton de Kom Universiteit..
Beoordelingscriteria	Bachelor thesis beoordelingsrubriek FMijW (ter inzage)

Keuzevakken aangeboden door de studierichting

NAAM VAK	THE UPWARD SPIRAL: AN INTRODUCTION TO POSITIVE PSYCHOLOGY
vak code	B3.K1
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	J. Cruden MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	De positieve psychologie is de meest recente stroming binnen de psychologie. Het is de wetenschappelijke studie van de menselijke bloei, en een toegepaste aanpak voor optimaal functioneren. Het wordt ook omschreven als de studie van de sterktes en deugden die individuen, gemeenschappen en organisaties in staat stellen om te gedijen. Dit vak biedt een algemene introductie en beschrijft hoe positieve psychologie wordt toegepast in de klinische setting, op de werkvloer en in het onderwijs en scholing.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit blok kunnen studenten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aangeven hoe de positieve psychologie-beweging zich heeft ontwikkeld, wat de relevantie ervan is en hoe deze zich kan ontwikkelen binnen Suriname en het Caribisch gebied. (EK10a, EK10b, EK10c) 2. Beschikken over basiskennis van thema's binnen de positieve psychologie, zoals karaktersterktes en deugden, positieve emoties, geluk, veerkracht, 'flow', en onderzoek en toepassingen van alternatieve geneeswijzen. (EK1a, EK1b, EK1c) 3. Aangeven hoe positieve psychologie wordt toegepast in diverse contexten, waaronder de klinische setting, werkvloer en onderwijs. (EK3a, EK3b, EK3c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Het volgende is niet vereist, maar wel aangeraden: Basiskennis over de klinische psychologie, onderwijspsychologie en arbeids- en organisatie psychologie. Te verkrijgen uit o.a.: Klinische psychologie 1 en 2, Ontwikkelingspsychologie 1 en 2, Arbeids- en organisatiepsychologie 1 en 2
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV; 40/60 (open en geslotenvragen)
Wijze van vaststellen eindcijfer	M.C. met toetscorrectie = 40% eindcijfer en OV 60% eindcijfer

Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none">• Boeken -Bohlmeijer, E., Jacobs, N., Walburg, J. A., & Westerhof, G. (2020). Positieve Psychologie. Uitgeverij. ISBN: 9789024433445.• Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar
---------------------	--

practicum	TECHNIEKEN TER VERGROTING VAN WELBEVINDING
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	J. Cruden MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Dit vak introduceert studenten tot positieve psychologie en leert hen hoe ze positieve psychologische interventies kunnen begrijpen en toepassen. Studenten leren theoretische achtergronden van positieve psychologie en ontwikkelen praktische vaardigheden om welzijn, veerkracht en geluk te bevorderen, zowel op persoonlijk als gemeenschapsniveau. Het doel is om studenten in staat te stellen positieve psychologische concepten en technieken effectief te gebruiken in hun eigen leven en bij het begeleiden van anderen naar een gezonder en gelukkiger bestaan.
Leerdoelen:	Aan het eind van het practicum kunnen studenten : 1. Een aantal positieve interventies toepassen die bijdragen aan het vergroten van het eigen welzijn (EK 5 b en c)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Geen
Wijze van toetsen	Practicum: presentaties
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: presentaties (100%)
Tentamenstof	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none">• Boeken -Bohlmeijer, E., Jacobs, N., Walburg, J. A., & Westerhof, G. (2020). Positieve Psychologie. Uitgeverij. ISBN: 9789024433445• Artikel - Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

NAAM VAK	EVOLUTIEPSYCHOLOGIE : OORSPRONG
vak code	B3.K2
Studiepunten	5
Contacturen	38
Naam docent	J. Cruden MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Centraal in dit blok staat of menselijk gedrag beter begrepen kan worden door het geëvolueerd te beschouwen door functies, de ontwikkelingsgeschiedenis en de interacties met cultuur. Aan het eind van dit blok kunnen studenten menselijk gedrag en complexe psychologische processen verklaren vanuit een evolutionair psychologisch perspectief en zal in staat zijn om dienovereenkomstig onderzoeksvragen te formuleren. Dit blok zal studenten ook helpen om de bevindingen van psychologisch onderzoek beter te begrijpen.
Leerdoelen:	Aan het eind van dit vak kunnen studenten: <ol style="list-style-type: none">1. Beschrijven wat de belangrijkste theorieën, concepten, studies en bevindingen zijn binnen de evolutionaire psychologie.(EK2a)2. Uitleggen hoe uiteenlopende menselijke gedragingen, emoties en cognitieve processen (zoals liefde, samenwerking, oorlog, en roddels) geïnterpreteerd kunnen worden vanuit een evolutionair perspectief.(EK2a)3. Beoordelen welke evolutionaire voordelen en nadelen verbonden zijn aan verschillende menselijke gedragingen en levenskeuzes. (EK10a, EK10b, EK10c)
Onderwijsvorm	Colleges en onderwijsgroepen.
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Blok toets: MKV 100%
Wijze van vaststellen eindcijfer	Het cijfer voor de Blok toets is de score op de MKV toets, na toepassing van een gokcorrectie (Rekenmodel bij 40 vragen: 26 goed voor 5.5). Cesuur is 5.5
Literatuur	Verplicht materiaal <ul style="list-style-type: none">• Boeken<ul style="list-style-type: none">-Buss, D. M. (2019). Evolutionary Psychology: The New Science of the Mind (Sixth edition).• Artikel<ul style="list-style-type: none">- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar

Practicum	GEDRAGSOBSERVATIES
Studiepunten	2
Contactuuren	12
Naam docent	J. Cruden MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	Het doel van het practicum Gedragsobservatie is dat studenten kennismaken met de vaardigheid van het systematisch observeren van gedrag. Studenten raken bekend met de verschillende aspecten van observatie als methode van dataverzameling in onderzoek.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit vak kunnen studenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Formuleren van een onderzoekshypothese die voortkomt uit theorieën binnen de evolutionaire psychologie. (EK7a, EK7c, EK7d) 2. Ontwikkelen van een onderzoeksvorstel dat geschikt is om de geformuleerde hypothese(n) te toetsen (EK7a, EK7c, EK7d) 3. Schrijven van een wetenschappelijk onderzoeksrapport waarin de opzet, uitvoering, resultaten en interpretatie van een onderzoek helder worden gepresenteerd. (EK6b) 4. Geven van een mondelinge wetenschappelijke presentatie over het uitgevoerde onderzoek aan een academisch publiek.(EK11)
Onderwijsvorm	Practicumbijeenkomsten
Vereiste voorkennis	Nvt
Wijze van toetsen	Practicum: onderzoeksverslag gekoppeld aan een eind presentatie
Wijze van vaststellen eindcijfer	Practicum: verslag 70% en presentatie 30%
Literatuur	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Sande, J. P. van de (2018).Gedragsobservatie. Een inleiding tot systematisch observeren (3de druk). Groningen: Martinus Nijhoff</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

NAAM VAK	Multisensorische Remediering Ernstige Lees- en Spellingsproblematiek
vak code	3.K.3
Studiepunten	7 ects
Contacturen	50
Naam docent	Drs. A. Themen/S.Filemon, MSc
Korte omschrijving van de vakinhoud	<p>In deze module leer je hoe je kinderen met ernstige lees- en spellingsproblemen effectief kunt ondersteunen. Je maakt kennis met een evidence-based aanpak waarbij alle onderliggende problemen structureel en integraal worden aangepakt. De multisensoriële benadering houdt in dat meerdere zintuigen worden gebruikt om het leren te ondersteunen. Dit kan onder meer het gebruik van visuele, auditieve en bewegingselementen omvatten om het leesproces te versterken. Daarnaast ontvang je praktische handvatten en richtlijnen voor het ontwerpen en uitvoeren van een doelgericht en efficiënt remediëringsprogramma. Er is speciale aandacht voor de rol van leesproblemen en dyslexie binnen het Surinaamse onderwijs en hoe je als professional passende interventies kunt inzetten. Zo ontwikkel je de vaardigheden om kinderen optimaal te begeleiden in het verbeteren van hun lees- en spellingvaardigheden. Het is belangrijk om te beseffen dat effectieve remediering van lees- en spellingsproblemen maatwerk vereist. De individuele behoeften en omstandigheden van elke leerling moeten worden meegenomen in het traject. Daarom is het essentieel dat het programma flexibel is en kan worden aangepast aan de unieke behoeften van elk kind</p>

Leerdoelen:	<p>Evaluatie en diagnose</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan een grondige evaluatie en diagnose uitvoeren van de lees- en spellingsvaardigheden van een kind, inclusief het afnemen van passende toetsen om hiaten in het lees- en spellingsproces vast te stellen. (EK5a; Ek8) De student is in staat om tijdens het remedieringstraject de voortgang van leerlingen systematisch te monitoren en te evalueren met behulp van de juiste toetsinstrumenten. (EK5b,c; EK8) <p>Fonologisch bewustzijn en fonetische instructie</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan het fonologisch bewustzijn van leerlingen identificeren en stimuleren door middel van activiteiten zoals hakken, plakken en rijmen. (EK1e, EK2b, EK5b) De student kan fonetische instructie effectief toepassen om de relatie tussen klanken en letters begrijpelijk te maken voor leerlingen met lees- en spellingsproblemen. (EK2b, EK5b) <p>Effectieve instructie (EK2b; EK5b; EK8)</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan een multisensoriële instructie benadering toepassen, waarbij gebruik wordt gemaakt van visuele, auditieve en kinesthetische elementen ter ondersteuning van het leesproces. De student kan verschillende vormen van fonetische instructie geven, waaronder directe instructie en gerichte oefeningen met didactisch materiaal zoals klankkaarten. De student kan instructies en interventies individualiseren en aanpassen aan de specifieke behoeften en leerstijlen van leerlingen. De student kan een langdurig ondersteunings- en follow-upplan opstellen en uitvoeren, met voortdurende monitoring en evaluatie van de interventies. <p>Ouderbetrokkenheid</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan ouders en verzorgers effectief betrekken bij het remediëringproces, hen informeren over de voortgang en hen ondersteunen in het stimuleren van het leerproces thuis. (Ek5c,d) <p>Praktische toepassing (EK5a,b,c,d)</p> <ul style="list-style-type: none"> De student kan binnen zes weken een remedieringstraject opzetten en uitvoeren voor drie verschillende leerlingen met ernstige lees- en spellingsproblemen. De student kan per leerling een individueel handlingsplan ontwikkelen dat gericht is op het wegwerken van de geconstateerde hiaten in lezen en spelling.
Onderwijsvorm	Werk en hoorcolleges, praktische opdrachten
Vereiste voorkennis	Ontwikkelingspsychologie, onderwijspsychologie, cognitiepsychologie, Leerstoornissen
Wijze van toetsen	Bloktoets: MKV toets en Onderzoeksverslag
Wijze van vaststellen eindcijfer	MKV 50% + Onderzoeksverslag 50%
Tentamenstof	<ul style="list-style-type: none"> - Literatuur beschikbaar in de Universiteitsbibliotheek; artikelen op Moodle. - Syllabus en hand-out praktische leerstof - Basisboeken: - Slavin, R. E. (2018). Educational Psychology: Theory and Practice, 12th edition. NY, NY : Pearson. ISBN 9780134524283 - Woolfolk, A. E. (2016). Educational psychology, 13th edition. England: Pearson 1 Education limited. ISBN-13: 978-1-29-209530-

NAAM VAK	STUDIELOOPBAANBEGELEIDING
vak code	SLB
Studiepunten	2
Contacturen	12
Naam docent	VACATURE
Korte omschrijving van de vakinhoud	Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een essentieel onderdeel van onze opleiding waarin de individuele student centraal staat. Dit vak stelt studenten in staat om zelfreflectie en zelfsturing te ontwikkelen, wat cruciaal is voor hun persoonlijke en professionele groei. Tijdens SLB leren studenten hun studie- en beroepskeuzes te verfijnen, hun studievaardigheden te verbeteren en professioneel gedrag te ontwikkelen. Ze nemen verantwoordelijkheid voor hun academische vooruitgang en leren hoe ze effectief gebruik kunnen maken van persoonlijke dossiers. Kortom, SLB bereidt studenten voor om met passie hun toekomstige beroep vorm te geven door middel van zelfreflectie, planning en persoonlijke ontwikkeling.
Leerdoelen:	<p>Aan het eind van dit blok kunnen studenten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beschrijven hoe zij professioneel gedrag (zoals betrokkenheid, respect en verantwoordelijkheid) binnen een academische context hanteren. (EK12b, EK12d) 2. Toepassen van communicatie- en sociale vaardigheden in interacties met medestudenten, docenten en begeleiders. (EK12c) 3. Verzamelen en structureren van informatie in een persoonlijk dossier en dit onderbouwen in overleg met een SLB-coach. (EK12d) 4. Plannen en monitoren van eigen studievoortgang met het oog op persoonlijke en academische ontwikkeling. (EK12b) 5. Reflecteren op persoonlijke ontwikkeling en professionele houding binnen de opleiding en toekomstige beroepspraktijk. (EK12a, EK12d) 6. Analyseren van persoonlijke motivaties, talenten en drijfveren om studie- en beroepskeuzes te verfijnen. (EK12a, EK12b) 7. Beheren van persoonlijke leerdoelen en het opstellen van een plan voor zelfgestuurde groei (EK12b)
Onderwijsvorm	Hoorcolleges, groepsbijeenkomsten en netwerk-/praktijk doe zelf opdrachten
Vereiste voorkennis	Persoonlijke vaardigheden jaar 1 en 2
Wijze van toetsen	Portfoio opdrachten en eind gesprekken
Wijze van vaststellen eindcijfer	Portfoio opdracht (50%) en eind gesprekken (50%)
Tentamenstof	<p>Verplicht materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boeken <p>-Handleiding SLB</p> <p>-Hoost. M (2008) Studiebegeleiding. Hogeschool Leiden</p> <p>- Cornelissen, M. (2017). <i>Studieloopbaanbegeleiding: Trainingen SLB voor de docent</i>. Amsterdam: Boom.</p> <p>-Nilson, L. B. (2013). <i>Creating self-regulated learners: Strategies to strengthen students' self-awareness and learning skills</i>. Sterling, VA: Stylus Publishing.</p> <p>-Cleary, T. J. (2018). <i>The self-regulated learning guide: Teaching students to think in the language of strategies</i>. New York, NY: Routledge.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Artikel <p>- Op Moodle zijn geselecteerde artikelen en hoofdstukken beschikbaar</p>

Dubbele bachelor en inschrijving in een andere specialisatierichting

Het komt voor dat studenten, terwijl zij wachten op toelating tot een masteropleiding omdat zede om de 2 jaar wordt aangeboden, overwegen een tweede bachelor te starten in een andere specialisatierichting. Het is echter **niet toegestaan** om te beginnen aan een tweede bachelor of vakken in een andere specialisatierichting **zonder dat de huidige bachelor volledig is afgerond**.

De reden hiervoor is dat uit ervaring blijkt dat veel studenten die vroegtijdig starten aan een tweede bachelor hun afstudeertraject in de eerste specialisatierichting niet afronden. Dit kan leiden tot vertraging in het behalen van het diploma.

Belangrijke richtlijn:

Indien je in het collegejaar 2025–2026 een bachelor wilt behalen in een andere specialisatierichting, **zorg er dan voor dat je in het collegejaar 2024–2025 je huidige bachelor in de gekozen specialisatierichting hebt afgerond**.

Deze regel is bedoeld om studenten te ondersteunen bij een gestructureerd en succesvol studieverloop en om te waarborgen dat de vereiste kennis en competenties in de eerste specialisatierichting volledig zijn afgerond voordat een nieuw traject wordt gestart.

Instream vanuit OPW of andere opleidingen binnen de faculteit

Studenten met een Bacheloropleiding Onderwijs- en Pedagogische Wetenschappen (OPW) kunnen na hun afstuderen niet automatisch instromen in het tweede jaar van de Bacheloropleiding Psychologie. Hoewel er inhoudelijke raakvlakken zijn, verschillen de opleidingen op belangrijke onderdelen, zoals biologische, cognitieve en sociale psychologie, arbeids- en organisatiepsychologie, kinder- en jeugdpsychologie, psychopathologie en psychometrie. Het curriculum van de voormalige opleiding Agogiek en Onderwijskunde bood hiervoor meer aansluiting dan het huidige OPW-programma, waarin minder inhoudelijke dekking is van de psychologische kerngebieden.

Dit geldt ook voor studenten die een andere opleiding hebben afgerond binnen de faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen met een psychologische component. Na toelating tot het eerste jaar kan op individuele basis een verzoek tot vrijstelling voor specifieke vakken worden ingediend bij de examencommissie. Een directe overstap naar jaar 2 is niet mogelijk, onder andere vanwege de opbouw en samenhang van het onderwijsprogramma.

Voor alle instromers ook met een eerder behaalde bachelor geldt dat zij moeten beschikken over een VWO-diploma met minimaal een 6 voor Wiskunde, Nederlands en Engels en Havisten moeten het schakeljaar hebben gedaan met ook de cijfers 6 voor wiskunde, nedelnads en enegels. Deze toelatingsvoorwaarden blijven van kracht, ongeacht vooropleiding, omdat het onderwijsprogramma van Psychologie een sterke academische en methodologische basis vereist.

Toelating tot de master Psychologie (geldend voor cohort 6, 2028–2030)

Toelating tot de masteropleiding Psychologie vereist meer dan alleen academische geschiktheid. Van studenten wordt tevens verwacht dat zij beschikken over de persoonlijke en ethische kwaliteiten die essentieel zijn voor het verantwoord uitoefenen van het psychologenberoep. Wij verwachten een diepgaand besef van gelijkwaardigheid ongeacht achtergrond, geloof, gender of geaardheid evenals voldoende mentale veerkracht en het vermogen tot zelfreflectie.

Daarnaast is het goed om te beseffen dat er een beperkt aantal plaatsen beschikbaar is in de master, mede vanwege het aantal stageplekken. Omdat alle studenten in de masterfase stage lopen, kunnen wij niet onbeperkt studenten toelaten. Dit betekent dat de toelatingsprocedure selectief is.

De toelatingsprocedure bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een afgerond cijfer van ten minste een 7.0 voor de bachelor-thesis.
- Een gemiddeld cijfer van ten minste een 6.5 voor de specialisatievakken, waarbij geen van deze vakken lager dan een 6 mag zijn.
- Een motivatiebrief met expliciete ethische reflectie (inclusief vragen over gelijkwaardigheid, omgaan met diversiteit en morele dilemma's).
- Een kort reflectief interview met aandacht voor zelfinzicht, mentale draagkracht en professionele houding.
- Een casusanalyse waarin een moreel dilemma wordt besproken.

Met deze toelatingsprocedure toetsen we niet alleen het academische niveau van studenten, maar ook hun vermogen tot moreel redeneren, empathie en professionele geschiktheid.

HERKANISNGEN VINDEN ALTIJD PLAATS IN DE MAAND AUGUSTUS VAN HET COLLEGEJAAR
(zie Jaarcollegerooster 2025-2026 bachelor Psychologie op moodle)